

Naš kraj

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE DOBREPOLJE

letnik VII, št. 7

avgust 2001

Ob deseti obletnici samostojnosti odprta nova dvorana v Jakličevem domu

Proslava ob 10. obletnici slovenske države je bila v naši občini še posebej slovesna, saj je bila ob tej priložnosti odprta nova dvorana v Jakličevem domu, s čimer je bila končana prva faza največje občinske investicije v tem mandatu. Do konca letošnjega leta bo dvorana opremljena še z moderno avdio tehniko in kino-projekcijsko opremo, na objektu bodo vgrajena še fasadna okna in vrata, urejena pa bo tudi fasada.

➔ Več na strani: 3

Velika množica ljudi na istem mestu kot pred desetimi leti. Takrat polna negotovosti in strahu pred prihodnostjo, pa vendar z upanjem in visoko narodno zavestjo. Po desetih letih življenja in izkušenj z lastno državnostjo navdušena nad dosežki svoje občine in hkrati zadržana in skeptična glede delovanja države in stanja duha na Slovenskem.

Poročilo s sej Občinskega sveta v juniju in juliju

Na junijski seji je bila ena glavnih točk dnevnega reda razprava o kamnolomu, sprejet pa je bil tudi Odlok o določitvi in pogojih gradnje pomožnih objektov.

Na julijski seji so svetniki sprejeli rebalans proračuna in potrdili načrt razvojnih programov do leta 2005.

Več o obeh sejah na strani 4

Dan godbe

S to množično in osrednjo prireditvijo v občini postajamo vse bolj prepoznavni. Letos so jo organizatorji pripravili 23. junija.

➔ Stran: 13

Podgora je praznovala

Letošnje "Srečanje družin in prijateljev" v Podgori je bilo združeno z odprtjem obnovljenega vaškega vodnjaka Bč in Naravovarstvenega rekreacijskega centra pri Koritu.

➔ Stran: 8

10 let Moškega pevskega zbora Struge

Moški pevski zbor Struge v sedANJI sestavi poje in nastopa že deset let. O začetkih zborovskega petja v Strugah in o praznovanju 10-letnice delovanja sedanjega zbora na strani 10

Vroče poletje v znamenju odprtja dvorane v Jakličevem domu in uvajanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča

Letošnje vroče poletje se je začelo s prijetnim dogodkom - odprtjem dvorane v Jakličevem domu in s proslavo ob 10. obletnici države Slovenije. Lep in prijeten dogodek, ki nam vsem skupaj poživi duha in telo. To je skupen uspeh vseh občanov, zato smo nanj lahko ponosni.

V teh poletnih mesecih, ki so že tako vroči, pa je ozračje na občini pregrevano uvajanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. To sicer neljubo zadevo smo skupaj z davčno službo pognali naprej, saj bi nam sicer v proračunu po koncu samopriskevka zazijala razmeroma velika luknja. To nadomestilo, ki ima zelo zapleten izraz, je določeno z zakonom o stavbnih zemljiščih, zakon o financiranju občin pa ga navaja kot glavni vir lastnih prihodkov občine. Temu bi se lahko bolj enostavno reklo tudi davek od hiš in poslovnih prostorov, pa bi ga vsi bolje razumeli. Uvedbo tega prispevka smo pravzaprav morali uvesti, v to nas sili sistem financiranja občin, ki je pogojen z zbiranjem lastnih virov. Bili smo ena izmed zelo redkih občin, ki tega še niso imele uvedenega. Vem, da davek ni priljubljen in da ga nihče ne plačuje rad, toda brez davka ne živi nobena država na svetu in tudi nobena občina ne more, tega se tudi v naši občini nismo izmislili. Dokler smo imeli samopriskevke, uvedba tega davka ni bila tako nujno potrebna, saj smo s samopriskevkom zbrali približno 40 milijonov tolarjev letno. To je bil čisti denar za investicije in se nam, ki investicije načrtujemo, še vedno toži po njem, saj smo s tem res veliko naredili. Tudi občani ste ga očitno bolj sprejeli kot nadomestilo, čeprav je potrebno povedati, da bomo z nadomestilom zbrali približno pol manj, kot pa smo s samopriskevkom. Povprečna obremenitev je s tem davkom pol manjša, kot je bila prej, samo nekoliko je drugače razporejena. Mislim, da je zelo malo ljudi v občini, ki bodo plačali po tem sistemu več, kot pa so s samopriskevkom. Mogoče je tu pa tam kakšen tak. V glavnem pa pride manj, če seštejete ves samopriskevke, ki ste ga v neki družini plačali. Razlika je samo v tem, da je bil samopriskevke kar odtegnjen in se ni toliko videlo, na odločbi in položnici se pa bolj vidi. Nadomestilo je torej uvedeno in odločbe in položnice so zunaj. Ob tem moram pohvaliti pretežni del naših občanov in podjetij, ki ste zadevo vzeli resno, tako kot se davke mora vzeti resno, in natančno izpolnili zahtevane

obrazce. Pri takšnih tudi ni nikakršnih težav pri odmeri. Pošteno je tudi do vseh, da so podatki čim bolj točni in pravilni, saj bi bilo zelo krivično, če bi eni plačevali pošteno, drugi pa ne. Tudi morebitne napake se da, ob pripravljenosti, zelo hitro odpraviti. Nekateri med nami ste poziv za oddajo podatkov kar spregledali in seveda potem dobili odločbo in položnice po pavšalno določeni kvadraturi, vendar je krivda v tem primeru izključno vaša. Nekaj napak je nastalo tudi uradno. Uradne evidence, ki so nam jih zbrali naši pomočniki, ki smo jih najeli za vzpostavitev evidenc, so včasih tudi pomanjkljive oziroma upoštevajo podatke, kot se nahajajo v katastru in zemljiški knjigi, zato pa ste dobili domov obrazec, da ga izpolnite. Morebitno napako se da tudi zelo hitro ugotoviti in odpraviti v pritožbenem roku. Ko bo vse usklajeno in popravljeno, bo mnogo manj zapletov. Prav pa je, da vsi natančno pregledate, če je res pravilno izpolnjeno. Seveda se ob tem pokaže, da smo mnogi delali prevelike hiše oziroma ugotovimo, da dveh hiš res ne potrebujemo. Del naših občanov, moram reči, da res majhen del, si pa tudi misli, da se lahko kar malo zlažejo, pa se bo razšlo, ob tem se pa radi pohvalijo s svojim poštenjem. Zelo so se začudili, ko so dobili nekoliko večjo površino, kot so jo napisali. Zelo očitno laž je namreč zelo lahko kontrolirati, ni potrebno niti vstopiti v hišo, če se od daleč vidi da je nekdo "pozabil" celo etažo ali pa kar celo hišo. Živimo v majhnem kraju, drug drugemu smo pomagali graditi hiše in res ni umetnost zelo hitro ugotoviti, kdo se je zlagal. Teh je res bolj malo, vendar so tudi takšni med nami, v vsaki vasi kakšen, potem se pa še razburja, kot da se mu godi krivica.

Ker so me nekateri opozorili, da še vedno ne vedo, kaj napisati, naj poudarim še enkrat. Vpisuje se vsa neto površina vsake etaže, brez balkonov. Torej celotna neto površina sob, hodnikov, stopnic, shramb, garaže, kuhinje itd. Izven stanovanjske hiše pa še tiste prostore, ki služijo za stanovanjski namen, morebitna shramba in garaža za osebni avtomobil. V kolikor niste tako vpi-

sali, ste po odloku dolžni dati popravek. Popravek ste dolžni dati tudi, če se stanje spremeni. Po ureditvi vse evidence se bo izvajala tudi kontrola in ne bo prijetno, če se bodo ugotovile očitne napake.

Nadomestilo praviloma plačuje uporabnik, torej tisti, ki nek objekt uporablja, to je lahko istočasno lastnik lahko pa samo najemnik ali uporabnik. Če ga nihče ne uporablja, pa zanj plača lastnik. Ob tem je potrebno poudariti, da se v primeru, da v hiši živi več družin, lahko tudi dogovorite, da plačuje vsak od svoje površine, da se ne bi okoli tega prepirali. Če nekdo da del hiše ali objekta v najem ali v uporabo nekemu drugemu, nadomestilo plačuje uporabnik. Vsako spremembo pa je potrebno javiti in se bo upoštevala v naslednjem letu.

Opozoril pa bi rad vse občane, da nadomestilo ne zbira občina sama, ampak to za nas zbira davčna služba po zakonu o davčnem postopku. Tudi izterjava bo šla po tem zakonu. Po tem zakonu pa so za zamudnike predvidene visoke zamudne obresti, zato je prav, da se bomo vsi skupaj držali rokov, ker bo drugače znesek obresti zelo velik in se bo marsikdo, ki bo zamudil, po nepotrebnem razburjal, pomagati pa se mu ne bo dalo.

Vse te stvari okoli davkov so res neprijetne, toda brez tega se v občini ne bi in se tudi v bodoče ne bodo mogli dogajati takšni dogodki, kot je bila otvoritev dvorane v Jakličevem domu ob 10. obletnici naše države. Prepričan sem, da vsi skupaj to dobro vemo. Vaša velika udeležba in navdušenje, ki ste ga pokazali ob tem dogodku, je tudi za nas, ki se na občini trudimo za realizacijo tega projekta, velika vzpodbuda za nadaljnja prizadevanja. Če bo vse po sreči, bomo do zime nabavili tudi vso potrebno notranjo opremo, da bo zaživel kino in druge prireditve, dokončati pa nameravamo tudi vso fasado. Ostala dela se bodo nadaljevala v naslednjem letu.

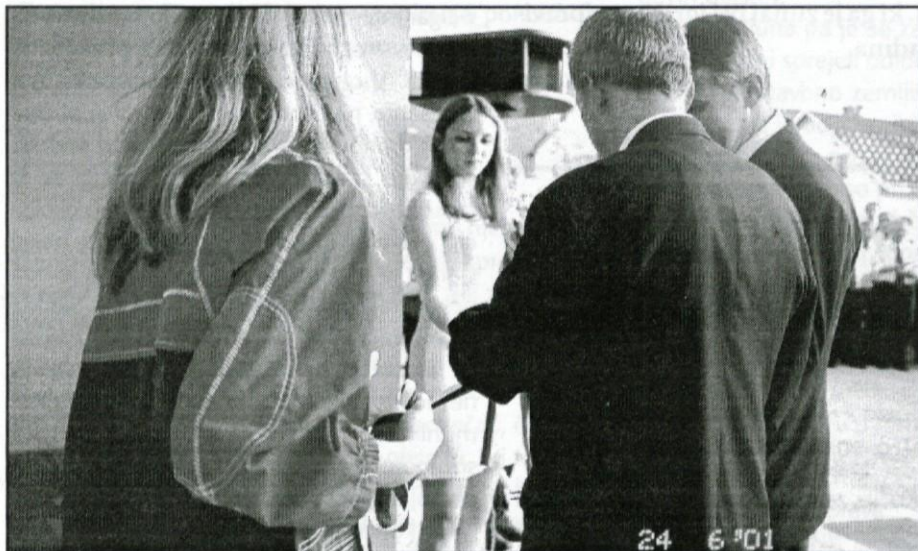
Tako je to, v občini se dogajajo veseli in manj veseli dogodki. Uvajanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča je prav gotovo za vse nas neljubo in neprijetno početje, toda tudi to bomo z dobro voljo prebrodili. Na občini pa se bomo še naprej trudili, da bomo zbrana sredstva čim bolj koristno porabili v dobro nas vseh in skupaj se bomo poveselili ob kakšnem novem skupnem uspehu, ki bo nam vsem v korist.

Vaš župan Anton Jakopič

Ob deseti obletnici osamosvojitve smo dobili novo dvorano

Praznovanju 10. obletnice po vsej državi se je pridružila tudi naša občina. Praznovanje največjega državnega praznika je bilo združeno z novim velikim dosežkom občine - odprtju nove dvorane v Jakličevem domu. S tem je bila zaključena prva faza največje investicije v tem mandatu.

Tako je bilo v soboto, 24. junija zvečer, na Vidmu slovesno kot že dolgo ne. Pred vhomom v Jakličev dom se je zbrala velika množica ljudi, ki je ob zvokih domače godbe čakala na slavnostno odprtje dvorane, v kateri naj bi se nadaljevala proslava ob obletnici osamosvojitve.

Vhod sta simbolično odprla minister za kmetijstvo Franci But in župan Anton Jakopič

Po državni himni v izvedbi pevskih zborov in Godbe Dobrepolje je sledila blagoslovitev in nato prerez traku. To simbolno dejanje sta opravila župan Anton Jakopič in minister za kmetijstvo ter predsednik SLS SKD Franci But. Velika množica ljudi se je nato prvič odpravila skozi vhodne in že dokončane prostore v dvorano. Kljub nedokončani odrski opremi je pogled na novo dvorano najbrž poleg radovednih pogledov v slehernem prisotnem Dobrepoljcu vzbudil vsaj trohico ponosa. Težava je bila le ta, da se je dvorana v hipu napolnila, pred vrati pa je ostalo še precej ljudi, ki so ostali prikrajšani za lep kulturni program, ki ga je povezoval Igor Ahačevič. Scenarij je bil zasnovan tako, da je nastopila večina sekcij Kulturnega društva, od pevcev do igralcev, od najmlajših do najstarejših ustvarjalcev ljubiteljske kulture v občini. Začelo se je s pesmijo in plesom najmlajših iz vrtca Ringaraja. Kljub

počitnicam so nastopili tudi šolarji, za njimi pa pevske skupine, brez katerih si ne predstavljamo dobre prireditve. Nastopile so odlične pevke skupine Mavriča, Moški pevski zbor Rafko Fabiani s svojim ubranim petjem ter vsakokrat boljši mešani pevski zbor Škrjanček. Člani dramske skupine Scena so tokrat nastopili z recitacijami. Program pa je zaokročila Godba Dobrepolje, ki je prav tako prispevala k svečanosti dogodka.

Čeprav je bil program kulturno obarvan, pa sta velikemu državnemu prazniku posvetila svoja govora Anton Jakopič in Franci But. Slednji je zaradi govora, polnega čustvenega zanaosa o domovini in o velikem dejanju pred desetimi leti, požel navdušen aplavz poslušalcev. "Naredili smo mnogo, razvijamo gospodarstvo, postajamo moderna družba znanja, le enotnost duha, ki smo ga imeli pred desetletjem, bomo morali priklicati zopet nazaj," je med drugim dejal

Franci But in na koncu čestital za pridobitev nove dvorane oziroma Jakličevega doma, ki bo središče kulturnega in družabnega življenja.

Župan Anton Jakopič je v svojem nagovoru najprej pozdravil številne goste, med njimi Franca Buta in hčerko Frana Jakliča ter druge sorodnike, predstavnike Agencije za kmetijske trge, predstavnike izvajalcev in druge goste. Nato se je spomnil dogodkov izpred desetih let, ko smo se Dobrepoljci množično udeležili slovesne maše za domovino na prostoru med cerkvijo in Jakličevim domom. Vsi navdušeni, nad nami pa zamolklo grmenje letal jugoslovanske vojske. Zavedali smo se, da se dogaja nekaj velikega, nekaj takega, za kar je potreben pogum, se je spominjal tistega časa Anton Jakopič. Slovenski narod je nato res pokazal svoj pogum in odločnost. "Premalo se zavedamo tega, kaj bi bilo, če se ne bi odločno postavili na svoje noge," je dejal Anton Jakopič in dodal, da moramo biti pripravljeni za to našo državo tudi kaj narediti. Vsak od nas naj nekaj naredi tudi za svojega sodržavljana in vsem nam bo bolje, je poudaril in opozoril na pomanjkanje ponosa, da smo Slovenci. "Potrebujemo več ponosa, samozavesti in energije. Bodimo svetovljani, vendar ne hlapci in prilagodljivci, naredimo vse, da bomo praznovali ne le 10-letnico, ampak tudi 100 in 1000-letnico slovenske države," je poudaril in nadaljeval, da je osamosvojitve prinesla v

Za proslavo je bila značilna množičnost nastopajočih

našo občino mnoge spremembe. Poleg vsega, kar smo že dosegli, je zdaj tu še ena pridobitev - odprtje nove dvorane. "Jakličev dom stoji trden, v celoti nov, v zasnovi v starem delu prav takšen, kot je bil prejšnji, novi del pa popolnoma novih zamisli."

Povedal je še nekaj podatkov o izvajalcih in o prostorih, ki bodo dograjeni postopoma. Celotna površina doma je okrog 3000 m² uporabne površine. Delno je občini pri financiranju pomagalo Ministrstvo za kmetijstvo iz sredstev za obnovo in razvoj podeželja prek programov CRPOV, v katerega smo se vključili pred nekaj leti. Pričakujejo tudi pomoč Ministrstva za šolstvo. Celotna investicijska vrednost se giblje okoli 400 mio SIT. Trenutno je narejenega nekaj

manj kot polovica.

"Ta dom naj ostane in ponovno postane kulturni center naše občine. Imamo bogato kulturno tradicijo, obdržimo jo in jo še dopolnimo", je zaključil svoje izvajanje župan Anton Jakopič.

Njegove besede so izzvenele samozavestno, odločno, optimistično. V novi dvorani so dobile jasnejši ton, tako kot vse, čemur smo lahko prisluhnili na ta lep praznični večer.

Še polepšale so ga članice DPŽ, ki so za to priložnost obiskovalce postregle z domačim pecivom. Da so lažje še malo ostali in poklepetali ob mogočnem kresu, ki ga je zunaj pri igrišču pripravila mladina.

M. Steklasa

Z junijske in julijske seje Občinskega sveta Dobropolje

Od izida prejšnje številke Našega kraja sta bili sklicani dve redni seji, prva je bila 19. junija, druga pa 24. julija. Obe je vodila podžupanja Tina Shawish.

POROČILO S 25. SEJE

Ena pomembnejših točk dnevnega reda, ki pa se ni končala s konkretno odločitvijo, je bila razprava o prihodnosti kamnoloma oziroma o njegovi novi lokaciji. Z namenom, da bi bila razprava na seji čim bolj konstruktivna, je bil na pobudo nekaterih svetnikov sklican posvet o tej temi že nekaj dni pred sejo. Do konsenza ni prišlo, tudi na seji so se kresala različna mnenja, na koncu pa je bil sprejet le sklep, da župan v najkrajšem možnem času skliče zbor krajanov Predstrug, na katerem naj bi se zjasnili o najnovejšem predlogu, ki ga je zagovarjal župan in nekateri svetniki. Prisotni naj bi bili tudi predstavniki Komunalnega podjetja. Kamnolom naj bi se po najnovejšem predlogu s sedanjše lokacije premaknil za 300 metrov nazaj za sedanji kamnolom in se tako nekoliko oddaljil od vasi.

Kako je prišlo do tega predloga?

Kot je znano, se problematika kamnoloma vleče že dobrih pet let. Ko se je občinski svet v prejšnjem mandatu zaradi pritiska občanov odločil za zaprtje in sanacijo sedanjega kamnoloma v petih letih, je bil sprejet prostorski plan, v sklopu katerega naj bi bila nova lokacija kamnoloma ob železnici v smeri proti Ponikvam oziroma Velikim Laš-

čam. Ko je začelo Komunalno podjetje z aktivnostmi za odkup zemljišč, je prišlo do nasprotovanja vaščanov Ponikev. Tako je občinski svet sprejel moratorij na vse aktivnosti na lokaciji v smeri Ponikev.

KPL in občina sta nato podpisali pogodbo, po kateri se je občina obvezala poiskati ustrešno lokacijo, Komunalno podjetje, pa naj bi po pogodbi plačevalo občini 15 % prodajne vrednosti materiala. Lani je tako občina dobila okrog 20 milijonov tolarjev. V letošnjem letu je Komunalno podjetje po dveh mesecih plačevanje ustavilo in poslalo občini dopis, da zaradi načrtovanja dela zahtevajo, da tudi občina uresniči svoj delež pogodbe in se odloči za lokacijo.

Med tem je prejel župan zapisnik vaše skupnosti Ponikve, na katerem so se izrekli za ohranitev sedanjega kamnoloma, pod pogojem, da se posodobi, da bi tako ustrezal vsem pogojem varnosti. Hkrati pa je prejel tudi zapisnik rezultatov ankete, ki so jo izvedli v Predstrugah, ta je pokazala, da so skoraj vsi vaščani, ki so se izrekli, proti obstoječemu kamnolomu. Posledica tega dogajanja je, da je občina predlagala novo kompromisno rešitev, po kateri naj bi se obstoječi kamnolom premaknil za 300 metrov stran od vasi. Predlog vsebuje tudi zgraditev železniškega tira do nove lokacije, posodobitev in sprotno sanacijo sedanjega kamno-

loma. Pri tem se del sredstev, ki jih dobi občina od KPL, nameni Predstrugam.

Župan je v razpravi poudarjal prednosti, ki jih prinaša občini kamnolom in želel podporo svetnikov. Njegov predlog je podprla podžupanja Tina Shawish in še nekaj svetnikov. Večina svetnikov se je načelno strinjalo, da občina potrebuje kamnolom. Nekateri so dolgoročno gledano videli boljšo rešitev na lokaciji v Ponikvah, ker pa krajanje s tem ne soglašajo, vidijo izhod v najnovejšem predlogu občine. Nekaj svetnikov je pogojevalo svojo odločitev z mnenjem krajanov in izrazilo prepričanje, da kakršna koli odločitev, ki je ne bodo sprejeli krajanje, ne bo funkcionirala. Čudili so se, da podjetje, v čigar interesu je, da kamnolom ostane, ne najde ustrezne komunikacije s prizadetimi krajanje. V razpravi je bilo postavljeno tudi vprašanje, na osnovi katerih študij je občina prišla do novega predloga. Nekateri svetniki so svoje stališče jasno izrazili, drugi se iz različnih vzrokov (nepoznavanje vseh okoliščin, pogojev itd), niso mogli odločiti, nekaj članov je bilo odsotnih. Prisotnih pa je bilo nekaj krajanov Ponikev in Predstrug. Slednji so bili začudeni, ker so šele na seji zvedeli za najnovejši predlog, in so bili na splošno nezadovoljni z obveščanjem oziroma s komunikacijo med njimi in občino. Ponovno so spomnili na sklep o zaprtju in sanaciji obstoječega kamnoloma, ki poteče letos.

Na koncu je prišlo do soglasne odločitve o sklicu sestanka, ki se ga bodo udeležili krajanje Predstrug, župan in predstavniki KPL.

Pri poročilu o investiciji rušenje, nadomestna gradnja in dozidava Jakličevega doma so bili svetniki seznanjeni, da je UE Grosuplje 29. 5. izdala novo gradbeno dovoljenje. Oddano je bilo poročilo o stanju na gradbišču in obsegu del, ki bodo izvedena do konca leta. Kot je znano, je vbila prva faza investicije zaključena do 20. 6. 2001. Na proslavi ob 10-letnici osamosvojitve je bilo odprtje dvorane, kot je bilo predvideno.

Na seji so sprejeli še nekaj sklepov in imenovanj. Tako je bil v Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja namesto Janeza Kralja imenovan Marko Marolt, Ivan Grandovec pa je bil imenovan za nadomestnega člana v Odbor za kmetijstvo. Na osnovi dosedanjega dobrega delovanja glasbene šole so od dveh kandidatov za ravnatelja Glasbene šole Grosuplje dali pozitivno mnenje dosedanjemu ravnatelju Francu Korbarju.

Na seji sta bila sprejeta pravilnika o sofinanciranju izvajalca letnega programa športa iz javnih sredstev in odlok o pomožnih objektih (objavljeno na drugem mestu).

Razveljavili pa so Odlok o ustanovitvi me-

dobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva občin Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica, ker je prišel v neskladje z zakonodajo. Dogovorili pa so se, da vse tri občine nastopajo skupno pri razdeljevanju sredstev, zato so istočasno sprejeli Pravilnik o dodeljevanju sredstev za projekte malega gospodarstva v občinah Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

Tokrat se pri točki vprašanja, predlogi, pobude ni oglasilo veliko svetnikov.

A. Palčar je slišal, da na Železniški postaji v Predstrugah vlaki nimajo več postaje in da ni več prometnika, ki bi zapiral zapornice, kar lahko privede do nevarnih situacij. Občinska uprava za to še ni vedela, zato so obljubili, da se bodo pozanimali pri pristojnih.

Jože Pugelj je vprašal, kako daleč je z investicijo mrliška vežica v Strugah. Odgovor: odpiranje ponudb je bilo že opravljeno. Ker je bilo 8 ponudnikov, do seje še ni prišlo do odločitve.

POROČILO S 26. SEJE

Seja je bila 24. julija, svetniki so na njej potrdili rebalans letošnjega proračuna. Ta je bil sprejet že v mesecu februarju, vendar takrat še niso bili znani izračuni primerne porabe za leto 2001, ki so bili posredovani z Ministrstva za finance. Poleg tega se je v tem času pokazalo, da nekaterih postavk ne bo mogoče realizirati, nekatere pa je nujno treba povečati, če hoče občina dela zaključiti v planiranem obsegu. Pri tej točki se je razvila obširnejša razprava o obrtni coni. Svetniki so potrdili tudi načrt razvojnih programov za obdobje 2002 do 2005, ki ga mora vsaka občina v skladu z Zakonom o javnih financah izdelati za naslednja štiri leta. Občina Dobropolje ga je izdelala med prvimi. Načrt vsebuje približno usmeritev oziroma kratek opis del in znesek potreben za realizacijo ter delitev na investicijo in investicijski transfer, ter predvideno sofinanciranje za štiri leta vnaprej. Pri planiranih postavkah so svetniki pogrešali nekaj nujnih postavk, naprimer urejanje meteornih voda v Zdenski vasi, kar so vnesli v že pripravljen plan.

Ena od točk dnevnega reda je bilo poročilo o investiciji rušenje, nadomestna gradnja in dozidava Jakličevega doma. V času od prejšnje seje je bil izveden tehnični pregled objekta. Končuje se prva faza gradnje, v drugi fazi nameravajo opremiti dvorano z ustrežno avdio in video tehniko. Na objektu bodo vgrajena vsa fasadna okna in vrata ter fasada. Druga faza, ki naj bi bila zaključena do konca leta, vsebuje še zunanjo ureditev do take mere, da bo omogočen normalen dostop do dokončnih prostorov.

Na dnevnem redu je bila tudi točka o odprodaji deleža, ki pripada občini Dobropolje v Veterini - Dobro Grosuplje. Veterina je pripravljena firmo od vseh treh občin odkupiti. Župan Anton Jakopič odprodajo deleža podpira, zlasti zato, ker je občina manjšinski delničar in tako nima ne dobička, niti ne more vplivati na odločitve. Svetniki so pooblastili župana, da nadaljuje razgovore o prodaji, vendar naj se pred dokončno odločitvijo na občinskem svetu predstavi celotno stanje v firmi.

VPRAŠANJA, PREDLOGI, POBUDE

JOŽETA KLUNA je zanimalo, kaj se je dogajalo v zvezi s kamnolomom v času od zadnje seje. Odgovoril mu je župan. 8. avgusta bo zbor krajanov v Predstrugah, ki se ga lahko udeležijo tudi svetniki (kasneje je bilo dogovorjeno, da bo sestanek po 26. avgustu). Do takrat naj bi prišlo do uskladitve s KPL. O kamnolomu je hotel razpravljati tudi Alojzij Palčar, vendar mu je podžupanja dejala, da je bila razprava o tej temi na prejšnji seji, od tedaj pa ni novih dejstev.

Jožeta Kluna pa je še zanimalo, kako so občani sprejeli odločbe o nadomestilu za stavbno zemljišče. Tudi na to vprašanje je odgovoril župan. Dejal je, da prihaja do posameznih pritožb tistih občanov, ki niso posredovali podatkov in jim je zato občina določila pavšalni znesek. Nekaj napak pa je prišlo tudi pri uradnih evidencah.

FRANCI ŽNIDARŠIČ je v zvezi z omejenimi odločbami vprašal, kako bo z zamudnimi obrestmi, v primeru, če bodo občani zamujali s plačilom in predlagal, da se občane o tem obvesti. Župan je dejal, da je za izterjavo zadolžena Davčna uprava.

JANEZA PAVLINA je zanimalo, kdaj bo položen asfalt mimo šole v Ponikvah in kdaj bodo dokončana dela pri vhodu v šolo. Slednje je v letošnjem planu.

ALOJZIJA PALČARJA je zanimal odgovor glede železniških zapornic v Predstrugah. Vprašanje je postavil že na prejšnji seji. Županu še ni uspelo na-

vezati stikov z odgovornimi na Slovenskih železnicah, obljubil pa je, da se bo pozanimal v najkrajšem času.

Alojzij Palčar je postavil še nekaj vprašanj. Med drugim: Kdaj bo postavljen smerokaz za zaselek Hrib v Hočevju, kje ena od tabel za naselje Zdenska vas in kakšna je bila reakcija inšpekcije glede nakladalne ploščadi v Predstrugah. Glede slednjega po besedah občinske uprave inšpekcija ni ukrepala oziroma občina s kakšnim ukrepom ni bila seznanjena.

Že drugič pa je omenjeni svetnik izpostavil delovanje kinematografske dejavnosti. Med drugim je izrazil dvom o statusu in pravni ureditvi kina na Vidmu. Delno mu je na vprašanje odgovoril svetnik Janez Pavlin, ki je bil s tem seznanjen predhodno v pisni obliki. Ker zadeva ni dovolj poznana, je predstavljena v nadaljevanju nekoliko širše oziroma je povzeta iz pisne obrazložitve.

Pod točko razno pa so bili svetniki seznanjeni z županovim prizadevanjem o namestitvi cestnih oznak Dobropolje. Občinski svet je seznanil, da se je sestal s predstavniki Ministrstva za promet in zveze, Darsa in Direkcije za ceste. Ime Dobropolje je naša krajevna posebnost, vendar zakonodaja prepoveduje oznake, ki ne označujejo krajevnih imen. Da bi lahko prišlo do zelenih oznak, obstajata dve možnosti. Ena je postavitve turističnih tabel s tem imenom, druga pa poimenovanje kakšnega kraja z imenom Dobropolje. Župan je obljubil, da bo vztrajal pri zahtevi o oznakah Dobropolje.

M. Steklasa

Jakličev dom ob koncu prve faze gradnje

Status kina je urejen

Kino Dobropolje deluje skupaj še s petimi kinematografi v okviru Zveze kulturnih društev Ivančna Gorica pod imenom KINEMATOGRAFI ZKD-IVANČNA GORICA.

Poleg Kina Dobropolje delujejo v zvezi še: Kino Ivančna Gorica, Kino Grosuplje, Kino Velike Lašče, Kino "IDEAL" Ribnica in Kino Kočevje. Združitev je bila nujna, da so kinematografi sploh preživel. Stroški najema filma so veliki, 40% od inkasa, (oziroma najmanj 10.000,00 SIT za film - minimalna garancija.) Delijo se med šest kinematografov.

Kinematografi ZKD-IVANČNA GORICA, so registrirani in vodeni na Zavodu za statistiko, so davčni zavezanci, imajo vsak svoj žiro račun, kamor blagajniki polagajo tedensko izkupiček, vstopnice so opremljene s ceno in plačanim DDV, kot to zahteva zakonodaja, skratka vsaka vstopnica je račun. Računovodstvo vsako leto pošilja poročila o delu kinematografa na občine, ki so lastniki kinodvoran, na Zavod za statistiko in ostale institucije, kamor je potrebno.

V kinematografu morajo delati naslednji delavci: upravnik kina, kino-operater (ki mora imeti opravljen izpit za kino-operaterje, to je pogoj, da distribucija da film za predvajanje in da kinematograf sploh lahko deluje), blagajnik in biljetrer-reditelj. Vsi delavci posameznih kinematografov so pogodbeni delavci ZKD-IVANČNA GORICA, ki jim tudi nakazuje honorarje. Mimogrede - kino-operater ima 840,00 SIT neto na uro. Na kinopredstavo se mu prizna dve uri (če pripravlja ali pakira film, pa še ena ura). Kino-operaterja z opravljenim izpitom imajo le kinematografi Dobropolje, Grosuplje in Velike Lašče, v ostalih kinematografih pa predvajajo filme kino-operaterji iz navedenih kinematografov. Programski vodja pa je za vse kinematografe skupen.

Izkupički filmov se zbirajo na žiro računu posameznega kina. Iz tega denarja se plača: 40% najemnina filma (ali 1/6 minimalne garancije, če je 40% od izkupička manj kot 1/6 minimalne garancije), transporti filmov..., honorarji delavcev kina, usluge računovodstva ZKD-Ivančna Gorica, ostanek pa ostane na žiro računu za morebitna popravila aparatur, nabavo projekcijskih žarnic... Če bi bilo tega denarja toliko, da bi po vsem tem še ostajal, pa se ga nakaže na občino, katere lastnik je kino.

Iz tega izhaja, da ima kino Dobropolje urejen status, deluje po vseh pravilih, ima pa tudi ustrezno zastopan kader, predvsem pa svojega operaterja z opravljenim izpitom.

KINEMATOGRAFI:
KINO DOBROPOLJE
KINO GROSUPLJE
KINO VELIKE LAŠČE
KINO "IDEAL" RIBNICA
KINO KOČEVJE
KINO IVANČNA
GORICA
IVANČNA
GORICA
KINEMATOGRAFI ZKD-
II. GRUPE ODREDOV 17
1295 IVANČNA GORICA
TEL. IN FAX 769 070

ODLOK O DOLOČITVI IN POGOJIH GRADNJE POMOŽNIH OBJEKTOV

Spoštovani prebivalci občine Dobropolje!

Pred vami je Odlok o določitvi in pogojih gradnje pomožnih objektov, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 54/2001 in je že v veljavi.

Ta odlok določa gradnjo tistih objektov za potrebe občanov in njihovih družin, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje in zadostuje le priglasitev na pristojni Upravni enoti (UE Grosuplje in UE Kočevje).

Seveda morajo biti dela, ki jih želite priglasiti in si pridobiti Odločbo o dovolitvi priglasičenih del, v skladu z veljavno zakonodajo: Zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 43/89 in RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97), s Spremembami in dopolnitvami prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Dobropolje za obdobje 1986 - 2000, dopolnjen 1996 (Uradni list RS, št. 11/98) in Prostorsko ureditvenimi pogoji Občine Dobropolje (Uradni list RS, št. 39/98) in seveda s tem Odlokom, ki vam ga tokrat predstavljamo.

Na priglasitev del na Upravni enoti se lahko postavi oziroma zgradi objekte, ki so navedeni od točke 1. - 37. Odlok je skoraj enak kot dosedanji (Uradni list RS, št. 11/00), z bistvenim podatkom za občane, ki je bil v rabi v starem odloku,

vendar se ni povsem izvajal.

Ta podatek je: funkcionalno zemljišče oziroma dvorišče. Priglasitve del na Upravni enoti ne bo mogoče dobiti pozitivno rešene, če predvideni objekt ne bo stal na tem zemljišču. Podatek, ali imate funkcionalno zemljišče ali dvorišče, dobite na pristojnem Sodišču - Zemljiška knjiga in na pristojni Geodetski upravi - mapna kopija. V nasprotnem primeru se gre v postopek za vris in vpis funkcionalnega zemljišča.

Praden boste pričeli z gradnjo pomožnega objekta, preverite, kje bo stal in ali je v skladu s tem odlokom. Priglasite ga na pristojni Upravni enoti, in ne na občini Dobropolje, kot je bilo v veljavi do pomladi. Na Upravno enoto vložite: originalno mapno kopijo, na fotokopijo mapne kopije vrisan predviden objekt, potrdilo o lastništvu - zemljiškoknjžni izpisek in vlogo, ki jo dobite na UE s kratkim opisom del.

Če želite da bo objekt večji, kot je predviden v odloku in ne bo stal na funkcionalnem zemljišču, se postopek začne z lokacijsko dokumentacijo, lokacijskim in gradbenim dovoljenjem.

Za dodatna vprašanja smo vam na voljo na občini Dobropolje, Mojca Lovšin, u.d.i.a., tel: 786 70 10.

Na podlagi drugega odstavka 51. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur.l. SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86 in Ur.l. RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93, 29/95, 44/97), 6.člena Navodil o merilih za to, kaj se šteje za objekte oziroma posege v prostor, za katere po zakonu ni potrebno lokacijsko dovoljenje, in kaj se šteje za pomožne objekte (Ur.l. SRS, št. 27/85) ter 16. in 110. člena statuta Občine Dobropolje (Ur.l. RS, št. 37/99), je občinski svet občine Dobropolje na 25. seji dne 19.6.2001 sprejel

ODLOK O DOLOČITVI IN POGOJIH GRADNJE POMOŽNIH OBJEKTOV

1.člen

S tem odlokom določamo vrsto, namen, največjo velikost in način gradnje pomožnih objektov za potrebe občanov in njihovih družin, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje in zadostuje priglasitev del.

2.člen

Za pomožne objekte za potrebe občanov in njihovih družin se štejejo:

1. drvarnice, vrtno lope, garaže, če ne presegajo skupne tlorisne površine 30m². Objekt je lahko lesen ali zidan, v razmerju stranic vsaj 1:1,5, pritličen v sklopu ali na robu funkcionalnih zemljišč stanovanjskih in gospodarskih objektov; tipološko prilagojene;
2. pesjaki, kurniki in zajčniki, če ne presegajo 10m² skupne tlorisne površine, objekt je

lahko lesen ali zidan, pritličen, v sklopu stanovanjskih in gospodarskih objektov na območjih, kjer reja ni prepovedana s posebnim predpisom;

3. vrtno in dvoriščne ograje k stanovanjskim in gospodarskim objektom, oporni in podporni zidovi, do višine 1m, od roba utrjenega roba cestišča (bankine) odmaknjene najmanj 1m, prilagojene tipologiji naselja;

4. žive meje ob cesti do višine 1m, od roba utrjenega cestišča (bankine) odmaknjene vsaj 1m, med parcelami do višine 2m; redno vzdrževane;

5. zaščitne in varovalne ograje k poslovnim, obrtnim, industrijskim, športnim in komunalnim objektom do višine 3.00m, od roba utrjenega vozišča (bankine) odmaknjene najmanj 1m; ograje iz odpadnih materialov niso dovoljene;

6. vetrolove, nadstrešnice nad vhodi v stanovanjske hiše, pergole, markize do 10 m²;

7. zimski vrtovi in pokrite terase do 30m²; prepeved uporabe refleksnega stekla;

8. kolektorji za zbiranje sončne energije, satelitske antene, klima naprave;

9. frčade in strešna okna, če ne obsegajo več kot 20% strešne površine in ne segajo preko obstoječega slemena;

10. nadstreški, pokriti parkirni prostori ipd., do tlorisne velikosti 20m², s tem, da so izvedeni iz lesenih ali kovinskih elementov na točkovnih temeljih;

11. svinjaki, hlevi za drobnico, kašče, lope za shrambo sena, stelje, poljščin, strojev in orodja, če skupna površina ne presega 30m², če so pritlično grajeni, v razmerju stranic vsaj 1:1,5, v sklopu ali na robu funkcionalnih zemljišč stanovanjskih in gospodarskih objektov; tipološko prilagojene;

12. odprti ali pokriti silosi za krmo do 30m² tlorisne površine, višina korita ne sme presegati kote terena za več kot 1,5m; stolpni silosi, ki morajo biti postavljeni pod streho hleva ali gospodarskega poslopja;

13. prestavitve ali postavitev enojnih kozolcev; prestavitve in postavitev novih, v celoti tipološko ustreznih topolarjev, če niso večji od treh polj, in so postavljeni v namen primarne rabe, to je sušenje in shranjevanje živinske krme, ter shranjevanje strojev in orodja za potrebe kmetijstva. Postavitev ali prestavitve je mogoča le v sklopu ali na robu funkcionalnih zemljišč stanovanjskih in gospodarskih objektov;

14. leseni čebelnjaki, pritlični, v širini do 3m in v dolžini do 5m, ki predstavljajo funkcionalno dopolnitev objektov kmetijskega gospodarstva, v soglasju z vsemi neposrednimi mejaši;

15. obore do višine 2m na območju gozdnih zemljišč in drugih kmetijskih površin ob soglasju OS Občine Dobropolje, s katerimi se varuje rastlinje ali zagrajene živali (govedo, ovce, koze...)

16. tople grede do maksimalne skupne površine 40m²;

17. montažni rastlinjaki brez omejitve velikosti, če ne potrebujejo temeljenja, nimajo nobenih komunalnih priključkov in je mo-

goča hitra vzpostavitev v prejšnje stanje brez gradbenih posegov;

18. agromelioracije;

19. montažni bazeni za kopanje ljudi, do 20m², z vkopom do 1m, v sklopu ali na robu funkcionalnih zemljišč stanovanjskih objektov;

20. gradnja komunalnih naprav in objektov, ki niso primarne in sekundarne rabe, kot so; obnova komunalnih naprav in njihova zamenjava - vodovoda, kanalizacije, zemeljske telefonske instalacije, instalacij javne razsvetljave in rekonstrukcije občinskih cest v obsegu, ki jih dovoljujejo državni predpisi;

21. gradnja greznic;

22. gradnja gnojniških jam in gnojišč za potrebe kmetijskih gospodarstev;

23. gradnja vodnih rezervoarjev za zbiranje kapnice;

24. gradnja plinskih rezervoarjev do 5m³, z izvedbo priključka na objekt;

25. obnova in prezidava dimnikov na obstoječih objektih;

26. montažne nadstrešnice na avtobusnih postajališčih;

27. spominske plošče, umetniška dela, znamenja, kapelice in obeležja;

28. ureditev pokopališč, ki ne zahtevajo večjih ureditvenih del;

29. plakatna in oglasna mesta, neprometni znaki, če se lastniki objektov ali parcel s postavitvijo strinjajo;

30. tlakovanje in talne ureditve funkcionalnih zemljišč k zgradbam;

31. posegi za odstranjanje arhitektonskih ovir hendikepiranih oseb;

34. postavitev platojev in nadstrešnic na mestih, kjer bodo postavljeni zabojniki za smeti;

35. zbiralnice za mleko do 15m² zidane ali montažne, prilagojene tipologiji naselja;

36. postavitev dvizhnih ramp in zapor pri vhidih na dvorišča;

37. postavitev lovskih prež; izključno le lesene; uporaba odpadnih in drugih materialov je strogo prepovedana;

Za pomožne objekte iz prejšnjih točk ni potrebno lokacijsko dovoljenje ob upoštevanju predpogojev, da ti pomožni objekti:

- ne poslabšujejo pogojev rabe zemljišč, sosednjih objektov in naprav;

- ne potrebujejo novih komunalnih in drugih priključkov na javne komunalne objekte in naprave;

- zaradi enostavne konstrukcije in velikosti ne potrebujejo posebnega statičnega in drugega gradbeno tehničnega preverjanja;

- pomožni objekti se morajo ujemati z osnovnim objektom glede barve fasade, barve in strukture kritine, naklona strešin...

3. člen

Odmik ostalih pomožnih objektov iz 2. člena tega odloka mora biti od sosedove parcelne meje oddaljen najmanj 3.0m, ob soglasju sosedu pa je ta lahko manjši.

Če ne ovira normalne rabe zemljišča je odmik plakatnega, oglasnega mesta ali neprometnega znaka, za katerega ni potrebno pridobiti sosedovega soglasja 1m ali več.

Odmik ograj, plakatnih in oglasnih mest ter neprometnih znakov od komunikacij mora biti v skladu z zakonom o cestah, odmik od sosednjih zemljišč pa mora biti takšen, da omenjeni objekti ne ovirajo normalne uporabe tega zemljišča in da pri postavitvi in vzdrževanju ni potrebno uporabljati sosedovega zemljišča. Odmik ograj od sosednjih kmetijskih zemljišč - njiva, travnik, pašnik, pa mora biti zaradi nemotene obdelave najmanj 80cm. V soglasju s sosedom se lahko ograja postavi na meji.

4. člen

Gradnja objektov in drugih posegov v prostor ter gradnja pomožnih objektov iz prejšnjega člena je mogoča, če ni v nasprotju z veljavno prostorsko dokumentacijo, ter če so izpolnjeni vsi pogoji iz 62. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor.

5. člen

V smislu 62. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor upravni organ pristojen za urbanizem po ugotovitvi, da za nameravana dela zadostuje priglasitev del, ter da dela niso v nasprotju s prostorskim izvedbenim aktom in da z njimi ne bodo prizadete pravice ali interesi drugih oseb, izda o tem investitorju odločbo o dovolitvi priglašanih del, sicer pa mu izdajo z odločbo zavrne. Izdano odločbo o dovolitvi priglašanih del se pošlje v vednost Občinski upravi občine Dobropolje.

Odločba preneha veljati, če investitor s priglašeni deli ne začne v enem letu po prejemu odločbe.

6. člen

Skupna površina objektov zgrajenih na priglasitev del ne more preseči površin, določenih v 2.členu tega odloka. Pomožnih objektov ni mogoče dograjevati s ponavljanjem postopka pridobitve odločbe o dovolitvi priglašanih del.

Če s prostorsko izvedbenim aktom ni drugače določeno, največja skupna zazidana površina pomožnih objektov ne sme presegati 40% površine stavbišča oziroma brutto tlorisne površine osnovnega objekta.

7. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka opravlja pristojna urbanistična inšpekcija.

8. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati: Odlok o določitvi in pogojih gradnje pomožnih objektov (Ur. l. RS, št. 11/2000).

9. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

ŽUPAN Občine Dobropolje Anton Jakopič

S PRIREDITVE V PODGORI, 15. JULIJA 2001

Srečanje družin in prijateljev združeno z odprtjem vodnjaka Bč in koč pri Koritu

Letošnje Srečanje družin in prijateljev, že šesto po vrsti, je bilo združeno z dvema dogodkoma, ki pomenita za vas Podgora in njen turistični razvoj veliko pridobitev.

Odprtje Naravovarstnega rekreacijskega centra pri Koritu

Niz prireditev se je začel z odprtjem obnovljenega vodnjaka Bč. Na slovesnosti so spregovorili direktorica marketinga v Heliosu Irena Kocjan, predstavnik Ministrstva za okolje in prostor in župan Anton Jakopič. Vsi so izrazili zadovoljstvo in poudarili večstranski pomen obnovljenega vodnjaka. Pri tem so dali tudi priznanje vaščanom za pobudo in prostovoljno delo. Sicer pa so obnovo realizirali s pomočjo Heliosa, občine in Ministrstva za okolje in prostor. Program so obogatili člani Godbe Dobrepolje in Vokalna skupina Ma-

vrica. Na koncu pa sta sledila še blagoslovitev in protokolarni krst.

Udeleženci so nato v spremstvu konjenikov, narodnih noš in Godbe Dobrepolje krenili proti Naravovarstvenemu rekreacijskemu centru pri Koritu, ki vključuje igrišče za najmlajše in parkirni prostor, prostor za piknike, ribnik, saniran izvir pitne vode, imenovan Korito, koč, sprehajalne poti, Ciganovo kajžko in saniran izvir pitne vode, imenovan Žovkno. Tu je sledil drugi del programa, v katerem je spregovoril predsed-

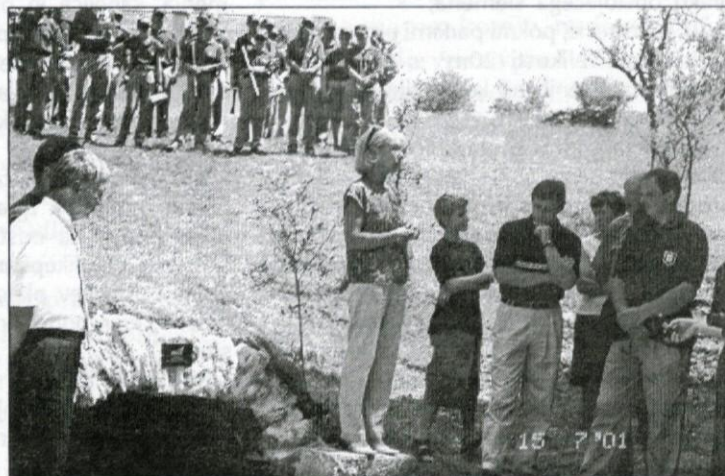
nik TD Podgora Franci Adamič. Sledila je blagoslovitev in prerez traku. To simbolno dejanje so opravili najstarejši vaščan Podgore Stanislav Vodičar, župan Anton Jakopič in predsednik TD Franci Adamič.

Na prireditvi so sodelovale tudi članice DPŽ Dobrepolje - Struge, ki so pripravile razstavo dobrepoljskih kulinarčnih dobrot, pogostitev go-

stov pa je v okviru predstavitve svoje diplomske naloge prevzel Mitja Hiti. Program se je nadaljeval z nastopom folklorne skupine iz Zagradca in Vokalne skupine Mavrice. Celoten program je povezoval Igor Adamič.

Veliko število obiskovalcev se je nato ob prijateljskem druženju in glasbi ansambla Fink zabavalo pozno v noč.

M. Steklasa

Slovesnost ob prenovljenem vodnjaku

V Podgori obnovljen star vaški vodnjak

PODGORA, 15. julij 2001 - V Podgori so slovesno odprli obnovljen vaški vodnjak Bč. Ker je bil vodnjak že nekaj časa zapuščen, so se že lani v občini Dobrepolje odločili, da ga s pomočjo Turističnega društva Podgora ponovno oživijo in vključijo v nastajajočo naravoslovno učno pot "Pri Žovknu".

Vodnjak Bč je bil izbran na javnem razpisu Heliosovega ekološkega sklada, ki vsakoletno podpira akcije varovanja slovenskih voda, ob projektu čiščenja kraških jam, del sredstev namenja tudi obnovi slovenskih krajevnih vodnjakov. Letos bodo podprli obnovo vodnjakov še v občinah: Šempeter - Vrtojba, Slovenska Bistrica, Maribor in Razkrižje.

Poznavalci predvidevajo, da je bil vodni izvir Bč postavljen v XIX. stoletju. Zaradi bližine in stalne vode, ki niti pozimi ni zamrznila, je bil zelo pomemben vodni izvir, saj je služil ožji okolici za oskrbo s čisto pitno vodo, napajanju živine in izpi-

Članice DPŽ Dobrepolje - Struge so pripravile bogato razstavo dobrepoljskih kulinarčnih dobrot

ranju perila. Domačini so vodo na domove nosili v škafih. Iz njega so se oskrbovali tja do leta 1952, nekateri so si uredili celo lastno vodno napeljavo. Z ureditvijo današnjega vodovoda so vzdrževanje vodnjaka postopoma opuščali.

Vodnjak je lociran na vasjo na obrobju Krasa in Suhe krajine. Voda vanj priteka izpod Male gore in njenih živih izvirov. Dolg je približno tri in globok dva metra. V notranjosti je obokan in obložen s kamnom. Vanj vodijo stopnice, ki so jih uporabljali ob zelo sušnih obdobjih. Ob vodnjaku je napajalno korito in kamen za stepanje.

Vodnjak Bč je bil v obnovi temeljito očiščen, obnovljeni so bili kamniti oboki in korito. Okolica je tlakovana, urejena je dostopna pot. Po besedah predsednika TD Podgora Francija Adamiča je voda v vodnjaku danes čista, nekaj časa pa bo še potrebno, da se narava umiri.

V poslovnem sistemu Helios smo veseli in zadovoljni, da je projekt njihovega ekološkega sklada našel mesto tudi v tem čudovitem in etnološko bogatem delu Slovenije in ob pomoči vseh zainteresiranih, dal kraju oživiljen vodnjak v svoji prvotni funkciji, je povedala Irena Kocjan, direktorica marketinga v Heliosu.

Dosedanja obnova vodnjaka je stala 1,5 milijona tolarjev, Helios je prispeval 560.000 tolarjev, ostalo pa Občina Dobropolje in TD Podgora. Opravljeno je bilo tudi veliko prostovoljnega dela občanov Podgore.

Obnovitvena dela potekajo še na drugih štirih vodnjakih po Sloveniji, ki se bodo predvidoma zaključila do jeseni.

Matjaž Ledinek Katedra hit d.o.o. Maribor

(članek je bil objavljen v več tiskanih medijih)

akcijo, pač tisti, ki so jih uporabljali. Pozimi, ko je luža zamrznila, pa so živino napajali pri Koritu ali Bču, kjer voda ni nikoli zmrznila in se je tja hodilo ob najhujšem mrazu. Pri izviru Bč se niso zbirale samo perice, ki so prale od ponedeljka do petka, marveč tudi tisti, ki so prišli po vodo in marsikdo, ki je tu napajal živino. Bilo je živahno zbirališče in mesto za zbiranje in širjenje novic. Dogajalo se je, da so najbolj zgovorne perice prale celo dvakrat na teden, samo da so bile na tekočem z novicami.

Pri Bču je bilo vedno živahno, eni so hodili na požirek hladne vode, drugi so gledali perice, tretji poslušali novice. Tu so se ustavljali tudi romarji, namenjeni k Sv. Antonu ali na sejme, ki so bili vedno vsaj dvakrat na leto v tej dolini.

Tu, pri Bču, so se ustavljali tudi potniki iz Škrajaka, iz Bukovega, iz Žukovega ali Vrha, ki so na hrbtu prinesli iz hriba žita v mlin v "Pule" (Dobropolje). Mlin je bil sprva ob Rašici. Drobnič na Ratikah je imel prvi v dolini parni stroj. Stroj je pogajal mlin za žito, žago in stroje v mizarški delavnici (Stolarni). Kurilo se je z lesnimi odpadki pri proizvodnji, vodo tako za paro kot za hlajenje pa so črpali iz luže, ki je bila skopana na dvorišču delavnic za stanovanjsko hišo. Parni stroj je vzdrževal kurjač, ki je bil po navadi kovač, hkrati pa vzdrževalec in popravljalec okvar.

Malo pred drugo svetovno vojno, ko je bila napeljana v nekatere vasi elektrika, pa so bili mlinci še pri Pisančevih v Podgorici, pri Sekundarjevih na Vidmu, pri Stari luži na Cesti in pri Gvaletovih na Vidmu.

Mlinarji so za mletje vzeli merico in s tem se je usluga mletja plačala. Kdor ni imel žita ali mu ga je zmanjkalo med letom, ga je lahko nabavil v mlinu. V mlin so vozili z vozovi (če so jih imeli), s "kulami" in "šaj-trgo", iz hribovskih krajev pa so žito nosili v vrečah na hrbtu.

Podgora skozi čas

Pie: Tone Nov

VODNI VIRI

PUHOVKA

Izvira v Podkrajju na začetku vasi iz smeri Podpeči, vendar samo ob velikem deževju. Takrat izbruhne v velikih količinah vode, tako da voda poplavi bližnja polja, napolni Žlogajčkovo dolino, ki je obenem tudi požiralnik. Ko je ta dolina polna, teče voda naprej v Polančevo, iz te v Zajčjo in naprej v Rmanovo dolino. Vse te doline so izven podgorskih hiš in gospodarskih poslopij. Tako Puhovka ne ogroža vaščanov in njihovih objektov. V Rmanovo dolino istočasno priteče tudi Zajsa in voda iz Bča. Ko je tudi ta dolina polna, teče voda naprej v Grkovo in dalje proti Kompoljam in Strugam. V Grkovo priteče tudi voda iz Korita in Žovkna. V primeru, ko je vode toliko, da začne teči proti Kompoljam, se v Podgori pojavljajo dodatni izviri in bruhalniki vode. Ponekod se ti pojavijo celo v hlevih, kletih, garažah ali pomožnih poslopijih. Podgorci pravimo, da pri nas iz vsake kritine ob večjem deževju že bruhne voda.

BČ

To je vodni izvir, ki je živ vse leto, še danes, vendar ga nihče več ne uporablja. V preteklosti pa je bil zelo pomemben vir vode za vse namene. Ker so bili vodnjaki v vasi redki (mogoče pet vodnjakov na 30 hiš), je bil Bč najbližje dostopen. Vodo iz Bča so na domove nosili v škafih. Žene in dekleta so si na glavo dale svitek in nanj položile škaf. Z eno roko so držale škaf, z drugo pa so nesle "kanglo" vode. Tako so nosile domov vodo za pitje, kuhanje in pre-

hrano. Perilo so gospodinje prale in kuhale doma, izpirale pa vedno pri Bču, in to poleti in pozimi.

Za napajanje živine so Podgorci uporabljali vodo v lužah. Imeli so več luž: pri Škodovi in Grudnovi hiši, pri Frkulu, pri Mavsarju, pri Pelančevih. Te luže so bile na vaški zemlji in so vodo uporabljali vsi vaščani. Poleg napajanja so v lužah prali tudi krompir, korenje in peso za prašičje kotle. Na vsake toliko časa so jih "trebili" (čistili) s skupno

Vaška skupnost in TD Podgora

se ob uspešni izpeljavi prireditve
"Srečanje družin in prijateljev" z dne 15.7.2001

zahvaljuje

- številnim udeležencem, ki so s svojim obiskom dali priznanje prireditvi in s tem največjo nagrado organizatorjem,
- glavnemu sponzorju prireditve Pekarni Blatnik,
- medijskemu sponzorju prireditve Radiu Zeleni val,
- vsem nastopajočim v sklopu prireditve: povezovalcu programa Igorju Ahačeviču, Godbi Dobropolje, vokalni skupini Mavrica, folklorni skupini iz Zagradca, narodnim nošam in konjenikom, ki so s svojim nastopom obogatili program,
- gospodu župniku za podelitev blagoslova kočje pri Koritu,
- Društvu podeželskih žena Dobropolje-Struge, ki so z raznovrstnim izvirnim pecivom počastile udeležence,
- vsem sponzorjem, ki so s svojimi prispevki omogočili izpeljavo srečelova ter
- vsem, ki so po svojih močeh pripomogli k uspešni izpeljavi prireditve.

10 let Moškega pevskega zbora Struge

Če bi hoteli označiti Struško dolino, bi gotovo ne mogli mimo njenih naravnih lepot, pridnih ljudi in pevske tradicije. Najstarejši Stružanci vedo povedati, da se je v Strugah že od nekdaj pelo. Petje je odmevalo ob večerih pod okni deklet, slišalo se je iz domačih gostiln ali iz hiš kot družinsko petje. Bolj organizirano so se pevci zbirali v cerkvi, kasneje pa so ustanovili tudi svoj moški pevski zbor, ki v presledkih deluje že več kot 30 let. V tem času so delovale tri zasedbe. V sedanji zasedbi pojejo že od leta 1990. 30. junija letos so praznovali 10-letnico svojega delovanja.

Moški pevski zbor Struge ob 10-letnici delovanja. Spredaj: Anton Vidrih in Marijan Cvitak

V avli osnovne šole v Strugah so obiskovalci prisluhnili prazničnemu koncertu, ki je bil obenem tudi prispevek k proslavljanju 10. obletnice osamosvojitve. Povezovala in vodila ga je Tina Rus.

V prvem delu koncerta smo slišali skladbe s sakralno vsebino, med njimi skladbi v latinski in slovenski izvedbi *Ultima in mortis hora* in *O sanctissima* v siciljanskem napevu. Sledile so še skladbi *Ave Maria* v latinski izvedbi in *Je angel gospodov* v koroškem napevu. V drugem delu pa so zapeli nekaj narodnih pesmi: *Barčica*, *Sem šel, sem šel čez gmajnico*, *Dekle na vrtu*, *Polje, kdo bo tebe ljubil* in *Žabe*. Kvaliteta zbora se z vsakim nastopom izboljšuje in presega razmeroma kratko obdobje pevskega delovanja. Zasluge za to ima pevovodja Anton Vidrih ob pomoči Marijana Cvitka, strokovnjaka za zborovsko petje, ki zadnje dve leti veliko sodeluje z zborom. Dirigiral je tudi na jubilejnim

koncertu. Poslušalci, ki so pevce nagradili z dolgim aplavzom, so za dodatek lahko prisluhnili še pesmi Simona Jenka Pobratimija in *Domači dolini*, pesmi, katere tekst in glasbo je napisal član

ZASEDBA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA STRUGE NA JUBILEJNEM KONCERTU:

1. tenorji

Anton Vidrih
Nada Novak
Marko Pogorelc

2. tenorji

Jože Pugelj
Brane Meglen
Stane Bradač

1. basi

Jože Žnidaršič
Franci Oberstar
Marko Rus
Peter Novak

2. basi

Jože Pugelj ml.
Anton Rus
Peter Pugelj
Jože Pugelj

Umetniški vodja:

Gost:

Anton Vidrih
Marijan Cvitak

DOMAČI DOLINI

Glasba in besedilo: Anton Rus

Pod skalovjem svete Ane
mi dolinica leži,
sonce vsako jutro umije
v njej zaspane si oči.
O dolinica prelepa,
kjer mi rodni dom stoji,
tu je zibel mirno tekla,
tu živel bom srečne dni.

Polja tu so bolj zelena,
klas rumen bolj kot drugje,
trate tu so bolj cvetoče,
tu prijazni so ljudje.
Tudi če me pot življenja
kdaj od tebe oddalji,
vedno vračal se bom k tebi,
o dolina struška ti.

zbora Anton Rus, in so jo Stružanci že sprejeli za svojo.

Koncerta sta se udeležila tudi posebna gosta župnik prelat Mirko Hren in župan Anton Jakopič. Slednji je med premorom med prvim in drugim delom koncerta izrekel čestitke jubilentom in vsem skupaj čestital ob dnevu samostojnosti. V svojem nagovoru je poudaril pomen ljudskega petja, saj je prav pesem bodrila Slovence skozi stoletja in

Povezovalka in voditeljica je bila Tina Rus

jih ohranjala. Nekaj besed pa je namenil delovanju občine. Koncert so izkoristili tudi za podelitev priznanj umetniškemu vodji Antonu Vidrihu in dirigentu Marijanu Cvitku. Priznanje jima je izročil predsednik Kulturnega društva Struge Jože Pugelj.

Prepričana sem, da so obiskovalce ob odhodu spremljale prijetne melodije in zadovoljstvo ob lepem kulturnem dogodku v dolini.

M.S.

Pevovodja Anton Vidrih prejema priznanje iz rok predsednika KD Jožeta Puglja

Začetki zborovskega petja v Strugah segajo več kot 70 let nazaj

Okrogla deseta obletnica delovanja Moškega pevskega zbora Struge je priložnost za pogled nazaj, na prehojeno pot začetnega druženja in iskanja lastne poti do doseženih uspehov. O tem, kako so se organizirali in kako zbor deluje danes, sem se pogovarjala s članoma zbora Jožetom Pugljem in Antonom Rusom.

Na koncertu smo slišali, da je sedanja zasedba zbora že tretja. Kako je bilo s prvo in drugo zasedbo?

Še pred drugo svetovno vojno je struška dolina imela svoje glasbene strokovnjake, ki so gojili petje v dolini. Med njimi je potrebno omeniti Franceta in Naceta Križmana ter Rafaela Meglena. Slednji je bil struški organist v šestdesetih letih prejšnjega stoletja.

Pobudnik ustanovitve prvega pevskega zbora je bil sredi šestdesetih let Peter Zorzut. Izhajal je iz glasbene družine iz Goriških Brd. Ko se je poročil v Struge, je nadaljeval s svojim glasbenim delovanjem kot organist.

Prvič so skupaj zapeli na pogrebu prijatelja, kmalu so se jim pridružili še drugi in zbor je deloval nekaj let, do smrti Petra Zorzuta. Tako je bilo z zborom v Strugah za nekaj časa konec. Pred približno dvajsetimi leti je prišlo do nove zasedbe, ki jo je vodil Anton Vidrih. Zbor je nastopal na proslavah, cerkvenih prireditvah, pogrebih. Leta 1978 je tudi ta zasedba razpadla. Tretjič smo se ponovno zbrali pred enajstimi leti. To

je sedanja zasedba, vendar pa je prišlo v teh letih v zboru do nekaterih sprememb.

Zakaj niste desete obletnice praznovali že lani?

Namenoma smo počakali eno leto in združili praznovanje našega jubileja z deseto obletnico osamosvojitve. Sicer pa naše nastopanje traja dobrih deset let.

Koliko nastopov ste imeli v tem času?

Imeli smo nekaj več kot sto nastopov. Največkrat smo peli na pogrebih. Zbor rad ustreže željam svojcev, da pojemo na pogrebih. V teh desetih letih smo se udeležili tudi nekaterih pevskih revij. Med drugim smo bili gostje na pevski reviji v Borovnici. Nekajkrat smo se udeležili medobčinske revije, ki jih je organiziral SLKD izpostava Ivančna Gorica. Povabljeni smo bili na sodelovanje pri komemoracijah v Kočevskem Rogu in Ljubljanskem gradu. Nastopamo tudi na nekaterih občinskih prireditvah in proslavah, ki jih pripravlja šola v Strugah.

Videti je, da s šolo dobro sodelujete.

Precej dobro, posebno zadnji dve leti.

Ste moški pevski zbor, vendar imate v zboru tudi eno pevko.

Res je, to je Nada Novak. Ko je eden od članov prenehal sodelovati v zboru, smo imeli težave z nadomestitvijo prvega tenorja. Interesa pri Stručancih ni bilo, problem smo rešili tako, da smo povabili k sodelovanju Nado.

Ali požete tudi v cerkvi?

V cerkvi poje mešani pevski zbor, vendar pa je večji del naših članov vključenih tudi v cerkveni mešani zbor. V cerkvi nastopimo nekajkrat na leto, predvsem ob večjih praznikih kot so velika noč in božič.

Na koncertu je dirigiral g. Marijan Cvitak. Kako ste ga uspeli pridobiti?

Prihaja iz Nove Štife. Je brat - frančiškan in predstojnik samostana. Je tudi akademsko izobražen glasbenik in vodi več zborov, ki po kvaliteti spadajo v sam vrh slovenskega zborovskega petja. K nam prihaja občasno zadnji dve leti. Njegova pomoč nam je zelo dobrodošla in se odraža v kvaliteti. Zelo smo zadovoljni, da je pripravljen z nami sodelovati. Za kvaliteto današnjega koncerta je gotovo najzaslužnejši Marijan.

Kakšen je vaš repertoar?

Najprej smo peli narodne in umetne pesmi. Repertoar smo razširili tudi na sakralno glasbo z namenom sodelovanja pri mašah. Tudi s tem smo želeli nekoliko popestriti dogajanje v Strugah, saj na tem področju deluje le mešani pevski zbor.

Koliko in kje vadite? Ali vam vaje vzamejo veliko časa?

Vaje imamo enkrat na teden, in sicer ob četrtnih v prostorih lokala Pri Petru. Ta lokacija je tradicionalna, saj so se tu zbirale in vadile vse zasedbe. Vaje trajajo približno uro in pol do dve uri. Gotovo je, da si je potrebno vzeti čas za prisotnost na vajah. Ker nismo številčni je potrebno veliko resnosti, saj se vsak izostanek pozna že pri samih vajah, kaj šele na nastopu.

Kaj vam pomeni petje?

Predvsem je to veselje do glasbe. Želeli smo ohraniti tradicijo ljudskega petja v dolini. Koliko nam to uspeva, morajo presoditi drugi. Radi bi v zbor vključili čim več mladih in s tem ponovno povečati interes za tovrstno zvrst glasbe.

Nenazadnje pa je to tudi oblika druženja, katero v zadnjem času lahko pogrešamo.

Ustanovili ste tudi svoje kulturno društvo. Od kdaj obstaja?

Kulturno društvo smo ustanovili leta 1996, v okviru katerega deluje naš zbor. Predsednik društva je Jože Pugelj.

Ob jubileju iskrene čestitke, z željo, da bi vas še dolgo družilo petje, utrjevalo prijateljske vezi in bogatilo kulturno življenje v Struški dolini.

Pripravila: M. Steklasa

vokalna skupina
Mavrica

Odhaja!

Seveda ne končujemo svojega dela, ampak odhajamo na Dunaj, na Mednarodno adventno petje, kamor smo bile s strani Choir Contact International tudi povabljeni.

Seveda smo pri svojem delu vedno lahko računale na pomoč in podporo poslušalcev, zato vas sedaj vabimo, da se tega mednarodnega festivala adventnega petja udeležite z nami.

Program bo trajal od 22. do 26. novembra (4 nočitve v hotelih boljše kvalitete), in poleg treh nastopov vključuje tudi sprejem v mestni hiši in kosilo na povabilo mesta Dunaj, poldnevni ogled mesta, večer v vinski kleti in še mnogo drugih zanimivosti.

Organiziran bo prevoz z odličnim turističnim avtobusom in spremstvo vodnika na celotnem potovanju.

Cena je ob prijavi zadostnega števila udeležencev 55.000,00 SIT. Prijave in vse dodatne informacije lahko dobite na številki 78-07-093 popoldne pri Damjani ali na elektronskem naslovu damjana.palcar@newport-medical.si

Vašo odločitev pričakujemo v enem mesecu po izidu tega povabila. Upamo, da se boste vabilu odzvali in nam s tem pomagali pri izvedbi tega zahtevnega projekta.

Se vidimo na Dunaju!

Vokalna skupina Mavrica

Vabilo na 2. območno srečanje literatov seniorjev

Spoštovani literati in literatke!

Vabimo vas na DRUGAČNO OBMOČNO SREČANJE LITERATOV SENIORJEV, ki bo v prijetnem vzdušju potekalo v soboto, 22. septembra 2001, ob 18. uri na Jurčičevi domačiji na Muljavi.

Sobotno popoldne bo nadvse veselo. V okviru prireditve po vsej Sloveniji se bo ta dan na Muljavi odvijalo tudi Srečanje pod kozolci. Začetek prireditve bo ob 15. uri. Ob 17. uri bo otvoritev fotografske razstave mladih fotografov na temo: *Stavbna dediščina podeželja. Literati boste ob 18. uri s svojim branjem in pogovorom dali poseben pečat bogatemu kulturnemu programu. Namreč vključujemo se v Dneve evropske kulturne dediščine. Morda boste tudi Vi našli v svojem širokem literarnem opusu nekaj v počastitev teh dni. Ni pa obvezno ...*

Na razpis se lahko prijavite avtorji, ki boste na srečanju predstavili svoja dela v prozi (do dve tipkani strani) ali poeziji (do tri pesmi). Zaželeni so tudi odlomki iz dramskih besedil ter predstavitev tega bolj redko prisotnega literarnega žanra. Dobrodošli ste vsi!

Prijavite se lahko po telefonu na številko: 7869 - 070 ali pisno na zgoraj omenjeni naslov do 1. septembra 2001.

Lepo pozdravljeni in veliko ustvarjalnega navdiha!

*Pripravila: Barbara Rigler
Vodja JSKD OI Tatjana Lampret*

NAJNOVEJŠI ZVOČNI POSNETKI IZ DOBREPOLJSKO-STRUŠKE DOLINE V ŠTIRIH RADIJSKIH ODDAJAH SLOVENSKA ZEMLJA V PESMI IN BESEDI

V Dobrepoljski dolini sem ljudske pevce in godce opisala v seminarski nalogi leta 1977. Takrat sem popisala godčevske poti nekaterih harmonikarjev, Zagoriške fante in njihov repertoar, godca na violinske citre Jožeta Zajca ter dobrepoljske pritrkovalce. Diplomsko delo Ljudska pesem Dobrepoljsko-Struške doline je na nek način dopolnitev oziroma razširitev te seminarske naloge. Ko sem v arhivu Radia Slovenija pregledovala, kaj je zbranega in posnetega iz tega konca Dolenjske, sem naletela na ogromno posnetkov Zagoriških fantov, Ančke Lazarjeve p.d. Vintarjeve, godca na violinske citre Jožeta Zajca in nekaj godcev na harmoniko. Vse je iz Dobrepoljske doline, pa še to v večini iz Zagorice, nekaj z Vidma in iz Kompolj. Iz Strug je ohranjena le polurna oddaja Slovenska zemlja v pesmi in besedi iz leta 1977, ko je tam z radijsko ekipo snemal Marjan Kralj. Koliko pesemskega gradiva je mogoče dobiti danes v tej občini, predvsem v drugih, do sedaj neraziskanih vaseh, je bila glavna naloga diplomskega dela. Časovno je raziskava vezana na štirimesečno terensko delo. Vso nabrano gradivo bo shranjeno v arhivu Radia Slovenija, v uredništvu za ljudsko glasbo pri gospe Jasni Vidakovič. Del diplomskega gradiva bo predstavljenega v mesecu septembru na prvem programu Radia Slovenija v štirih oddajah Slovenska zemlja v pesmi in besedi, in sicer:

- v torek, 4.09.2001 ob 20.00 (oddaja o Dobrepoljcih)

- v torek, 11.09.2001 ob 20.00 (oddaja o Dobrepoljcih)

- v torek, 18.09.2001 ob 20.00 (oddaja o Stružancih)

- v torek, 25.09.2001 ob 20.00 (oddaja o Stružancih)

Pesemskega gradiva se je nabralo ogromno, tako da ga je bilo v štiri polurne oddaje kar težko strniti, še več, nekatere smo zaradi časovne omejitve morali izpustiti. Sicer pa bodo vse pesmi shranjene v arhivu in tako uporabne tudi za kasnejše oddaje in analize.

Vsem Dobrepoljcem in Stružancem, ki so pomagali pri nastajanju naloge, se prisrčno zahvaljujem, še posebno za vse pesmi, pripovedi in gostoljubje. Vabljeni k poslušanju oddaj; o sami nalogi in terenskem delu pa več v prihodnji številki.

*Vesna Sever
absolventka etnologije in kulturne antropologije*

Dan godbe

Dan godbe, ki ga vsako leto organizira Kulturno društvo Godba Dobropolje v sodelovanju s SLKD iz postava Ivančna Gorica, privabi številne Dobropoljce in druge obiskovalce, ki uživajo ob prijetnih zvokih, ritmu koračnic in slavnostnemu sprevodu gostujočih pihalnih orkestrrov skozi Videm. Poleg glasbenega užitka pritegne pogled na slikovito parado s spremljajočimi narodnimi nošami, konjeniki, mažoretkami in drugimi udeleženci sprevoda.

V soboto, 23. junija, je središče Vidma spet preplavilo tako slavnostno vzdušje. V svečani povorki so sodelovali godbeniki veterani iz Mengša, pihalne godbe iz Ribnice, Stične, Grosuplja, Kočevja in seveda domačini, ki so kot zadnji v povorki prišli na osrednje prizorišče. Vrhunec je nastopil s skupnim nastopom vseh godbenikov in pozdravnim nagovorom župana Antona Jakopiča. Pihalne godbe so se nato predstavile še vsaka posebej, po končanem skupnem programu pa je sledilo še prijetno druženje

z godbeniki in ansamblom Krjavelj, ki je obiskovalce zabaval pozno v noč.

Dan godbe, ki brez dvoma pomeni veliko in odgovorno delo za organizatorje, je prireditev, ki smo jo Dobropoljci sprejeli za tradicionalno in osrednjo prireditev, hkrati pa postajamo z njo vedno bolj prepoznavni.

M. Steklasa

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje ob desetletnici vojne za Slovenijo

V jubilejnem letu, 10. obletnici vojne za Slovenijo, je čas, da se ozremo nazaj in se v javnih glasilih oglasimo tudi udeleženci te vojne. Nase opozarjamo že od vsega začetka, to je od konca vojne, včasih uspešno, včasih pa čutimo tak odnos države in dnevne politike, kot da nas nikoli ni bilo in da se je vse zgodilo samo od sebe.

Utrinek z rednega letnega občnega zbora, 25. 5. 2001.

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje (OZ VVS) deluje kot društvo na območju Upravne enote Grosuplje, torej je združenje udeležencev vojne za Slovenijo iz sedanjih občin Grosuplje, Dobropolje in Ivančna Gorica. Uradno je bilo ustanovljeno na ustanovnem občnem zboru 19. 11. 1999, ko je raz-

vilo svoj prapor in postalo polnopraven član Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

V letih po osamosvojitveni vojni je bilo delo najaktivnejših članov usmerjeno predvsem v zagotavljanje prostorskih možnosti za delovanje in pridobivanje članstva, saj si marsikateri udeleženec vojne še danes ne misli, da bo mogoče

rodi bivše Jugoslavije.

Danes smo tukaj in nihče nas ne more izbrisati iz zgodovine, čeprav si nekateri to na moč prizadevajo.

Poglavitni namen našega delovanja je v druženju, v športno-rekreativnih dejavnostih (ustanovljamo strelsko in šahovsko sekcijo), nadaljevali bomo z organiziranjem pomoči članom, ki se znajdejo v težavah ipd.

Vse udeležence vojne za Slovenijo iz območja navedenih občin vabimo, da se zglašijo v naši pisarni v Grosupljem, Adamičeva 14, kjer se dobivamo vsako sredo med 17. in 19. uro. Tu boste dobili vsa navodila za pridobitev statusa veterana vojne za Slovenijo in možnost za članstvo v OZ VVS.

Predsedstvo OZ VVS

Grosuplje

moral nekoč dokazovati, kje je bil junija in julija 1991.

Kaj hočemo s tem povedati? Da smo po statusu nepolitična, neprofitna, nedržavna, vendar domoljubna organizacija ljudi različnih nazorov, ki smo v usodnih dneh vedeli le to, da je domovina ena sama. Niso je naredili samostojno le politiki in državniki. Brez udeležencev vojne, vpoklicanih in prostovoljnih, bi bili lahek plen takratne razjarjene jugovojne in akterjev velikosrbske politike. To so na lastni koži pozneje čutili vsi na-

SREČANJE KOALICIJE SLOVENIJA

OO SDS in OO NSi Grosuplje vabite člane in simpatizerje strank na prijateljsko srečanje, ki bo v soboto, 8. septembra 2001 pri lovski koči na Kremenicah (Velike Lipljene).

Začetek srečanja bo ob 14. uri.

Med 16. in 17. uro bo pozdrav obeh predsednikov strank g.

Janeza Janše in g. dr. Andreja Bajuka.

Sledil bo kulturni program.

Za pijačo in pijačo bo poskrbljeno.

VABLJENI

KNJIŽNICA GROSUPLJE

Adamičeva 15

VODA UMIRA, NAROD BOLEHA

Ne vedo in ne verjamejo

Božo Dimnik

Si predstavljate, kako bi brez težav ohranili Vipavsko dolino pred melioracijskim vandalstvom, če bi dvajsetisočglavi ribiški korpus prišel demonstrirati pred vlado proti ekološkemu uničenju, tako kot za mnogo manj pomembne reči počnejo avtoprevozniki, mlekarji in drugi. Ribiči in ribiška društva so minulih petdeset let za vode skrbeli le toliko, da so lahko lovili, ne pa, da bi ostale vode take, kot so bile, ko so jih prejeli v upravljanje. Ribiči bi se morali boriti za čistost in urejenost vodotokov, a ker niso bili njihovi, pač pa "naši, skupni", se je zgodilo to, kar se je. Nestrokovno upravljanje z vodo je velikokrat porušilo naravno ravnotežje voda, z izginotjem avtohtonih rib vred.

Slovenci moramo izkoristiti svojo enkratno prilžnost, ki se imenuje Slovenija. Z njenimi naravnimi danostmi, ki jih v tako kakovostnem izboru in na tako majhni površini ni nikjer na svetu. Postanimo vrt Evrope in sveta, da nas bodo od blizu in daleč občudovali, nas spraševali za nasvete, skratka, postali bi lahko svetovni ekološki standard.

Se kdo, ki med nedeljskim izletom mimogrede opere avto v potoku, zaveda, kaj je s tem povzročil? Tudi kmet se ne zaveda, da kemikalije, ki jih trosi po svojem posestvu, pronicajo v podtalnico in jo zastrupljajo. Dravsko polje je le eden takih žgočih primerov in tudi voda, ki teče iz ljubljanskih pip, je v zadnjih desetletjih spremenila okus, saj je v njej vse več kemikalij.

Bolj smiselno bi bilo, če bi kmetom namesto subvencij pri nakupu gnojil in druge agrokemije dali raje mesečne rente, ki naj jih sami razporejajo, kot vedo in znajo, da bi se tisti, ki želijo živeti od zemlje in svojega dela, lahko preusmerili v take oblike kmetovanja, ki bi bile dobičkonosne, istočasno pa bi pospeševali turizem, ki bi Sloveniji lahko prinesel veliko denarja. Danes imamo v Sloveniji komaj 400 registriranih turističnih kmetij, od tega jih 187 nudi le hrano in izletniški turizem brez prenočišč. Celó v Nemčiji in drugih državah zadnja leta kmetijska politika daje prednost sonaravnemu kmetijstvu, proizvodnji "bio" hrane, ki prinaša večji zaslužek ob istočasno bistveno zmanjšani obremenitvi okolja. Prve skromne poizkuse zasledimo tudi že v Sloveniji, med zadnjimi tistega s sajenjem jablan, ki ne zahtevajo pretiranega škropljenja. V proračunu za letošnje leto je od nekaj deset milijard tolarjev, predvidenih za kmetijstvo, za ekološko kmetovanje namenjenih komaj 223 milijonov tolarjev.

Za objavo Dean Strnad

VI. regijsko preverjanje ekip prve pomoči in civilne zaščite

Leto je hitro naokoli in zopet smo dobili razpis za VI. regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči civilne zaščite in RK za 9. junij 2001.

Preverjanje je letos potekalo v organizaciji uprave za obrambo Ljubljana in območnega združenja RK Ljubljana v soorganizaciji z občino Brezovica v kraju Podpeč. Cilj in namen takšnega preverjanja je predvsem preveriti usposobljenost ekip prve pomoči (v nadaljevanju PP) za delovanje v primeru različnih vrst nesreč v raznih okoljih, utrjevati znanje za preprečevanje nesreč, nudenje kvalitetne pomoči sebi in drugim ter vzbuditi težnjo po čim boljšem znanju in obvladovanju veščin PP ter obnavljati praktično znanje.

Preverjanje je bilo organizirano in izvedeno v skladu s programom, ki ga je oblikoval organizacijski odbor za pripravo in izvedbo preverjanja. Na območju kraja Podpeč je preverjanje potekalo na treh različnih lokacijah v obliki poučne vaje. Realistično so bile pripravljene naslednje ponazoritve: plaz v kamnolomu, huda prometna nesreča na mostu in vžig vnetljivih hlapov in lakov v lesnem podjetju. Sodelovalo je 11 ekip, naša je zopet, tako kot lani, zasedla 10. mesto. Preverjanja se je udeležila ekipa prve pomoči iz Hočevja, in sicer: vodja Ines Glavan, članice Sabina Gorjup, Brigita Hrovat, Katja Koželj, Nina Žnidaršič, Simona Grm in Tanja Žnidaršič (rezerva). Dodatno izobraževanje je potekalo pod strokovnim vodstvom sr. Jožice Lavrih.

"Nositi belo rdeči križ na rokavu, ki je znak, da opravljaš posebne naloge PP tudi v miru, je nadvse častno in humano. Nosite ga s ponosom in s častjo, kot gre organizaciji RK in PP, njeni slavni zgodovini, njenim zaslugam v preteklosti in njenim velikim nalogam v prihodnosti ..." S temi besedami, ki jih je napisal naš veliki

humanist in strokovnjak prof.dr. Janez Milčinski se zahvaljujem za pripravljenost in zavzetost, da ste se v tako kratkem času zbrale, si s pomočjo sr. Jožice nabrale in utrdile že prej osvojeno znanje, ki ni nikoli dokončno znano. Zato upam, da to ne bo zadnjič in da bomo s tem tudi v bodoče nadaljevali. Vem, težko se je odtrgati od doma, otrok, družine, šole in prihajati kot odrasli v hram učenosti. Vendar ko potegnemo črto in se spomnimo, kaj ste v tako kratkem času pridobile, vam gre vsa zahvala in resnično spoštovanje. Bile ste izjemne, izvrstne in res je, da vsi, prav vsi, znamo, hočemo in bomo pomagali vsakemu, ki bo našo pomoč potreboval. Tekmovanja pa nas je vedno malo strah, ker ne vemo, kako bo. Vendar je preverjanje tudi druženje in tudi za vas povratna informacija, koliko znamo in koliko vemo.

Že predsednik ocenjevalcev dr. Aleksander Doplihar je ugotovil, da je znanja vsako leto več in ekipe so čedalje bolj izenačene, vendar vemo tudi, da so pa ekipe, ki že vrsto let tekmujejo, se pripravljajo in utrjujejo svoje znanje skozi celo leto.

Važno je, da ste spoznale, kako malo je potrebno - seveda, ko še enkrat osvojite znanje, da dodate še tisto piko na i in uspeh ne more izostati. Naj vas na koncu še enkrat v imenu civilne zaščite in v svojem imenu zahvalim za vse, kar ste uspele v tem kratkem času osvojiti, enako sr. Jožici za vso strokovno pomoč, g. Gorjupu, poveljniku CZ, županu, ge. Kramžarjevi in g. Skalji za vso strokovno in predvsem moralno pomoč pri organizaciji. Vem, da naše delo za nekatere ne predstavlja nič posebnega, vendar vedite:

če s pomočjo znanja, ki ga pridobite tako ali drugače rešimo samo eno človeško življenje, se je vredno potruditi. Eno življenje, kaj je to, se sprašujejo nekateri, posebno ob tako velikem številu vsakršnih nesreč, vendar vsak, ki izgubi ljubljeno osebo, ve, da je en človek za njega vse na svetu. In vse na svetu boste rešili vsi, ki to znate, zmorete in želite. Hvala vam!

Antonija P.

75- letnica PGD Zdenska vas

“Ko je akcija, smo vsi eno”

Kadar praznujejo zdenski gasilci, pomeni, da praznuje vsa vas. Za Zdensko vas je to vsekakor mogoče reči, saj je skoraj pri vsaki hiši vsaj en član društva. Poleg tega so Zdenci upravičeno ponosni na svojo gasilsko tradicijo, zato je bilo 16. junija letos praznovanje 75-letnice društva še posebno slovesno. Počastili so jo z gasilsko parado, razvitjem novega prapora in pestrim programom, ki se je nadaljeval pozno v noč z gasilsko veselico.

Jože Zrnc prejema visoko odlikovanje GZS

Parada je s konjenikom, prapori društev in gasilskimi vozili krenila od luže proti gasilskemu domu, ki ga zdenski gasilci še posebej skrbno vzdržujejo. Ustavila se je nad gasilskim domom, kjer je bilo osrednje prizorišče, na ka-

Prapor je Stane Jakič predal predsedniku in poveljniku, nato pa ga je prevzel praporščak Uroš Gačnik.

Predsednik PGD Zdenska vas Jože Zrnc ml., ob njem Stane Jakič, g. Janez Vodičar, vodstvo GZ Dobropolje in gostje.

terem so še zbrali povabljeni gostje: poveljnik regije II Ljubljana Jože Burja, Alojz Ljubič, Anton Jakopič, izdelovalec praporja Adolf Kovačič, veterani društva in drugi. Program je povezoval Marko Marolt. Goste je najprej pozdravil predsednik PGD Jože Zrnc ml. in v svoji predstavitvi PGD Zdenske vasi poudaril dolgoletno tradicijo gasilstva v vasi, v zadnjih letih pa pomladitev v društvu, kar je prineslo v vrste gasilcev ustvarjalni navdih in nov zagon. Rezultat tega je viden - obnovljeni gasilski dom z novo opremo. Tako potrebno složnost članov je Jože Zrnc ml. označil z besedami: “Ko je akcija, smo vsi eno.”

Med govorniki sta bila tudi župan Anton Jakopič in Jože Burja, ki sta poleg čestitk in priznanj zaželela predvsem složnosti.

Pred slovesnim razvitjem prapora je boter Stane Jakič spregovoril o pomenu gasilstva za Zdensko vas v preteklosti in sedaj, o ponosu na gasilsko tradicijo in o novem praporu, ki naj bo simbol uspešnosti in složnosti tako gasilcev kot vseh vaščanov. Po

Odlikovanja Gasilske zveze Slovenije:

* Odlikovanje GZ Slovenije za posebne zasluge:	Jože Zrnc
* Gasilsko odlikovanje II. Stopnje:	Iva Tiselj
* Gasilska plamenico III. Stopnje:	Aleš Strnad

Priznanja Gasilske zveze Dobropolje:

1. JOŽE ŽGAJNAR	I. stopnje
2. LADISLAV PAJK	I. stopnje
3. LADISLAV GAČNIK	II. stopnje
4. ANDREJ ŠTRUBELJ	II. stopnje
5. TONI ZABUKOVEC	II. stopnje
6. FRANCI PRELESNIK	II. stopnje
7. SREČO PERKO	III. stopnje
8. ANTON RAJAR	III. stopnje
9. UROŠ GAČNIK	III. stopnje
10. ALEŠ ZRNEC	III. stopnje
11. PETER PERKO	III. stopnje
12. ALEŠ MAROLT	III. stopnje

Veteranska priznanja PGD Zdenska vas:

1. Anton Žgajnar	7. Franc Bradač
2. Jože Škoda	8. Adolf Vidrih
3. Anton Hrovat	9. Albin Vidrih
4. Anton Prelesnik	10. Jože Perko
5. Janez Žgajnar	11. Jože Žnidaršič
6. Anton Blatnik	12. Janez Novak

slovesnem razvitju je prapor blagoslovil gospod Janez Vodičar. Program je popestrila ženska vokalna skupina Mavrica.

Glede na tradicijo in aktivnost zdenških gasilcev ni presenetljivo, da je sledila tako številčna podelitev priznanj. Odlikovanje GZ Slovenije za posebne zasluge je dobil Jože Zrnec. Izročil mu ga je član komisije za priznanja GZS

Alojz Ljubič, s katerim sta dolga leta skupaj delovala v prejšnji občini. Zahvalil se mu je za vse, kar je storil za razvoj gasilstva v Zdenski vasi, Dobropolju in nekdanji grosupeljski občini. Odlikovanji GZS sta dobila tudi Iva Tiselj in Aleš Strnad, GZ Dobropolje pa je odlikovala dvanajst gasilcev, isto število je bilo tudi veteranskih priznanj.

M. Steklasa

FRANC TOMŠIČ

“Največ prijateljev imam v Kočevskem Rogu”

“Koliko zanimivih in spoštovanja vrednih Dobropoljcev živi po svetu,” sem premišljevala, ko sem letošnje poletje spet spoznala enega od njih. Na enem od svojih obiskov v domovini je bil Franc Tomšič iz Kanade. Da je prišlo do tega najinega srečanja, pa je “kriva” Mimi Novak, njegova sošolka, ki je vedela, da njen nekdanji sošolec Franc ni le poln življenjskih izkušenj, ampak tudi prijeten sogovornik. Ko je pred nekaj leti praznoval okroglo obletnico, je dobil od sosedovih otrok čestitko, v kateri so napisali: “Boljše ga sosedu si ne bi mogli želeli.” Za to sem zvedela po naključju in gospod Franc mi tega, skromen kot je, ni dovolil napisati. Pa sem. Ker te besede na kratko povedo vse o njem. Pogovarjala sva se v njegovi rojstni hiši v Mali vasi. Tja, kjer se je rodil, ga neizmerno vleče. Vedno bolj. Od leta 1990 dalje prihaja skoraj vsako leto.

KAKO SE JE REŠIL SMRTI V KOČEVSKEM ROGU

Kot edini sin naj bi doma prevzel kmetijo, vendar se je potem vse drugače obrnilo. Prišla je vojna, ki je v prenekateri družini grobo posegla v ustaljeni način življenja. To je bil čas, ko so otroci ob krutosti vojne in revolucije čez noč postajali odrasli. France se je komaj 18-leten pridružil vaškim stražam, preživel grozote Turjaka in bil med tistimi, ki so jih odpeljali v Velike Lašče, Ribnico in Kočevje pred hitra vojaška sodišča.

Trpljenje, ki ga je preživel na zaslišanjih in v zaporu s 120 ljudmi v enem prostoru, da niso mogli niti ležati, je bilo celo hujše od tistega, kar je preživel na Turjaku. Ker se je približevala nemška ofenziva, so nekaj ujetnikov pobili, nekaj se jih je razbežalo, nekaj pa so jih izpustili. Med njimi je bil tudi Franc. Vrnil se je domov, vendar se je kmalu pridružil domobrancem.

Ko pripoveduje o časih, ki so prinesli toliko gorja, začne listati po knjigi Franca Nučiča Dobropoljska Hirošima. “Nučič je opravil veliko delo. Za to dejanje zasluži vso pohvalo. Edino to je res, kar je napisano v tej knjigi,” pravi in vedno znova gleda fotografije Dobropoljcev, ki so tako mučeniško končali v

Kočevskem Rogu. Tudi Franc bi bil med njimi, če ne bi imel tolikšne sreče.

Dogodek, ki se je zgodil na Koroškem, mu vedno znova prihaja pred oči:

“Nekaj dni po prihodu v Vetrinje so prišli angleški vojaki z dvema avtobusoma, nas petdeset odbrali in postavili v vrsto. Stal sem skupaj s Poldetom Novakom, mojim sosedom. Nagovarjal me je, da bi ostala z Dobropoljci. Ko je vojak videl, da se odmikava, je mene od zadaj zagrabil za rame in me potisnil na avtobus.” Tako je Polde ostal v Vetrinju, Franca pa so odpeljali z avtobusom. Takrat še ni vedel, da si je na ta način namesto smrti v Kočevskem Rogu izbral življenje.

Premnoge je doletela drugačna usoda. Dobropoljske fante, s katerimi je delil trpljenje vse do Vetrinja, je dobro poznal. “To so bili sijajni, dobri, pošteni fantje. Ni prav, da se še danes posplošuje in da se domobranstvo sodi po nekaj ljudeh,” je prepričan Franc. In kaj misli o Angležih, ki so izročili domobransko vojsko zmagovalcem? Že dolgo je prepričan, da tudi zahodne demokracije niso tisto, za kar veljajo. Politika je takšna, kakršna je. “Samo spomnite se nazaj, tudi Miloševića so dolgo časa tolerirali, se z njim sestajali in ga celo podpihovali.”

Franc se je med vojno zaobljubil, da bo, če bo ostal živ, šel peš na Brezje. Ker dolgo časa po vojni v domovini politični emigranti niso bili dobrodošli, je njegovo zaobljubo izpolnila njegova sestra in se namesto brata odpravila peš na Brezje.

KANADA JE POSTALA NJEGOV DRUGI DOM

Ko se je v tistih majske dni leta 1945 tako srečno izognil smrti, je kmalu spoznal, da so jih Angleži odpeljali zato, ker so jih rabili za pomoč v regiment-skih kuhinjah. Tako je France ves čas pomagal v kuhinji, tudi potem, ko so ga premestili v Italijo. Tam je bil tri leta, nato je šel v Nemčijo. Leta 1949 se je preselil v Kanado, kjer v Torontu živi še danes.

Kanada je politične emigrante lepo sprejela, čeprav so bila prva leta življenja v povsem novem okolju izredno težka. Francu je bilo nekoliko lažje, ker se je pri Angležih izučil kuharskega poklica, zato je tudi lažje našel zaposlitev.

Kmalu si je ustvaril družino. Kljub službi ni bilo lahko, saj takrat niso imeli urejenega niti zdravstvenega zavarovanja. Kaj to pomeni, je kaj kmalu občutil, saj je morala žena kar trikrat na zdravljenje v bolnišnico. Počasi se je življenje normaliziralo, prišli so boljši časi tudi za njegovo družino. S prihranki, ki si jih je prislužil s trdim delom in s posojili si je kupil lokal in odprl slovensko restavracijo. Zdaj je že nekaj let v pokoju, restavracijo pa je prepustil mlajšemu sinu.

KANADSKI SLOVENCISO ZELO POVEZANI MED SABO

Slovenski politični emigranti so si med sabo veliko pomagali in bili že od vsega začetka zelo povezani. Znali so se tudi organizirati za skupne akcije. Že leta 1952 so z velikimi odrekami zgradili prvo cerkev, v kateri se še danes redno zbirajo pri maši, po njej pa v prostoru, ki je namenjen družabnim srečanjem. V Torontu so dve slovenski cerkvi. Eno od njih so zgradili skupaj z ekonomskimi emigranti. Poleg druženja imajo Slovenci v Torontu zelo razvito kulturno življenje. Imajo več pevskih zborov, pripravljajo kulturne prireditve, večkrat jih obiščejo cerkveni in drugi zbori iz Slovenije. Pred kratkim jih je že drugič obiskal Ribniški oktet. Prireditve radi obiskujejo. Poleg kulturnih užitkov jim prinašajo delček doma in domačnosti, ki jo tako zelo pogrešajo. Zlasti prva generacija, ki je bila rojena v Sloveniji, je neverjetno navezana na domovino. Z njo je v neprestanem stiku, seznanjena je z vsem, kar se dogaja v Sloveniji. Ko se je Slovenija pred desetimi leti osamosvajala, so bili izjemno navdušeni.

Enkrat na leto imajo Slovenci v Torontu slovenski dan, takrat jih obišče tudi torontski župan, ki vedno najde zanje pohvalne besede, saj Slovenci v Kanadi veljajo za pridne in podjetne ljudi.

VRAČANJE DOMOV

Obisk doma, v svoji rojstni vasi, je za Franca vsakokrat najlepše doživetje. Rad prihaja tudi zato, ker je vedno lepo sprejet in ker čuti, da je dobrodošel tako pri sorodnikih kot pri sosedih in znancih. "Veliko prijateljev imam tukaj, največ pa jih imam v Kočevskem Rogu," pravi Franc. Ne mine dan, da se ne bi spomnil nanje. Kadar je v Sloveniji, večkrat obišče njihovo grobišče v Rogu.

Navdušen je nad Dobropoljem in celotno Slovenijo. Šele zdaj jo spoznava. Ko je bil mlad, ni videl kaj dosti več kot Dobropolje. Hvaležen je svojim sorodnikom, ki ga vozijo naokrog, ko pride domov. Še posebno Stanetu Jakiču st. in bratrancu Milanu Šuštarju, ki mu je omogočil, da je spoznal že velik del Slovenije. Slovenijo in dobropoljsko zgodovino spoznava tudi iz njegovih knjig, ki mu jih redno pošilja. In ko danes primerja Kanado in Slovenijo, ne more reči, da Slovenija v čemer koli zaostaja za Kanado. Ni razlike, le da je v Kanadi vse večje.

KAJ PA DOBREPOLJE IN DOBREPOLJCI?

O njih ima najboljše mnenje. Veseli se srečanj s starimi znanci, rad pa tudi spoznava nove ljudi. Zadnjič se je srečal z županom in mu čestital za izredne uspehe, ki so jih Dobropoljci dosegli v novi občini. Pri svojih rojakih ceni dobroto in solidarnost, s katero priskočijo na pomoč sovaščanom v nesreči ali težavi. Seveda se najde tudi kaj takega, kar nekomu, ki je svetovljan, ni najbolj všeč. Ta slovenska posebnost, spori med sosedi zaradi meja. "To bi se moralo nehati, kanadski Slovenci takih sporov ne poznamo. Nobenih ograj nimamo med sabo in nobenih preprirov ni."

Najbolj pa je Franc prizadet, če se komu godi krivica. Poštenost in resnica sta zanj največji vrednoti. In spet se vrne nazaj v preteklost. "Prepričan sem, da kaplan Lavrih ni bil kriv za ničesar. Tudi škofu Rožmanu se godi krivica. Ne more biti posameznik kriv za nekaj, za kar se je odločilo toliko ljudi. Poskušajmo se živeti v tisti čas. To so bili časi drugačne vzgoje in drugačnih vrednot. Tako kot je bilo 45 let po vojni čas komunistične vzgoje in so vzorci tega načina razmišljanja še danes prisotni."

Čudi se, da Slovenci, pa tudi Dobropoljci, vse bolj volijo stranke, ki so v bistvu naslednice prejšnjega režima. Glede na to, kar je Dobropolje preživelo, bi pričakoval, da bo vsaj 90% volivcev dalo glas desnim strankam. Sicer pa volivcem ne zameri, bolj politikom pomladnih strank, njihovemu rivalstvu in temu, da se ne morejo sporazumeti za enega voditelja. Vendar pa dodaja: "Bolj kot to, kdo je izvoljen, je pomembno, da so svobodne in demokratične volitve. To je najvažnejša pridobitev."

Še nekaj ne more razumeti. Američani so brez problemov sprejeli za državno sekretarko Čehinjo, Slovenci pa ne sprejemajo rojenega Slovenca, vrhunskega strokovnjaka in poštenjaka, ki se je po letih emigracije vrnil v Slovenijo. V mislih ima dr. Andreja Bajuka.

PRIMER LEVSTIK

Ne more pa tudi mimo nedavne obsodbe domobranca Levstika. Ne želi zagovarjati preživelih domobrancev, pač pa mu je neizmerno žal za vse zločinske pobite v Kočevskem Rogu in drugod po Sloveniji. Kljub temu želi povedati svoje osebno mnenje o procesu proti Levstiku. Pravi, da je nesmiselno tožiti nekoga za nekaj, česar mu ne moreš dokazati. Sprašuje se tudi, kako je moglo priti do obsodbe za morebitne poboje med vojno, ko pa še ni bil nihče obsojen za zločine, ki so se zgodili po vojni. O Levstiku pa razmišlja takole: "Če bi imel namen ubiti ujetega partizana, ga ne bi ubil tik pred Velikimi Laščami, ker je imel za to priložnost šest kilometrov na poti po gozdu. Drugi argument, ki govori v prid Levstiku, pa je ta, da je bil zelo častihlepen in bi se neizmerno rad pohvalil, če bi na poveljstvo pripeljal partizanskega oficirja in ne navadnega vojaka. Imam pa pripombe na Levstikov zagovor. Ni mi všeč, da krivdo vrača na že pokojnega domobranca." Franc še enkrat poudari, da je to le njegovo mnenje. Želel ga je povedati, ker veliko razmišlja o usodah ljudi, ki sta jih nekoč družila mladost in upanje, pa je to nasilno prekinilo nesmiselna vojna, obdobje okupacije in državljanske vojne, ko so nekdanji prijatelji postali drug drugemu sovražniki, ko so se ljudje začeli bati drug drugega, ko je nasilje rojevalo nasilje in ko so se na koncu zmagovalci pijani od zmage krvavo znašali nad poraženci. Tak je bil tisti čas. Kdor ga je preživel, mu je vtisnil neizbrisno sled za vse življenje. To ni težko razumeti. Tudi Franca Tomšiča bo to spremljalo vse življenje.

V teh dneh je Franc že na svojem domu v Kanadi. Želim mu, da bi mu žalostne spomine na preteklost prekrili lepši spomini na dogodke in srečanja, ki jih doživlja ob svojih sedanjih obiskih v domovini.

M. Steklasa

Prostovoljno delo (vabimo nove prostovoljce)

V okviru Centra za socialno delo Grosuplje poteka že od leta 1986 dalje projekt "Prostovoljno delo z mladostniki".

V projekt so vključeni otroci in mladostniki iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Dejavnosti potekajo prek celega šolskega leta.

Organiziramo učno pomoč, kreativne delavnice, tabore, delavnice ob posebnih priložnostih, piknike in počitniške živ-žave.

Kot prostovoljce vključujemo dijake, študente in zaposlene, ki želijo svoje znanje in spretnosti posredovati naprej.

Vabljeni torej vsi, ki bi vas tovrstno delo zanimalo in bi želeli del pro-

stega časa posvetiti prostovoljnemu delu.

Za dodatne informacije pokličite na telefon št. 781-80-56 Matejo Anzeljc Bratina.

**PRIDRUŽI SE SKUPINI
PROSTOVOLJCEV, KI DELAJO
Z ROMSKIMI OTROKI IN
MLADOSTNIKI V OKVIRU
CENTRA ZA SOCIALNO DELO
GROSUPLJE**

POKLIČI

781-80-61 ALI 781-80-55

**OGLASI SE OSEBNO NA CSD,
TABORSKA 13, GROSUPLJE -
STAVBA GPG-JA, 1.
NADSTROPJE, SOBA 2 ALI 8.**

Dogodivščine ob in na Koščakovem hribu

Na Centru za socialno delo Grosuplje smo se odločili, da letošnje šolsko leto druženje v okviru preventivnega dela z otroki in mladostniki zaključimo kar v domačih logih. Ob pomoči bivše prostovoljke, ki je uredila naše sodelovanje z grosupeljskimi skavti "Topoli", smo se zadnjo soboto v maju podali na piknik na Koščakov hrib.

Zbrali smo se na dvorišču pred Centrom za socialno delo - skavti, otroci in mladostniki ter njihovi prostovoljci v okviru programa "JUTRO NOVE MISLI" in "PROSTOVOLJNO DELO Z OTROKI IN MLADOSTNIKI" ter vodji obeh programov. Najprej smo se naučili skavtskega pozdrava in se spoznali prek skupinskih iger. Ker je sonce že začelo pripekati, smo se razdelili v skupine in po markacijah, ki so jih že prej pripravili skavti, začeli z osvajanjem Koščakovega hriba. Toda, glej ga šmenta! Koščakov hrib je poln raznih drugih markacij, poleg skavtskih še taborniških, indijanskih, kavbojskih, pa tudi trohnelih štorov in prekrizanih vej, ki bi prav lahko utegnile nakazovati, v katero smer je treba kreniti. Tako je ena skupina prišla na jaso, kjer smo kasneje imeli piknik, malce pozneje, z okornejšim korakom in z bolj opraskanimi nogami. Pa se je le vse lepo izteklo, kajti orientaciji je sledil najboljši del - postavljanje štorov, pripravljanje ognja, pečenje hrenovk, okusna malica "z žara" in igre - take z žogo in one značilno skavtske. Za konec pa še gašenje ognja, pozdrav in sestop s hriba.

Za prijetno preživete ure v naravi se zahvaljujemo Alenki in Topolom.

Nuša Mihalič, CSD Grosuplje

Obvestilo

Center za socialno delo Grosuplje vabi občane k sodelovanju z željo, da bi se odločali za prevzem skrbniških dolžnosti. Center za socialno delo Grosuplje namreč spremlja nad 60 oseb, ki so potrebne te oblike družbenega varstva. Ugotavljamo namreč, da nam v zadnjem času kronično primanjkuje oseb, ki bi bile to nalogo pripravljene opravljati, zato se vedno pogosteje dogaja, da le-te prevzemajo posamezni delavci Centra za socialno delo Grosuplje.

Naj vas malo podrobneje seznanimo z namenom skrbništva in kriteriji pri izbiri skrbnikov.

Namen skrbništva je varstvo osebnosti varovanca, ki se uresničuje predvsem z oskrbo, zdravljenjem in usposabljanjem za samostojno življenje. Skrbništvo ima tudi namen, da se varujejo premoženjske in druge pravice in koristi oseb, ki so pod skrbništvom. Dolžnost skrbnika pa je prostovoljna in častna.

Skrbnik ne more biti

- oseba, ki ji je odvzeta roditeljska pravica
- oseba, ki nima poslovne sposobnosti
- oseba, katere koristi so v navzkrižju s koristmi varovanca
- oseba, od katere glede na njene osebnostne lastnosti ali razmerja z varovancem ali njegovimi starši ni mogoče pričakovati, da bo pravilno opravla-

la skrbniške dolžnosti.

Ko sodelovanju vabimo predstavnike v posameznih krajevnih skupnostih, ki so najbolje seznanjeni z razmerami krajanov in bi s prevzemom skrbniških dolžnosti še koristneje delovali v prid posameznikom, ki so potrebni pomoči drugih.

Za dodatne informacije se lahko obrnete na Center za socialno delo Grosuplje tel.št. 781-80-57 ali se zglasite osebno.

Že vnaprej se vam zahvaljujemo za sodelovanje.

**Center za socialno delo
Grosuplje, Vida Zihelr**

Usposabljanje rejniških in skrbniških družin na Centru za socialno delo Grosuplje

**Center za socialno delo Grosuplje
že nekaj let uspešno vodi pro-
gram usposabljanja rejniških in
skrbniških družin, ki ga financirajo
občine Grosuplje, Ivančna
Gorica in Dobropolje.**

Za izvajanje programa smo se odločili v želji, da pomagamo rejniškim in skrbniškim družinam pri izjemno zahtevnem in odgovornem delu. Na usposabljanju je vsako leto prisotnih nad štirideset udeležencev, ki so bili v skupini tudi zelo aktivni. Obravnavali pa smo različne teme in k sodelovanju pritegnili znane strokovnjake iz Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani in Psihiatrične klinike. Organizirali smo tudi strokovne ekskurzije in si ogledali Dnevni center Šentmar v Kopru, kjer se dnevno srečujejo uporabniki socialnega varstva ter si ogledali še druge lepote v naši lepi Sloveniji.

Udeleženci so bili tudi vedno primerno pogoščeni, čas pa smo si krajšali s petjem in humorjem. Malo utrujeni smo vedno znova ugotovili, da smo zopet preživeli poučen, zanimiv in sproščujoč dan ter si zaklicali "Nasvidenje na prihodnjem srečanju". Za varno vožnjo je skrbel šofer Marjan.

Ob koncu bi se v imenu rejniških in skrbniških družin zahvalila občinam Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, ki nam omogočajo, da se srečamo z našimi sodelavci in uporabniki ob tako lepih trenutkih in ne samo takrat, ko se srečujemo s težavami otrok in odraslih, ki so nam zaupani.

Upamo in pričakujemo, da se bo ta način dela nadaljeval tudi v prihodnjih letih, saj nam je to spodbuda za naše delo, ki ni vselej lahko.

**Center za socialno delo
Grosuplje, Vida Zihelr**

90 let Alojzije Piškur

Življenje se kot reka pretaka po brzicah časa. Dnevi, tedni, meseci in leta minevajo in le pomembnejše obletnice zaustavijo človekov korak za kratek postanek za listanje po knjigi življenja. Če človek dočaka 90 let, je knjiga življenja bogata, če že ne po dogodkih pa po modrosti in spominih, ki z leti vse bolj zamegljujejo realnost.

Alojz Oblak, slavljena Alojzija Piškur in Konrad Piko

nja z največjo hvaležnostjo. Kljub temu ni ostala dolgo doma, njena prva življenjska postaja je bil samostan v Ljubljani, kjer je ostala nekaj let. Ko je iz samostana izstopila prednica, se je za isti korak odločila tudi ona. Šest let je nato delala v "dečjem domu", kot so takrat imenovali sirotišnico za otroke brez staršev. Stregla pa je tudi po domovih. Pot jo je nato vodila v Osijek, kjer je preživela polnih 18 let. Delala je v domu za ostarele in hodila pomagat po domovih. Iz Osijeka so jo poslali v zavod v Ponikve, v katerem je delala do upokojitve, po upokojitvi pa je ostala v zavodu kot oskrbovanka, v njem živi še danes.

Še v Ljubljani se je spoznala z Miro Pavlin iz Ponikve, s katero sta ostali v tesnih stikih vse do današnjih dni. Srečno naključje je namreč hotelo, da je bila Alojzija poslana v DVZ Ponikve in da je njena prijateljica Mira živela v sosednji hiši.

Alojzija se je vse svoje življenje razdajala drugim, stregla je brezdomcem, bolnim in onemoglim. Kadar koli je bilo potrebno nuditi pomoč otrokom, so izbrali njo, saj so povsod hitro ugotovili, kako zna ravnati z njimi. V Ponikvah je Mirina hčerka Damjana postala njena največja ljubezen. Močno se je navezala nanjo, zanjo je skrbela kot za lastnega otroka. Vmes so minila leta, zdaj je enako navezana na njena dva otroka.

Dveletni Urban in šestletna Zala se med našim pogovorom igrata na vrtu in Alojzija ju ves čas spremlja s pogledi.

"Čigav si, Urban?" ga vprašam. "Od Binike," mi odgovori brez obotavljanja. Binika je ljubkovalno ime za Albino. Sestra Albina so jo klicali, ko je bila v samostanu in ime ji je ostalo do danes. Vez med njo in otrokoma je skoraj ganljiva.

"Urban je bil komaj eno leto star, ko je nekega dne prišel za mano v zavod", pove Alojzija s ponosom in že išče z očmi malega Urbana. Zdi se, da je ves čas v mislih z otrokoma, tudi takrat, ko pripoveduje o svojem življenju.

"Poglejte, kje je Urban, da se mu ne bo kaj zgodilo", nenadoma prekine pogovor, ko zagleda živahnega fanta, ki je pravkar zavil za vogal hiše.

Ob tolikšni skrbi za oba otroka ji ni nikoli dolgčas. In koliko si imajo povedati. Alojzija pri devetdesetih in Zala in Urban pri šestih in dveh letih. Pravzaprav pogovor sestavljajo vsa mogoča otroška vprašanja, ona pa se mora kar pošteno potruditi, da jima odgovori na nešteto vprašanj, ki se največkrat začenjajo z "zakaj".

"In kako je to koristno. To človeka gor drži in pomaga pri sklerozi", je prepričana Alojzija. Temu se da zlahka pritrditi, saj se Alojzija pri svoji visoki starosti pogovarja, kot bi imela precej let manj. Preseneča njena bistrost duha in telesna čilost. Vsak dan prihaja k Pavlinovim, popazi na otroke in kaj pomaga. Že dolgo ima sestavljen urnik obiskov. Najprej se oglasi po zajtrku in ostane do kosila. Po kosilu v zavodu se vrne, saj se je Urban navadil, da gre z njim v posteljo. Vsaj toliko časa, da zaspi. Po večerji, preden gre spat, se pride še enkrat posloviti. Tako ji minevajo dnevi in Alojzija je s takim načinom življenja zelo zadovoljna. Ne pogreša niti družbe niti česa drugega. Da bi bilo še dolgo tako, si želi. Saj ji na srečo zdravje kar dobro služi, nikoli ni bila posebno bolna. Še do nedavnega

enem tednu, ga ne bo nikoli več." V tistem tednu se je oče res vrnil. Čez nekaj let se je ponovno poročil, v drugem zakonu se je rodilo še sedem otrok. Alojzija je dobila mačeho, a ne takšno, kot jo poznamo iz pravljic, pa tudi iz resničnega življenja. Njena je bila zlata, za vse otroke je skrbela enako, Alojzija se jo spomi-

Alojzija Piškur z Zalo in Urbanom

Častitljivih 90 let je v letošnjem juniju dočakala Alojzija Piškur iz Ponikve. Ob tej priložnosti sta jo obiskala Konrad Piko in Alojz Oblak in ji v imenu Društva upokojencev čestitala za visok jubilej. Jaz pa sem izkoristila praznični trenutek in tako smo zbrani ob kamniti mizi na vrtu pri Pavlinovih skupaj prelistali knjigo življenja naše jubilatke.

Alojzija Piškur se je rodila v vasi Pokojnica blizu Šentvida pri Stični. Mladi družini s štirimi otroki usoda ni prizanášala. Mama je umrla na porodu pri petem otroku, in kot da še ni bilo dovolj hudega, se je začela prva svetovna vojna in oče je moral oditi na fronto. Skrb za otroke je prevzela teta, mamina sestra, ki vse do konca vojne ni vedela, ali se bo oče otrok vrnil ali ne. Alojzija se prav dobro spomni vračanja vojakov s fronte in še vedno sliši besede nekega berača: "Zdaj prihajajo domov. Kogar ne bo v

se je ukvarjala z ročnimi deli in branjem, zdaj jo najbolj zadovoljuje, če je lahko v kakršno koli pomoč tistim, ki so ji bili v življenju najbližji - Pavlinovim.

Sicer pa je bilo njeno življenje izpolnjeno s samimi dobrimi deli. Pomagala je neboljnim otrokom in starejšim ljudem. To pa je najsrečnejši občutek, ki ga lahko ima človek v jeseni življenja.

Hvala, gospa Alojzija, za prijazne spomine in iskrene čestitke za 90. rojstni dan.

M. Steklasa

Družinski kotiček

Vzgoja vesti pri mladostniku

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Glede na zdajšnjo situacijo in dobo zorenja mladostnika je treba dati vzgoji nove poudarke in nove oblike. Sami se moramo odločiti v množici novih poudarkov in oblik, kaj je za našega mladostnika najprimernejše.

Vzgoja postane bolj kompleksna in opredeljena. Mogoče je to na prvi pogled težko in manj uspešno, vendar ob pravem času in na pravem mestu nujno in potrebno.

V tem obdobju, se mi zdi, velikokrat nastopamo kot nevidne sence, ki pa v naših mladostnikih pustijo sledi. Zdi se, da je v tej dobi zorenja mladostnika vzgoja staršev mnogo manjša oziroma vzgoja mnogo manj stvar staršev samih kot doslej. Šola, javnost, prijatelji, knjige, zgledi, ki jih srečujejo v filmih, športu, literaturi in še kje, imajo pogosto zelo velik vpliv na našega mladostnika.

Starši se moramo sprijazniti, da nekako izgubimo svojo odločilno vlogo. S tem ne mislim, da čez noč odvržemo breme vzgoje s svojih ramen. Avtoriteta staršev mora biti še vedno velika, če se hočemo s kolikor tolikšnim uspehom postaviti v nasprotje tem novim faktorjem. Za to pa potrebujemo veliko modrosti, taktnosti, tenkočutnosti in zmožnosti vživljanja.

Prva naloga pri vzgoji vesti v dobi zorenja mladostnika je vzgoja k samostojnosti in samoodgovornosti. Kako nam to uspe, je odvisno od staršev in mladostnika. Če mladega človeka pripeljemo do spoznanja, da mora sedaj svoje življenje sam vzeti v roke, da sam v svoji svobodi lahko izbira tako ali drugače in da s to izbiro sprejme nase tudi odgovornost za posledice, potem je možno, da smo naši pravilno izhodišče za vzgojo.

Če povzamemo celotno vzgojo, od otroka do mladostnika, takoj opazimo, kako vzgoja sama poteka. Pri otroku vzgoja vesti prihaja od zunaj, pri mladostniku mora toliko bolj prihajati od znotraj, iz notranjosti.

Mislim, da v dobi zorenja, poleg avtoritete, formalnih zapovedi oziroma prepovedi, morajo in še enkrat morajo močnejše nastopati vrednote s svojo lepoto in veličino. Mladostnik jih bo priznal in jih vgradil v svoje življenje.

Ravno v dobi zorenja mladostniku istočasno nudimo osebno motivacijo in po drugi strani njeno utemeljitev. Za to je potrebna mera zaupanja. Mladostnikovo vest bo najbolje vzgajal tisti, ki mu ta najbolj zaupa.

V samem zaupanju ne sme biti nobenega pritiska in nobe-

nega moralnega nasilja. Vzgoja v tej dobi naj bi bila bolj kot "apel na vest", ki bolj prebuja smisel za vrednote in pa zavest, da je nujno treba odgovoriti nanje.

Če zaključim z mislijo G. Papinija: Celo življenje si boš grel roke ob ognju tvoje mladosti!

Človek vedno hkrati prejema in daje. V tem življenjskem toku skupno starši, vzgojitelji in obenem mladostniki dajejo vsak svoj prispevek k življenju prihodnjih generacij.

Anica Štrubelj

Piše: Konrad Piko

Iz Društva upokojencev

Po dveh mesecih smo spet skupaj, mislim prek Našega kraja. Videli pa smo se na Rabu, na pikniku in v Izoli. Povsod je vroče, kamor gremo ali pa smo doma. Letos je res vroče poletje in tudi suho je, kar je najhujše, saj ne bo pridelkov domače bio hrane. Za nami sta tudi peta in šesta seja upravnega odbora, na katerih smo obravnavali sprotne zadeve.

Izlet na Rab ni bil najbolje planiran, saj smo šli v največji sezoni. Vinko je imel težave z avtobusi, noč pred našim izletom je bil ves čas na delu. Odpravljajal je poškodbe na avtobusu. Prišel je za nami z dodatnim avtobusom, ker se nam je pokvaril prvi avtobus. Pokvarila se je klima. Bilo je vroče, vendar smo tega vajeni. Včasih ni bilo nobene klime, le vrata so odpirali šoferji. Naj vam povem primer, ko so šli upokojenci iz Ribnice pred dvema mesecema na izlet v Rezijo. Na samoti se jim je pokvaril avtobus, šofer je moral pešaćiti nekaj kilometrov, da je prišel do telefona in uredil, da je prišla pomoč s petimi kombiji. Izletniki so čakali 8 ur brez vsega, le kar so imeli s seboj. To se lahko zgodi vsakemu. Seveda, dokler imamo srečo in je vse v redu, tega ne znamo tega ceniti. Kljub težavam smo videli Rab, kakšen je in kje so bili naši svojci internirani. Z nami je bil tudi Mirko Pirnat iz Ponikev, ki je bil kar 14 mesecev na Rabu.

Na pikniku v Podgori je bilo lepo in zabavno. Udeležba je bila velika, saj se ga je udeležilo 83 domačih in članov in 23 Dragomerčanov. Skupaj nas je bilo 106. Imeli smo izredno lepo vreme, tako da smo bili lahko vsi na prostem. Lepo se moram zahvaliti vsem Podgorcem, ki so nam omogočili piknik, posebno pa še Franciju Adamiču, ki je pripravil meso in prostor, Franciju Prelesniku, ki nam je spekel čevapčiče in kotlete, Antonu Novaku, ki nam je pomagal v petek, soboto in nedeljo, Antonu Adamiču, ki nam je tudi pomagal pri vsem, kar smo rabili. Zahvala velja tudi kuharici in strežnemu osebu ter Frenku za tako zabaven večer.

Tudi izlet v Izolo je bil lep in koristen, le malo nas je bilo, le 26 in 3 otroci. Škoda, da se vas ni več prijavilo. Za kopanje v bazenu smo imeli dvakrat po dve uri časa, pa tudi zunaj je bilo v redu in ne prevroče. Ni pa nam uspelo videti Rimske ceste, ker smo zamudili 10 minut in je ladja že odpeljala. Bo pa priložnost kdaj drugič.

Po programu je zdaj najprej na vrsti izlet v Dragomer, 15. septembra. Cena je 1500 tolarjev za hrano in 1000 tolarjev za prevoz. Denar poberite in ga prinesite do 3. septembra v dom,

in sicer 1500 tolarjev, ker bom denar za vožnjo pobral kar na avtobusu. V Dragomerju bodo pripravili tudi krajši izlet, vendar še ne vemo, kam nas bodo peljali. Mi smo jih peljali na ogled cerkev v Ponikvah, Strugah in Podgori, ter v Zagorico na ogled rojstne hiše bratov Kralj. Ob tej priliki se moram prav lepo zahvaliti Mariji Kramžar, ki je vodila po

Dobropolju.

Konec septembra imamo koordinacijski odbor v Višnji Gori. Z nami gre letos naš pevski zbor Škrjanček. 29. septembra pa bo izlet k Gospe Sveti. Ogleдали si bomo tamkajšnje kraje, vojvodski prestol, grad Hohorstervizt, udeležili pa se bomo tudi maše.

ko, čeprav je res, da na tako veliki župniji, kot je bila Dobropolje, vsaj kruha ni manjkalo. Denarja so učitelji - organisti imeli bolj malo, kar se da sklepati tudi iz ene od Kančnikovih pesmi, ko je hotel na skrivaj ubežati iz sejma na Zdenski rebri, ko je kupil blago za hlače, ne da bi plačal sejmsko pristojbino.⁴

Šola v Dobropolju

Ivan Grandovec

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Matija Tomšič, rojen 1783 v Mokronogu, je prišel na Kančnikovo mesto in bil 26. 9. 1808 tudi uradno imenovan na mesto učitelja in organista. Ob začetku Ilirskih provinc naj bi po šolski kroniki nastopil učiteljsko službo Andrej Petelin, vendar pa ga zasledimo med učitelji na Krki v letih 1804 - 1812. Za njega je gotovo, da je bil v času poraza Francozov 1813. leta v Dobropolju. Tu je služboval do konca leta 1826, nato pa je odšel v Ribnico. V začetku 1826. leta je prišel nazaj Andrej Kančnik¹, ki je bil prej nekaj mesecev v Hinjah. Ob prihodu na novo delovno mesto ali odhodu so organisti - učitelji radi napisali kakšno pesem. Tako je še ohranjena Kančnikova pesem, ki je nastala ob vrnitvi v Dobropolje²:

*Dvajset let je že minilo,
kar sem bil v službi pri vas,
dosti se je spremenilo
skoz ta vel'ki, dolgi čas;
eni so b'li, ko sem šel preč,
zdaj jih ne vidim več!*

*Oh, kam so se preselili?
To ne bom vprašal naprej!
Ampak rečem: "Bog se usmili,
Bog jim večni pokoj dej!"
Tako recite tudi vi,
k ste zdravi in živi!*

*Kam se hočem pa zdaj obrniti?
Tja k častitim mašnikom!
Njim čem pa podložen biti
Kot božjim namestnikom.
Če ne st'rim zadosti vsega,
Imejte me zgovorjenega!*

*Ljubi križan' Jezus moj,
Jaz sem pa služabnik tvoj!
O preljubi sveti križ,
Daj, da pridem k teb' v paradiž.*

Andreju Kančniku se je v Dobropolju rodilo pet otrok, tako da jih je imel skupaj devet otrok, dve ženi sta prej umrli kot on. Verjetno je tudi številna družina prispevala, da se ni vedno držal urpouka, ki bi jih moral opraviti po urniku. Tako lahko beremo iz poročila ribniškega dekana konzistoriju z dne 14. 5. 1835, da Kančnik zanemarja pouk, saj popoldne sploh nima pouka, čeprav bi moral imeti dve uri dopoldne in dve popoldne. Konzistorij je učitelja pisno opozoril o njegovi dolžnosti.

Fran Jaklič je v Slovenskem učitelju 1901 o Andreju Kančniku zapisal: "Ljudje so bili z njim sila zadovoljni. Že njegova črna suknja, ter trd klobuk sta med preprostim ljudstvom vzbujala občudovanje. Do učencev je bil potrpežljiv, učil je branje v slovenskem jeziku in nekatere učence tudi pisanja. Ker je bil pesnik in je pesnil v slovenskem jeziku, so se njegove pesmi hitro širile med ljudmi. Na ta način je gotovo pripomogel k dvigu narodne zavesti. Ljudstvo je z velikim zanimanjem prepisovalo Kančnikove pesmi in tako se je v naših krajih takrat, ko je bila še slovenska knjiga v slovenski koči zelo redka prikazen, širila slovenska pesem in budila ljubezen in spoštovanje do materinega jezika. Še danes najdemo tu in tam zvezke papirja, na katerih so zabeležene Kančnikove pesmi, ki jih je prepisovalo ljudstvo za svojo rabo in pelo. Pripovedujejo pa, da so takrat, ko so podirali staro šolo - mežnarijo v Dobropoljah, uničili mnogo popisanega papirja. Gotovo je, da se je tedaj uničilo tudi mnogo Kančnikovega blaga"³. Ta učitelj - organist je umrl za vodenico 1841. leta in je pokopan na videmskem pokopališču, na njegov grob pa so ljudje prav kmalu pozabili. Iz Kančnikovih prošenj deželni vladi po finančni pomoči se da sklepati, da je bilo življenje učiteljev do 1869. leta sila tež-

2. 2 Ustanovitev dvorazrednice

Umrlega učitelja Kančnika je še isto leto nadomestil Janez Pust, ki je bil 1873 tudi upokojen z 210 goldinarji mesečne pokojnine. V njegovih najboljših letih so pričeli z dolgo pričakovano zidavo šole. Leta 1853 so podrli majhno šolsko-mežnarijsko poslopje in do leta 1857 so postavili novo nadstropno šolo. Ta je bila dokončno urejena 1862. leta. V tej stavbi sta bili tudi stanovanji za učitelja oziroma mežnarja. Ker je bilo šoloobveznih otrok veliko, in jih en učitelj ni mogel dostojno poučevati, so mnogi učenci ostajali doma. To je bilo vseh tudi staršem, ki so otroke uporabili za pašo živine in lažja dela na polju ter v hlevu. Zaradi želje po izboljšanju pouka je bila aprila 1859 na Vidmu ustanovljena dvorazrednica. Podučitelj je dobival od "posestnikov" po 300 goldinarjev, nadučitelj pa po 184 goldinarjev in 71 krajcarjev.⁵ Nadučitelj je tedaj dobival del dohodkov še kot organist in cerkovnik, imel pa je tudi njivo, ki jo je smel obdelovati. Nadučitelj Janez Pust je v šestdesetih letih 19. stoletja prejemal za biro pšenico, proso in predivo ter štolo - denarni prispevek pri pogrebih, porokah in posebnih mašah. Ker ni zmožni vseh del, je imel za cerkovnika hlapca, ki pa ga je moral sam plačevati.

Na prosto mesto podučitelja na Vidmu je prišel aprila 1859 Janez Poženel. Poučeval je prvi razred, medtem ko je nadučitelj Janez Pust poučeval v drugem razredu. Na prosto učiteljsko mesto, ki ga je zapustil 1861 Janez Poženel, je prišel Jožef Jerom, ki se je 1864 oženil z nadučiteljevo hčerko Pepco. Kljub poroki je naslednje leto Jožef Jerom zapustil Dobropolje, na njegovo mesto pa je do leta 1868 prišel Anton Ribnikar. Sledil je prihod Jožefa Franketa, ki je bil že 1870 prestavljen za samostojnega učitelja na Kopanj.

Nadučitelj Janez Pust je bil od starosti skoraj nezmožen za opravljanje različnih funkcij, zato je bil 1870 postavljen na delovno mesto podučitelja. Za nadučitelja je prišel Vincenc Levstek, ki je bil doma na Dobrovi. Čez tri leta je

višji šolski nadzornik odločil, da mora iti Janez Pust v pokoj. Upokojen nadučitelj naj bi prejemal 210 goldinarjev letne pokojnine, ki mu jo je morala plačevati občina. Aprila 1875 je v veliki revščini umrl. Čeprav je bil nov avstrijski zakon o šolstvu sprejet že 14. maja 1869, ki je zagotavljal učiteljem status državnega uradnika, pa do te spremembe v Dobropolju ne pride niti leta 1873. S smrtjo nadučitelja Pusta pa je vendarle za dobropoljske učitelje konec siromaštva na stara leta.

2.3. Razvoj šolstva po zakonski ločitvi Cerkve in šole 14. maja 1869

V šolskem letu 1872/73 je poučeval oba oddelka nadučitelj Levstek. V jeseni 1873 pride v Dobropolje za drugega učitelja Jakob Gostiša iz Spodnjega Loga. Država je od 1. aprila 1774 na osnovi šolskih predpisov povečala učiteljem plačo na 400 goldinarjev, nadučitelju pa se je v primerjavi z letom 1859 plača bistveno povečala, in sicer na 500 goldinarjev ter za vodenje šole še za 50 goldinarjev na leto. Jasno je, da je nadučitelj izgubil biro in meznarijsko njivo, ki jo je do tedaj lahko obdeloval ali dajal v najem. Nadučitelju, ki je imel do sprejetja tega zakona poleg naloge poučevati, še nalogo orglati ter opravljati cerkveniška dela, sedaj ni bilo treba več opravljati teh del. Občina ali več občin, iz katerih so otroci obiskovali šolo, je morala poskrbeti za plačo, kot jo je za učitelje določil deželni zakon za Kranjsko. Učna obveznost je bila 30 ur pouka tedensko. Za vse nadaljnje ure bi morala občina dati dodatno plačilo. V Dobropolju je bil obisk pouka do prihoda nadučitelja Levstika zelo slab. Skupaj z drugim učiteljem Jakobom Gostišo pa sta se v letu 1874 želela držati Zakona o javnih ljudskih šolah⁶ in Glavnega deželnega zakona za Kranjsko⁷. Želela sta tudi, da bi postali učenci bolj vešč pisarja in branja, ker sta vedela, da njihovi starši, kljub temu da naj bi obiskovali šolo vsaj šest let, skoraj ne znajo brati, kaj šele, da bi znali pisati. Zato je nadučitelj v skladu z zakonodajo krajevnemu šolskemu svetu začel sporočati zamude otrok. Ljudje, ki so sprva imeli za kazen le to, da so morali priti k predsedniku krajevnega šolskega sveta na zagovor, so postali do učiteljev nestrpni, očitali so njima, da javljata izostanke otrok od pouka le zaradi hudobije. Do vrhunca nesoglasij med vaščani in nadučiteljem je prišlo v jeseni 1874 tudi zato, ker učitelj Levstek ni hotel v cerkvi

igrati na orgle, brez da bi mu to delo dodatno plačali. Poleg tega pa je na okraju sprožil tožbo za meznarijsko njivo, za katero je trdil, da pripada šoli. Sodišče je tožbo zavrnilo, ker je menilo, da je njiva last župnije in naj jo ima tisti, ki bo cerkovnik. Zaradi vseh teh dogodkov se je nadučitelj v oktobru 1874 odločil, da zapusti Dobropolje in je odšel za nadučitelja v Trebnje. Konec novembra 1874 je prišel za nadučitelja Ma-

tija Hudovernik iz Zaspanega⁸, ki je popeljal dobropoljsko ljudsko šolo v malce mirnejše vode, saj je tu ostal do 1889 leta.

V naslednjem šolskem letu (1874/75) je bil imenovan novi krajevni šolski svet,⁹ ki so ga sestavljali:

* Valentin Sežun, župnik - predsednik

* Anton Drobnič, videmski župan - član

1. Jože Gregorič: Ljudski pesnik Andrej Kančnik. Mohorjev koledar za leto 1961, Mohorjeva družba, Celje 1960.

2. Jože Gregorič: Ljudski pesnik Andrej Kančnik. Zbornik občine Grosuplje I, Grosuplje 1969

3. Menim, da je ta opis podeželskega učitelja sila idealiziran, saj je kot vemo živel v velikem pomanjkanju.

4. Jože Gregorič: Ljudski pesnik Andrej Kančnik. Zbornik občine Grosuplje I, Grosuplje 1969, str. 101

5. Šolsko kroniko št.1 od 1875 -1910 leta.

6. Dr. Franz Heinz: Zbirka zakonov in ukazov o ljudskem šolstvu na Kranjskem, Ljubljana 1895;

Zakon o javnih ljudskih šolah z dne 14. maja 1869, 24 člen: "Roditelji ali njih namestniki, kakor tudi lastniki fabrik in obrtov, so odgovorni za to, da otroci, kateri so dolžni hoditi v šolo, redoma vanjo hodijo, ter se smejo tudi s posilnimi sredstvi primorati, da zadovoljujejo svoje dolžnosti..."

7. Zakon z dne 29.4. 1873 o uredbi ustanavljanja, vzdrževanja in obiskanja javnih ljudskih šol v vojvodini Kranjski; člen 24" Krajno šolsko oblastvo pregleda vsakega meseca zapisnik zamud, ki ga predloži šolsko vodstvo in ravna po okoliščinah zoper starše ali njihove namestnike. Ravna pa se tukaj ravno tako kakor pri otroku, ki je dolžan v šolo hoditi, ter ni zakonito oproščen,..." V 25 členu pa so nadaljnja navodila krajevnemu šolskemu svetu o kazni: "Kazen se nalaga do 10 goldinarjev ali do dveh dni zapora, ako so starši to storili iz dobičkarije."

8. Kje je ta kraj, mi zaenkrat še ni uspela identifikacija!

9. Zakon z dne 25. februarja 1870, deželni zakon številka 11, veljaven za vojvodino Kranjsko, O šolskem nazorstvu. Krajevni šolski svet sestavljajo: eden od duhovnikov, ki poučujejo verouk, predstavniki občin najmanj trije in največ pet, nadučitelj, in dva namestnika.

Poročilo s seje Sveta staršev

26. junija je bila zadnja seja Sveta staršev v minulem šolskem letu. Za nekatere člane je bila zaradi izteka mandata to tudi zadnja seja v tem organu šole. To velja tudi za predsednico Darjo Klinc, ki je štiri leta uspešno vodila ta posvetovalni organ. Seveda imajo nekateri po statutu že naslednje šolsko leto ponovno možnost izvolitve.

Na seji je bilo prisotnih le 13 udeležencev, kar pomeni, da ni bila zagotovljena sklepčnost. Člani so zato poslušali le informacije in sprejeli nekaj priporočil.

Najprej je posredovala obsežno poročilo vodja vrtca Ringaraja Marija Žnidaršič. Skupaj je v vrtcu 120 otrok v šestih oddelkih na Vidmu in v Kompoljah. Vrtec vključuje dva jaslična oddelka, en oddelek male šole in tri kombinirane oddelke. Letni delovni načrt, ki je bil objavljen na začetku leta v posebni publikaciji, je skoraj v celoti realiziran. Poleg obveznega vzgojnovarstvenega dela so realizirali še veliko dodatnih ciljev npr. zimovanje, plavalni tečaj, projekt KNJIGA BUBE, obisk Lutkovnega gledališča iz Ljubljane in nekaterih razstav, ekskurzija na Blejski grad, obisk Naceta Simončiča, udeležba na pevskem tekmovanju v Gornji Radgoni, ustanovitev pevskega zbora ježkov, plesne skupine itd. Ker je bilo leto starejših, so dvakrat povabili v šolo dedke in babice in obiskali oskrbovance doma v Ponikvah. Otroci iz vrtca Cicihan v Kompoljah so prav tako sodelovali na različnih prireditvah, med drugim na sejmju pri S. Antonu.

Poročilo o delu šole je podal ravnatelj Ivan Grandovec. Ker je realizaciji različnih dejavnosti poročal že sproti na sejah Sveta staršev, je tokrat izpostavil le nekatere stvari. Uspeh ob koncu šolskega leta je bil nekoliko slabši kot v prejšnjih letih, ker bodo razred ponavljali 4 učenci petega razreda. Nekaj učencev predmetne stopnje na Vidmu in v Strugah je napredovalo v višji razred z negativnimi ocenami. 4 učenci iz 8. razreda so imeli popravne izpite. Za naslednje šolsko leto je odobrena šoli 60% zaposlitev specialnega pedagoga, in sicer v sodelovanju z Zavodom za usposabljanje Janeza Levca iz Ljubljane. Omenil je tudi nekaj pozitivnih stvari, npr. dobre rezultate pri preverjanju znanja, saj so 3 učenci pri matematiki dosegli maksimalno število točk. Učenci so dosegli tudi nekaj zlatih in drugih vidnejših priznanj. Tudi z disciplino v minulem šolskem letu ni bilo večjih problemov. Valeta in vse dejavnosti ob koncu šolskega leta so potekale dobro organizirano, s čimer so se strinjali tudi starši.

► nadaljevanje na st. 34

Vidnejši dosežki učencev v šolskem letu 2000/2001

Tudi v šolskem letu 2000/2001 so učenci OŠ Dobropolje dobili veliko priznanj.

ZLATO VEGOVO PRIZNANJE:

Jure Zevnik, Tomaž Šuštar

SREBRNO VEGOVO PRIZNANJE:

Jure Zevnik, Tomaž Šuštar, Andraž Mehle

SREBRNO PRIZNANJE IZ ZGODOVINE:

Petra Tkalčič, Janez Gačnik

SREBRNO CANKARJEVO PRIZNANJE:

Kristina Prijatelj

KNJIŽNE NAGRADE ZA EPI READING BADGE:

Gregor Prijatelj, Špela Prhaj, Jožica Florjančič,

Gregor Blatnik, Luka Škulj

RAČUNANJE JE IGRA - ZLATO PRIZNANJE:

1. razred: Luka Mavrič, Nastja Pugelj, Katarina Volek

2. razred: Laura Sadar, Tine Klinc, Matija Klinc, Sanja Davidovič

3. razred: Natalija Fink, Tadej Zevnik, Primož Polzelnik, Jernej Hočevar, Anja Strnad

4. razred: Rok Klinc, Judita Boštjančič, Lucija Erčulj, Toni Kastelic, Eva Blatnik

Ponikve: Blaž Somrak, Ines Volf, Tina Gačnik, Saša Miklič, Edis Brkič, Ana Šalika

Kompolje: Laura Šinkovec, Luka Šinkovec, Matic Mustar, Tina Borštnik, Beti Debeljak, Lucija Volek, Miha Novak, Rok Tekavčič.

PŠ Kompolje je dobila tudi bronasto priznanje na državnem tekmovanju ljudskih pesmi in običajev "Pika poka pod goro".

VETER V LASEH - S ŠPORTOM PROTI DROGI:

RUŠE:

Andreja Sevšek - 1. mesto v rolanju

Peter Hočevar 1. mesto v rolanju

Košarka 1. mesto

BADMINTON - DRŽAVNO PRVENSTVO

Katja Meglen - 12. - 24. mesto

ODBOJKA - MEDOBČINSKO:

Starejše deklice - 3. mesto

Mlajše deklice - 4. mesto

ŠTAFETNI TEK TROJK V TRŽIČU NA DRŽAVNI RAVNI:

Fantje od 5. do 8. razreda - 7. mesto

ŠTAFETNI TEK TROJK NA MEDOBČINSKI RAVNI

4. razred fantje - 3. mesto

8. razred fantje - 2. mesto

TROBOJ na medobčinski ravni 3. in 4. razred:

David Zupančič - 2. mesto

VELIKI IN MALI ATLETSKI POKAL (PODROČNO)

Janez Hočevar - 5. mesto (300 m) - 5. in 6. razred

Klemen Meglen - 6. mesto (300 m) - 5. in 6. razred

Jure Hočevar - 8. mesto (1000 m) - 7. in 8. razred

Katja Polzelnik - 9. mesto (met žogice) - 5. in 6. razred

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI V ŠOL. LETU 2000/2001:

Jure Hočevar, Jure Zevnik; Katja Meglen, Tina Hočevar

PŠ STRUGE:

Poleg uspeha v Veseli šoli (Andraž Oberstar), o katerem smo že poročali, so vidnejši dosežki naslednji:

ZLATO PRIZNANJE RAČUNANJE JE IGRA - Andraž Oberstar, Kristjan Novak, Špela Novak, Matjaž Meglen, Urška Pugelj, Gregor Križman

3. mesto na **MEDOBČINSKEM TEKMOVANJU**

KAJ VEŠ O PROMETU (Primož Pugelj, Tomaž Pelc, Matej Rus, Barbara Papež)

EVROPA V ŠOLI:

Nagrada za literarno delo - Marjana Rus
Priznanje na regionalni ravni: Anita Jerše, Tatjana Mustar, Mateja Jerše, Mateja Hočevar
Matična šola je pod mentorstvom Slavke Mustar izdajala šolsko glasilo Brstje, PŠ Struge pa pod mentorstvom Simone Nahtigal glasilo Struški posladek.

Navedeni so samo najvidnejši dosežki in aktivnosti učencev. Imena učencev, ki so dobili zlato bralno značko, dosegli lepe uspehe na tekmovanju iz Vesele šole in na tekmovanju v TV oddaji Male sive Čelice, so bila že objavljena. Veliko učencev je doseglo bronasta priznanja in lepe rezultate na različnih področjih. Posebno pohvalo zaslužijo tudi vsi učenci in njihovi mentorji na matični in podružničnih šolah, ki so pripravili prireditve za starše ali sodelovali na različnih prireditvah v kraju. O teh pa ste bili sproti obveščeni.

VSEM UČENCEM ISKRENO ČESTITAMO!

Pomočnik ravnatelja: Tone Steklasa

OSNOVNA ŠOLA
DOBREPOLJE
VIDEM 80,
1312 VIDEM DOBREPOLJE
Tel: (061) 7807-210, Fax: 7807-210
E - mail: O-dobropolje.lj@guest.arnes.si

Prvi šolski dan

Vse učence in starše obveščamo, da se bo pouk na prvi šolski dan, 3. 9. 2001, pričel po naslednjem urniku:

- PŠ KOMPOLJE IN PŠ PONIKVE, drugi in tretji razred: ob 8.00 uri;
- PŠ STRUGE - od 2. do 8. razreda: ob 8.00 uri;
- Šola VIDEM 2. in 3. razred - pouk ob 8.00 uri, od 5. do 8. razreda pa ob 8.15 uri.
- Učenci in starši prvih razredov osemletke in devetletke iz Vidma, Ponikev, Kompolj in Strug so vabljeni ob 15.00 uri v šolo na Vidmu, kjer bomo skupaj stopili v novo obdobje življenja;
- Učenci 4. razredov, ki boste v šoli plavanja, na Debelem Rtiču, imate pouk 10. septembra ob 8.00 uri.;
- Učenci 4. razredov, ki ne greste v šolo v naravi, imate pouk že od 3. septembra, skupaj z učenci 3. razredov;
- Od srede, 29.8.2001, lahko naročniki v šolski knjižnici dvignete delovne zvezke in učbenike iz učbeniškega sklada. S seboj prinesite potrdilo o plačilu. Učenci obvezno pridite v copatih;
- Avtobus bo peljal iz Brezij ob 7.25, iz Kompolj ob 7.32, Podgore (pri cerkvi) ob 7.35, avtobusna postaja Bruhanja vas ob 7.37, iz Ponikev ob 7.43, iz Predstrug ob 7.45;
- Ga. Marija Strah bo opravila prevoze po naslednjem razporedu: 7.10 iz Hočevja, 7.20 iz Zdenske vasi, 7.30 iz Ceste, 7.35 iz Podpeči, 7.40 iz Bruhanje vasi, 7.45 iz Zagorice, 7.50 iz Podgorice, 7.50 iz Male vasi.
- Razpored prevozov v Strugah bo objavljen na vhodnih vratih šole.

Vsem malčkom in učencem želimo prijeten začetek šolskega leta, v želji, da ste pozorni udeleženci v prometu, ter da se boste v vrtcu in šoli dobro počutili.

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15

Ravnatelj: Ivan Grandovec

STOLARNA Dobropolje

*Spoštovani učenci, dijaki,
študenti, učitelji!*

*Ob začetku novega šolskega leta
vam želim veliko marljivosti pri
učenju, in s tem dobrih uspehov,
učiteljem pa veliko potrpežljivosti
in dobre volje pri vašem delu.*

Stane Škulj, direktor družbe

Zaključek šolskega leta v vrtcu Ciciban

Tudi otrokom, ki so obiskovali malo šolo v vrtcu Ciciban v Kopoljah, je minil brezskrben čas priprav na vstop v malo šolo. Ob zaključku tega lepega obdobja so pod skrbnim vodstvom svojih vzgojiteljic Martine Prhaj, Martine Hočevar in Karmen Perko pripravili lepo in sproščeno prireditev, s katero so prijetno presenetili svoje starše in vse, ki so se 15. junija zbrali na igrišču pred šolo v Kopoljah.

Nastopili so vsi, tudi najmlajši zajčki. Tem so pri plesu pomagali starši. Starejši, medvedki, so seveda bolj izkušeni in samostojni, zato jih je bilo prav lepo gledati, ko so zaigrali

glasbeno pravljico Grad gradiček.

V skupini medvedkov jih bo letos osem začelo obiskovati prvi razred devetletne šole. Ob slovesu od male šole jih je nagovorila Martina Prhaj z vzpodbudnimi besedami. "Vsak od vas bo našel prostorček v našem spominu", je dejala med drugim in se zahvalila tudi staršem, vodstvu šole in učiteljicam PŠ Kopolje za sodelovanje med letom. Medvedki so dobili še priznanja, potem pa so zapeli pesmico Modrijan. "S prijatelji se veselim in v šolo si želim", so peli odločno, pogumno, prav nič boječe. O strahu pred pravo šolo ni bilo sledu. Še manj potem, ko jih je prav tako vzpodbudno nagovoril še ravnatelj Ivan Grandovec.

Bolj ko je šlo proti koncu, bolj je bilo veselo in zabavno. Najbolj so se malčki zaposlili z igrico TOMBOLA, na koncu

pa jih je čakala še velika okusna torta.

Slovo in pričakovanje obenem se je prepletalo v toplém junijskem popoldnevu in vedri obrazi najmlajših so ga še poplepšali.

M. Steklasa

Uspešen nastop mladih igralcev

Dramski krožek razredne stopnje na Vidmu, v katerega so vključeni učenci četrtega razreda in posamezniki iz tretjega razreda, je bil v minulem šolskem letu izjemno uspešen.

Učenci so pridno prihajali k vajam, ki sta jih vodili mentorici Majda Blatnik in Valerija Tkalčič. Rezultat njihovega dela pa smo lahko videli 15. junija, ko so uprizorili igrico Medvedek Pu. Nikakor ni šlo za krajšo igrico ali skeč, ampak za dokaj zahtevno uprizoritev, ki je trajala celo šolsko uro in je od mladih igralcev terjala veliko truda. Ni kar tako zapomniti si toliko besedila, je bilo slišati od gledalcev. Kljub temu so razmeroma težke vloge odigrali brezhbno in z veliko živestostjo v pravljичni svet živalskega sveta. K celoviti predstavi so pripomogli tudi kostumi, ki so jih izdelali pri Ostržku, in impresivna scena, delo Svetlane Jakimovske.

Živalske dogodivščine, odlično pripravljene igralci, scena, kostumi so pritegnili tako mlade gledalce kot odrasle, zato so bile pohvale, ki so jih dobili na koncu mladi igralci, res zaslužene.

M. Steklasa

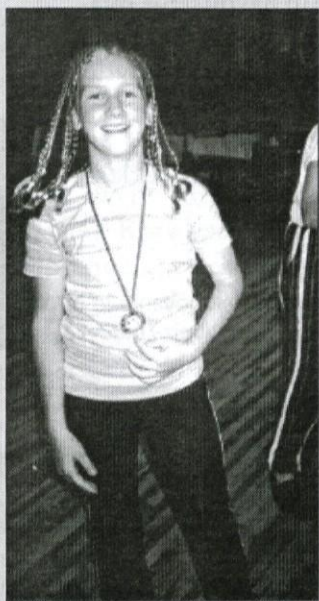
Brina s plesno skupino Mojce Horvat do 2. mesta na svetovnem prvenstvu v show plesih

V zadnjem tednu junija je bil Maribor prizorišče 4. svetovnega mladinskega prvenstva v show plesih. To tekmovanje je bilo tri leta zaporedoma organizirano v Portorožu, letos pa je prevzel organizacijo Maribor.

Na tem tekmovanju je sodelovala tudi Brina Ternovšek z Vidma. Skupaj z ostalimi plesalkami je v formaciji Mojce Horvat pripomogla k osvojitvi srebrne medalje. Brina je že v intervjuju v septembrski številki Našega kraja leta 1999 izjavila, da je njena največja želja udeležiti se svetovnega mladinskega prvenstva. Ta želja se ji je že čez dve leti uresničila. V finale, med prvih šest formacij, so se uvrstile tri slovaške in tri slovenske ekipe. Tretje mesto je osvojila formacija Bolera, četrto pa formacija Kazine.

Brini lahko zaželimo na njeni plesni poti še veliko uspehov.

Matej Kalan

Zaključni dan

V petek smo povabili starše na zaključni dan. Pripravili smo jim presenečenje. Starši so postali učenci. Morali so narisati svojega otroka in računati. Učenci smo prepevali pesmi, ki smo se jih naučili. Na kitaro nam je igral Peter. Ogledali smo si razstavo zvezkov in drugih izdelkov ter si postregli z jabolčnim zavitkom. Ogledali smo si igrico Medvedek Pu in njegovi prijatelji, ki so jo zaigrali "četrtnički".

Simona Pajk, 1. razred, Videm

ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA V PRVEM RAZREDU

Kako smo delali jabolčni zavitek

V četrtek smo delali jabolčni zavitek. Učiteljica je prinesla pekač, ga namazala z maslom in potresla z drobtinicami. Učenci smo olupili jabolka. Učiteljica je razvaljala testo in ga položila v pekač. Potrebovali smo še jabolka, ki smo jih narijali na strojček. Jabolka smo potresli s sladkorjem, limonino lupino, praženimi drobtinami in cimetom. Nato pa smo učenci zvaljali še drugo testo. Pokrili smo ga po jabolkih in namazali po vrhu z raztepenim jajcem, ga odnesli v kuhinjo in kuharice so ga spekle.

Vseslovensko srečanje Veter v laseh - s športom proti drogi v Rušah

Letošnje zaključno srečanje vseslovenskega gibanja Veter v laseh - s športom proti drogi je bilo v Rušah, kjer se je zbralo okoli 500 mladih iz sedemnajstih krajev iz vse Slovenije.

V košarki v skupini od 13 do 15 let si je naša šolska ekipa priborila prvo mesto po zelo težkih petih tekmah. V ekipi sta bila oba najboljša letošnja športnika šole Jure Zevnik in Jure Hočevar ter Bojan Štrubelj in Bojana Strnad.

V odbojki nad 15 let so osvojili drugo mesto Marta Jakopič, Tanja Prijatelj, Matej Drobnič in Simon Mohar.

V rolanju v skupini do 15 let sta prvi mesti osvojila Andreja Sevšek pri dekletih in Peter Hočevar pri fantih.

Namen prireditve je, da bi se mladi ukvarjali v prostem času s športom in začutili šport kot potrebo po gibanju za zdrav duševni in telesni razvoj, ne pa kot "luksus", kar smo slišali v zadnjem času.

Anica Ternovšek, Matej Kalan

Memorialni turnir v rokometu

Rokometni klub Dobropolje je letos v času enega meseca in pol organiziral kar dva rokometna turnirja na videmskem igrišču. 12. maja so organizirali turnir generacij ob 40-letnici rokometu v Dobropolju, 24. junija pa še redni 4. memorialni turnir Andolšek - Pugelj - Drobnič.

Dobropoljska ekipa rokometišev

Na tekmovanju so se pomerile ekipe iz Ribnice, Ivančne Gorice, Krmelja, Sodražice in Dobropolja. Zmagala je ekipa iz Ribnice, Dobropoljci so bili tretji.

Po športnem delu je sledil drugi, zabavnejši del, ki pa so ga sodelujoče ekipe, sodnik in gostje preživeli v Podgori. Tam je bila tudi svečana podelitev priznanj. Celoten turnir je bil obenem tudi prispevek Rokometnega kluba Dobropolje k praznovanju 10. obletnice slovenske države.

Oba turnirja sta zahtevala veliko dela, organizatorji pa zasluzijo še dodatno priznanje za primerno oddolžitev nekdanjim športnikom in za prispevek k ponovni popularizaciji tega športa v Dobropoljski dolini. Posebno skrb posvečajo mladim. Na memorialnem turnirju mladi igralci sicer niso nastopili, pač pa smo jih lahko videli pri zapisnikarski mizi. Tako se navajajo tudi na pisanje zapisnika in vsega, kar spada k spremljajočemu delu turnirja. Ekipa mladih dobropoljskih rokometišev se je v mesecu juniju skupaj z vrstniki iz Ribnice in Kočevja udeležila šeste ribniške rokometne šole v

V spomin na tri nekdanje rokometišev so igralci odnesli grob Staneta Puglja ikebano s tremi svečami.

Portorožu.

Delovanje rokometnega kluba Dobropolje in navdušenje mladih rokometišev je najboljšo zagotovilo za prihodnost rokometu v dolini.

M. Steklasa

Vodja tekmovanja je bil Alojz Žnidaršič.

Pogled na zapisnikarsko mizo

Šesta ribniška rokometna šola

Šesta ribniška rokometna šola je bila od ponedeljka 25. do 30. junija v dijaškem domu v Portorožu. Zbrali smo se pred športnim centrom v Ribnici. Šli smo skupaj s trenerji in vrstniki iz Ribnice, Dobropolja in Kočevja. Iz Dobropolja smo odšli naslednji: Dani Mišljenovič, Luka Škulj, Janez Hočevar, Klemen Meglen, Miha Jakič. Peljali smo se z avtobusom. Mlajši dečki so trenirali na igrišču ob dijaškem domu, starejši pa smo trenirali na igrišču v Piranu. Trenirali smo dvakrat na dan po eno uro. Vodja rokometne šole je bil Zdenko Mikulin. Tudi kopali smo se med prostim časom. V domu smo morali biti ob 23. uri. Zadnji dan smo imeli turnir, na katerem so nekateri dobili diplome za dobrega rokometiša. Tudi kopali smo se še, ob 16. uri smo se zbrali pred dijaškim domom. Ob 17. uri smo se odpeljali iz Portoroža domov. Želim si še veliko rokometnih šol in svojih prijateljev, toda vedno se bom z veseljem vračal v domači kraj in med svoje najbližje.

Dani Mišljenovič

Iz PD Dobropole

Smo v času ugodnih pogojev za vzpone v visokogorja Slovenije. Letošnji obiski so kar številni, saj vročine po dolinah kar kličejo v gore, kjer hladneje pihlja, zlasti ko prečkaš snežne zaplate.

Med planinci je veliko tujcev, ki sistematično prehodi-jo gorstva Slovenije. Pravijo, da tako označenih, vzdrževanih in uhojenih poti druge ni. Predvsem s tem in organizacijo GRS (Gorska reševalna služba) PZS ogromno prispeva k turističnemu obisku v alpskih dolinah. Kot smo lahko prebrali v Delu izjavo novega predsednika PZS Francija Ekarja, se trend povečevanja enodnevnega planinstva ne da preskočiti. Kljub temu, da je sedaj v gorah nekajkrat več planincev kot nekoč, število nočitev v planinskih kočah ne raste, prej obratno. Koče vsekakor ne morejo nuditi toliko udobja kot prenočišča v dolinah.

To se nazorno vidi v Bohinjskih gorah, zlasti sedaj, ko obratuje nihalka Vogel. V petih minutah se dvigneš iz 527 m na 1540 m Rjavo skalo, kjer je hotel. V jutranjih

urah ni gneče kot v poznih popoldanskih, ko se vrača večina planincev in turistov s tega področja. Od hotela vodijo številne skupine na bližnje ali bolj oddaljene vrhove, kjer jih potem s kombiji ali celo avtobusi odpeljejo do izhodišč. Tu so vrhovi z lepimi razgledi: Šija 1880 m, Rodica 1966 m, Matajurski vrh 1936 m, Črna prst 1844 m, Vogel 1922 m ... planine Komno, Razor ... Tu je veliko planincev tudi s Primorske, a oskrbnik velike planinske kočice na Razorju pravi, da bi sedaj zadostovalo že 70 ležišč (ima jih 100).

Kar je še posebej pohvalno, je velika pokošenost teh strmih travnikov in vse številnejše črede krav, konj in ovc v gorenjsko-primorskih planinah. Upajmo, da se bo podobno tudi na ravni dobropoljsko-struške doline nadaljevala tradicija skromnosti in varčnosti naših prednikov.

Na vrhu 2063 m Begunjščice, kjer je tromeja občin Tržič, Breznica in Radovljica, je v začetku junija vsakoletno srečanje planincev z mašo pri koči, ter zadnji teden tudi na 2236 m Stolu. V teh gorah ima maše brezniški župnik Klun, sicer bližnji rojak iz Ribnice. Večkrat je vodil na

Kredarico in 2864 m Triglav tudi prejšnjega nadškofa dr. Šuštarja. Prisoten ni bil le župan Tržiča, saj tako neurejene okolice, kot je na pogorišču "problematične" kočice na Zelenici, v Sloveniji ni.

Našo kočico in okolico z dovozno potjo urejamo s prostovoljnimi delom članov, z donatorji klopi, prevozov, bagerja ...

Vabim na varno spoznavanje slovenskih gora.

Alojz Nučič

Turnir v taroku

Tarok sekcija Dobropole je organizirala še dva turnirja v taroku, in sicer:

- v petek, 29. junija 2001 "ZALIPOVC 2001"
- v petek, 3. avgusta 2001 "TERASA BRDAVS 2001"

Finalisti turnirja "ZALIPOVC 2001" so:

1. mesto: ŠTIH FRENK
2. mesto: GAČNIK JANEZ
3. mesto: PERHAJ RUDI
4. mesto: ZABUKOVEC JANEZ

Finalisti turnirja "TERASA BRDAVS 2001" so:

1. mesto: GORJUP MARJAN
2. mesto: STRNAD BOŠTJAN
3. mesto: PRIJATELJ MARJAN
4. mesto: MÜLLER EROS

Nagrado za FAIR PLAY pa sta dobila MEHLE MILOŠ in NOSE JANO.

Naslednji turnir v taroku bo v petek, 31. 8. 2001, s pričetkom tekmovanja v večernih urah pri Koritu v Podgori.

Vsi ljubitelji taroka se pravočasno prijavite!

Janez Pavlin

PROPOZICIJE

1. Turnir v taroku se igra v predtekmovanju (prvi krog), kjer nastopa poljubno število igralcev, v četrt finalu (drugi krog), kjer nastopa 16 igralcev, v polfinalu (tretji krog), kjer nastopa 8 igralcev in v finalu, kjer nastopajo 4 igralci.

2. V prvem krogu se izvede žreb na osnovi vrstnega reda prijaviteljih. Igralci zasedajo igralne mize po zaporedju žrebanja.

3. Vsaka igralna miza ima 4 igralce, od katerih trije igrajo, počiva mešalec kart v tekočem krogu.

4. Vsaka igralna miza beleži rezultat na posebnem priloženem formularju, na katerem je predpisano točkovanje iger.

5. V nadaljnji krog se iz vsake igralne mize uvrstita po dva najboljša uvrščena igralca. Če v predtekmovanju ni število nastopajočih deljivo s 4, lahko pri posamezni igralni mizi igrajo trije igralci.

6. Igralec, ki na začetku turnirja ni prisoten, izgubi pravico nastopa kljub predhodni prijavi in vplačilu kotizacije.

7. Zmagovalec turnirja je igralec, ki je v finalu dosegel najboljši rezultat.

8. Štirje prvouvrščeni igralci prejmejo pokale.

9. Za razreševanje morebitnih nesoglasij ali sporov je prisotno častno razsodišče, katerega predsednik je istočasno glavni sodnik na turnirju.

10. Na turnirju je potrebno upoštevati določen red in ne motiti nikogar, še posebno ne soigralcev in drugih udeležencev turnirja. V nasprotnem primeru dobi igralec opomin, nadalje pa je lahko diskvalificiran.

Želimo vam obilo uspeha in športnih užitkov!

Na podlagi 9. člena zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98) in 16. člena statuta Občine Dobrepolje (Uradni list RS, št. 37/99) je Občinski svet na 25. seji, dne 19.06.2001 sprejel

PRAVILNIK O SOFINANCIRANJU IZVAJALCEV LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA IZ JAVNIH SREDSTEV NA LOKALNI RAVNI V OBČINI DOBREPOLJE

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določajo pogoji, merila in postopki za vrednotenje in razdelitev sredstev, namenjenih za sofinanciranje programov športa v Občini Dobrepolje.

2. člen

Pravico do sofinanciranja športnih programov imajo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu in o plačani članarini.

3. člen

Izvajalci športnih programov so:

- športna društva,
- zveze športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva za posamezna območja oz. panoge,
- zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, registrirane za opravljanje dejavnosti v športu,
- ustanove, ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti v športu in so splošno koristne in neprofitne,
- vrtci in osnovne šole.

Športna društva in njihova združenja imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju nacionalnega programa.

II. VSEBINSKE DOLOČBE

4. člen

Če sredstva, ki so na razpolago za izvedbo letnega programa, ne zadostujejo za realizacijo nacionalnega programa v posameznem letu v celoti, se v letnem programu upoštevajo prednostne naloge. Pri določanju letnih programov, ki opredeljujejo financiranje nacionalnega programa, je potrebno upoštevati prednostne naloge. Prednostne naloge so razvrščene v dve skupini. Prednost pri financiranju imajo naloge iz prve skupine:

PRVA SKUPINA:

- ŠPORTNA VZGOJA OTROK, MLADINE IN ŠTUDENTOV
- VRHUNSKI ŠPORT
- GRADNJA IN VZDRŽEVANJE ŠPORTNIH OBJEKTOV
- IZOBRAŽEVANJE,

USPOSABLJANJE IN SPOPOLNJEVANJE STROKOVNIH KADROV V ŠPORTU

- ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST
- PREPREČEVANJE UPORABE NEDOVOLJENIH POŽIVIL IN POSTOPKOV
- INFORMACIJSKI SISTEM NA PODROČJU ŠPORTA
- SPREMLJANJE PRIPRAVLJENOSTI ŠPORTNIKOV IN SVETOVANJE TRENINGA
- MEDNARODNA DEJAVNOST
- DELOVANJE DRUŠTEV IN OBČINSKIH ŠPORTNIH ZVEZ
- ŠPORT INVALIDOV

DRUGA SKUPINA:

- KAKOVOSTNI ŠPORT
- ZNANSTVENO RAZISKOVALNA DEJAVNOST
- ŠPORTNA DEJAVNOST ŠTUDENTOV
- ŠPORTNOREKREATIVNA DEJAVNOST
- VELIKE MEDNARODNE ŠPORTNE PRIREDITVE

5. člen

Izvajalce letnega programa športa v občini izbere na podlagi javnega razpisa župan Občine Dobrepolje na predlog strokovne komisije. Župan imenuje strokovno komisijo, ki zbere, obdeli in pripravi predlog izbora programov.

6. člen

Vrednost sofinanciranih športnih programov in nalog je odvisna od vsakoletnih razpoložljivih sredstev v občinskem proračunu za področje športne dejavnosti. Vrednost programov in nalog po pogojih in merilih, ki so opredeljeni v prilogi tega pravilnika, je izražena v točkah. Vrednost točk po posameznih programih in nalogah so različne in se določijo po sprejetem proračunu za vsako leto posebej. Do sprejetja proračuna za tekoče leto se programi in naloge sofinancirajo na podlagi vrednosti točk za preteklo leto.

7. člen

Občina sklene pogodbe z izbranimi izvajalci športnih programov. Pogodbe opredeljujejo višino sredstev, roke nakazil sredstev, nadzora nad porabo sredstev in realizacijo programov (poročila).

Izvajalci morajo po opravljenih nalogah oz. v časovnih razdobjih, določenih s pogodbo, o izvedbi programov športa predložiti dokazila o izpolnitvi prevzetih obveznosti. Če izvajalci ne izpolnjujejo obveznosti določenih s pogodbo, se jim za ta del programa ukinejo finančna sredstva.

8. člen

Izvajalci letnega programa se na izbor javnega razpisa lahko pritožijo v skladu z zakonom.

III. NORMATIVI ZA VREDNOTENJE ŠPORTNIH PROGRAMOV

TABELARIČNI DEL

9. člen

Pogoji, merila in normativi za vrednotenje športnih programov so

opredeljeni v prilogi in so sestavni del tega pravilnika. Spremembe in dopolnila k normativom se dopolnjujejo glede na spremembe tekmovalnih programov oz. sistemov NPZ (nacionalna panožna zveza). Dopolnila in spremembe sprejema Komisija za šport občine Dobrepolje na predlog skupščine ZŠO Dobrepolje.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

10. člen

S sprejetjem tega pravilnika prene-

ha veljati pravilnik o financiranju klubov, društev in vadbenih skupin na področju športa, ki ga je sprejel Občinski svet Občine Dobrepolje na 47. seji, dne 30.09.1998.

11. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

OBČINA DOBREPOLJE
župan Anton Jakopič

Prebudilo se je Športno društvo Ponikve

Iz približno petletnega spanca se je kot Trnuljčica prebudilo športno društvo v Ponikvah. Ustanovljeno je bilo pred približno 30 leti pod imenom DVZ, Delovno varstveni zavod Ponikve, da bi poživilo življenje v Ponikvah. Veliki navdušenci so klub pripeljali v prvo slovensko rokometno ligo, kar je za seboj potegnili veliko dobrepoljske mladine, ki se je borila za lovoriko zmagovalca. A zaradi zahtevnejše infrastrukture, finančnih stroškov in vzdrževanja igralnih površin je klub padal v vedno večje zatišje.

Vedno večje zanimanje po ponovnem dogajanju v Ponikvah pa je Klub prebudilo iz spanca. Z novim imenom Športno društvo Ponikve člani društva že nekaj časa nastopajo v sekciji malega nogometa, veteranskem rokometu, košarki, ljubiteljsko igrajo odbojko, v tek pa poskušajo spraviti tudi aerobiko in rekreacijski tek. S prostovoljnimi delom so čla-

ni uredili igralne površine za rokomet, mali nogomet, košarko in odbojko, nabavili športne rekvizite ter popravili tribune za gledalce.

Njihovi cilji pa so še višji. K sodelovanju in delu društva želijo pritegniti čim več mladine ter drugih občanov, saj so opazili, da je zanimanja za športne aktivnosti iz leta v leto manj.

V okviru svojega delovanja so tako 15. julija letos organizirali turnir v malem nogometu. Prijavilo se je 7 ekip, od katerih je prvo mesto zasedla ekipa Okrepčevalnica ZORA, drugo mesto MICO EXTREME in tretje mesto VASY d.o.o pod okriljem ŠD Ponikve.

V septembru pa bosta potekala turnir v malem nogometu za prehodni pokal Pizzerije ADAM in turnir v rokometu. Vse interesente vabimo, da za informacije povprašajo na ŠD Ponikve ali Pizzerijo ADAM, Aleš Adamič.

Saška Strnad

Razmišljanje ob nekem dogodku

Mojo vas, moje Podgorce, moje ljudi imam rada. Zadnjih sedem let bivanja z njimi sem to poskušala na en ali drug način tudi pokazati. Ali vsaj želela sem pokazati z odnosom, delom, idejami in prijateljstvom. Kdor koli je v mojih besedah v članku v "Oznanilih" poskušal razmišljati v smeri, da slabo mislim o mojih vaščanih, se moti. Nič slabega ne mislim, veliko pa žalostnega. Pa to ne velja samo za moje vaščane, velja za vse občane našega Dobrepolja. Ne vse, seveda. Namreč vse to, kar sem napisala v "Oznanilih", je resnica. Cerkev in njegovi pastirji pač niso kot javne osebnosti nedotakljivi. Da pa resnica boli, je že dolgo znano. Ni mi pa povsem razumljivo, da se ljudje za "vogali" tega zavedajo, da so polni kritik, da so celo zlobni, ko pa bi se morali za svoje mišljenje, svoje besede, svoje kritike podpisati - o, to pa ne!

Vsa anonimna pisma, ki jih je dobil g. župnik, žal, odzivajo nizko kulturo in zavest ljudi v tej dolini. Očitno živijo še daleč v komunizmu (lahko je strah) ali pa so do skrajnosti nepošteni. Nepošteni v tem, da svojega mišljenja in kritike ne naslovijo na pravi naslov (z izjemo gospe Žerinove s Ceste po telefonu - hvala ji za njene kritike) in gospe T. Grm v "Oznanilih", ki se je v svojem podajanju izgubila. Kot intelektualki bi ji moralo biti jasno, da ni bil važen stisk rok, ampak odnos. In na podgorske ministrante ni vplivala vzgoja, TV, mediji. Oni so želeli in želijo ministrirati. Ampak kljub temu, hvala za njeno razmišljanje.

Jaz, Pavlina Novak, sem namreč tista, ki sem ta občutenja, to žalost ubesedila na papirju. S polnim imenom.

Nič pri tem nima gospod župnik. Njemu sem lahko le hvaležna (kljub izrednemu nezadovoljstvu cerkvene hierarhije), da je to objavil. S tem, da je to objavil, pa se je pokazala njegova širina, tudi v kontekstu papeževe neskončne dobrote, ki jo že toliko let poskuša udejanjiti na različnih koncih sveta, z različnimi verami, drugačnimi mišljenji in kulturami. Namreč, s to drugačnostjo se bomo tudi v tej dolini morali soočiti, razumeti in sprejeti. Ker če te drugačnosti ne bomo sprejeli, nas čaka še enkrat obdobje, ki smo ga že preživeli, ampak z veliko žrtvami. Sem otrok domobranca, ki je bil ubit v Teharjih. To dejstvo je zaznamovalo vso mojo mladost, študij in delovna mesta. So bila obdobja v mojem življenju, ko sem bila zaradi tega žalostna, obdobja, ko mi je bilo vseeno, in obdobja, ko sem bila na pokončno držo očeta ponosna.

Zdaj imam na tem mestu možnost in priliko, da povem vsem Dobrepoljcem, ki širijo za "šankom" ali v anonimnih pismih LAŽI in domneve, da NIKOLI nisem bila član PARTIJE. To ni hvala, ampak samo dejstvo. Sem bila pač otrok domobranca in take nikoli niso sprejemali. Res pa je, da sem v svojem življenju imela vzpone in padce okoli vere, ne okoli Cerkve, da se razumemo, do te sem bila vedno kritična. Mislim, da je vera v človeku tisto, ki je nepreklicno in samo njegovo. Ne zaradi staršev, vzgoje, sosedov, kaplanov in župnikov ter faranov. To je edino, ki je samo tvoje, kot znanje. Do tega se moraš v življenju vedno dokopati sam. Potem je tudi pravo. In te prave vere (ne samo z množičnimi obiskovanji maš) mislim, da je

danes manj kot kdaj koli v zgodovini Slovencev. Ampak vsak živi in dela po svoji veri in kriterijih. In naj živi in dela. Veliko ljudem je lažje živeti na način, da problemov in krivic nočejo ali ne znajo videti. In naj tako živijo, ker lažje živijo kot jaz, ki me te stvari prizadanejo. Krščansko pa je, da s svojimi besedami (tudi lažnimi ali "slišal sem") ne prizadaneš nikogar. Ampak res nikogar. Tudi druge narodnosti, vere, običaje, spolno usmerjenih in koncu koncev dopustiti, da je vsak človek nekoliko drugačen, in to spoštovati. Tudi mene. Da se razumemo. Nikomur ne želim vsiljevati svojega mnenja ali mišljenja. Žalostna pa sem, da živim z ljudmi, ki nič dobrega ne mislijo in ne želijo. Dokler bo v ljudeh več zlobe, privoščljivosti, želeti slabo in manj zato, da bi v tej vasi, v tej dolini poskušali živeti v želji, da bi bilo vsem dobro, se bom s svojim mišljenjem, opažanji in kritiko še vedno oglašala v "Oznanilih" (če mi bo to dano) ali v "Našem kraju". Pa ne samo zaradi mene osebno, ampak zato, da bi človek spet postal ČLOVEK, neobremenjen v tem mojem kraju z bolečo zgodovino, s politiko in ločevanjem desno in levo. Vsi namreč živimo v tem času, v tem svetu in tem okolju. Mi, starejši, polni krivic in nepravilnosti, mlajši pa izven tega neobremenjeni. Na nas je, da tem mladim damo drug, boljši svet. Mi pa zgodovine in svojega življenja ne bomo pozabili. Vsak po svoje, vsak svojo in njemu edino pravo. Takšno ali drugačno.

Vsem, ki ste gospodu župniku pisali v svojih anonimnih pismih o razmerah in odnosu mojega brata Dragota in mene, vam z veseljem ali žalostjo sporočam, da je bil ta odnos takšen, kot ga je izključno dovoljeval moj brat: poln nerazumevanja, sovraš-

tva, žaljivih besed in dejanj v njegovi pijanosti in poln izredne sreče in prijaznosti v trenutkih treznosti, da me ima - svojo edino sestro. To je zaznamovalo njegovo življenje v vsej žalosti. Vsi, ki imate v svojih družinah take ljudi, boste to razumeli. Drugi pa hvalite Boga, da ste tega obvarovani. Trudila pa sem se, da sem tudi zadnje dve leti in pol njegovega bivanja v domu Prizma v Ponikvah, kamor ga je pripeljala pijača, in ne Pavlina, poskušala narediti človeku vredno življenje. In v moji zavesti je, da sem to naredila. Zdravja mu žal nisem mogla dati. To je vsa resnica. In še o tem, kje je njegov zadnji dom. Ostajam brez besed: očitno živim med ljudmi, ki na koncu koncev sami več ne vedo, kako bi lahko človeka prizadeli!!

Dragi vaščani (ne vsi seveda), če vam je bil cilj to, vam moram priznati, da ste uspešni. Prizadeli ste me. In če vam je zato življenje lepše in spanec lažji, naj vam bo. Drago pa bo vsem nakljub počival v našem SEVŠEK - NOVAK skupnem grobu. Jaz nisem politik niti si ne ustvarjam kariere. Takšni se na dogodke odzivajo z razumom, da bodo všečni čim večjemu številu volivcev ali šefu. Jaz nisem ne eno ne drugo. Sem le vaščanka moje vasi in krajan-ka moje doline. Zato se odzivam čustveno. Tako bo tudi ostalo.

Eden od načinov, da človeka utišaš, je, da ga ignoriraš in prizadaneš. Mene se lahko ignorira, utišati se me pač ne bo dalo. Lahko se me bo, na kratki rok. Na dolgi pa že zato ne, ker so te moje misli in besede objavljene, kar precej jih je bilo v tem časopisu zadnjih šest let. In bodo ostale na papirju. Tudi za kasnejše rodove.

Pavlina Novak

(K)amen

Naš župan Anton, prvi mož v deželi dobropoljski, je junija letos, tik pred dnevom samostojnosti, napisal uvodnik z velikanskim slavospevom državi. Njegovo dejanje je gotovo pohvale vredno, a sam Bog ne daj, greh mu leži na srcu in duši. Mori ga liberalistična miselnost, ki naj bi nas razoseb-ljala v nekakšno maso brezobličnosti in arhaičnosti, z antikulturo in drugimi deviantnimi pojavami pa nas gnete v nekakšno nerazpoznavno maso človečnjakov. Vrli naš ljudski in krščanski tribun opozarja, kdo da je kriv, da je v tej državi mirno in da gre država naprej v evropsko unijo s čedalje bolj razvitim gospodarstvom. Kaj si o tem mislijo volivci, so že pokazali na lanskih volitvah. Nagradili so strpno in dolgoletno umirjeno delo za državo, in ne deklarirano poštenost, reklamirano v medijih, v praksi pa butasto in nesposobno dojeti trende razvoja. Dragi moji občani, lepo vas naprošam, da skupaj zmolimo molitev za spregledanje dejanskega stanja v državotvorni županovi glavi.

Torej:

Moj dobri Bog v nebesih, žal mi je, da naš Tone še ni spregledal in se poboljšal. Grešil je z mislijo na liberalizem, in ti, ki si naš najboljši Oče, pomagaj nam, da trdno sklenemo, da bomo Tonetu pomagali, da se enkrat zares poboljša. Bog sveti Oče, pomagaj mu s svojo božjo milostjo.

Amen.

A kako velika sreča je, da v domovini dobropoljski, ni na oblasti pokvarjeni liberalizem. Tu je doma klena ljudska miselnost, ki nima nobene zveze z zmešanim levičarskim liberalizmom, hvala Bogu. Tukaj se gospodari pošteno, z ljudsko in krščansko miselnostjo in mislijo na

uboge zgneteno klecajoče se davkoplačevalce. Naš očarljivi, domovinsko nastrojeni, gospodar se ne da in postopoma obnovi streho, žlebovje, snegobrane, elektriko, sanitarije in še nekaj druge notranjosti, nato pa podre barako, imenovano Jakličev dom. Naši ljubi občani morajo razumeti, da je to dobro za njih, kaj pa je nekaj milijonov vrženih stran nasproti pravilnemu ravnanju pokončnega gospodarja. Ampak to je v skladu s statutom občine in nič se ni delalo na črno, je sklenjeno na svetu občine. Tu se pišejo zakoni in statuti tako, da se denar meče na vse strani ven iz jame, imenovane občinski proračun. Ampak to ni velik greh, zato zmolimo za čisto dušo našega Toneta.

Torej:

Bog, presvetli naš Oče, žal nam je, če je naš Tone grešil in žalil nas in tebe, ki si naš najboljši Oče. Trdno sklenemo, da se bo poboljšal. Oče naš v nebesih, pomagaj mu s svojo milostjo.

Amen!

Deseto obletnico samostojnosti naše države smo praznovali z odprtjem nove dvorane v še ne dokončanem domu. Kdaj bodo zgradbo tudi poimenovali po kom, se še ne ve. Je pa to že odločil naš župan vnaprej. Nič ni vprašal občinski svet. To bodo storili naknadno, ko bo vrlemu tribunu našega dobropoljskega ljudstva to tudi odgovarjalo. Najprej pa mora biti drugo leto otvoritev prvega nadstropja, naslednje leto podstrešja, malo kasneje otvoritev kluba upokojencev in godbenega doma ter knjižnice, nazadnje pa še strehe. Fasado bomo svečano gledali na otvoritvi nekje dvatisočsedmega mor-da. Takšen veliki dosežek se mora proslavljati večkrat, kajti na Vidmu bo za vse večne čase najlepši spomenik graditelju. Metanje denarja stran za svečane otvoritve

mene nekako spominja na minule čase. Ampak jaz imam slab spomin in zraven sem še smrdljivi liberallec, da bi sploh kaj vedel, greh pa to tudi ni prevelik. Zato zmolimo molitev za vse naslednje svečane otvoritve Jakličevega doma.

Torej:

Moj Bog, žal mi je, da sem grešil v svojih liberalistično-levičarskih mislih, in tako žalil tebe, ki si naš najboljši Oče. Trdno sklenem, da se bom poboljšal skupaj z našim Tonetom. Pomagaj mi s svojo milostjo, da pozabimo na kumrovško miselnost ter se skupaj poboljšamo.

Amen!

Komunizem ni več zdržal in se je zrušil kot zlagana ideologija. Ideologi komunizma niso več zdržali pritiška ljudstva. Zrušilo se je tudi vse gospodarstvo in posledica tega je, da nam je še slabše kot v Srbiji. Val sprememb je pljusnil tudi k nam, in vsi smo se združno dvignili proti rdečemu sovragu. No, jaz sem bil deset let nazaj samo razporejen na čakanje, na vpoklic, če bi to bilo potrebno. Več kot dva meseca sem se tresel v strahu, da me ne bi vpoklicali in skoraj začel moliti iz strahu pred strašnimi bitkami, ki so se kresale v moji kretenski glavi. Ljudje združeni v Demosu ali tako imenovani (prosto po T.J.) slovenski pomladi so sami postorili, kar je bilo potrebno. Sami so uspešno izpeljali veliko dejanje, zato državotvorna čestitka našega Toneta velja samo njim. Tudi on je stal na barikadah za vzpostavitev demokracije in večstrankarstva. No, to sicer malo pozneje, ko je bilo že vse jasno, kako in kaj. Sicer pa to ni velik greh, zato zmolimo.

Torej:

Moj Bog, velikodušni Oče, žal nam je, da je naš Tone skupaj z nami grešil in se ukvarjal s politiko, s kakršno se še sedaj. Trdno sklenemo, da se kesamo, ter da se bomo sku-

paj z našim Tonetom spovedali greha političnega. Za kesanje ni nikoli prepozno, pre-dobri naš Bog, zato nam vsem skupaj pomagaj s svojo milostjo.

Amen!

Naš Tone, vsa tvoja dejanja so velika in vse pohvale vredna. Prvi mož v deželi dobropoljski, naš župan in dobri gospodar svojim davkoplačevalcem, greh mu leži v duši in na srcu. Sam presvetli Bog oče to ve. Vrli Tone je za vsako priložnost, praznovanja države ali občine, žalil in poniževal liberalizem in drugačnost. Javno v govorih ali pisno v časopisu. Bo to Bog odpustil in odpuščal še naprej? Grehov se je nabralo. Je naš dobri gospodar Tone posvečeval pravo Hišo in prave ljudi? Ali bi bilo trdo sukno, blago spokornika samostanskega, dovolj za pokoro in spoznanje krivde? Ali se res posti in moli dovolj pogosto? Ali je za veliko noč zares sprejel vase Sveto Rešnje telo? Saj ne hodi v cerkev zato, da bi se zavaroval pred liberalizmom?

Spoved je dar božje ljubezni. Z grehom pa je človek zavrnil božjo ljubezen, ranil naše človeško dostojanstvo in škodil sebi in dostojanstvu vere, katere še danes živi član je ali naj bi bil vsak kristjan. Izprašaj svojo vest, vrli naš Tone, ali si za spoved dobro in pošteno svoje grehe izpovedal! Kesaj se in sprejmi že enkrat trden sklep, da se boš v duhu krščanskem poboljšal. Spovej se in opravi pokoro božjo, človek! Saj sam dobro veš, da ni dovolj hoditi k maši ali petju na koru. Takšen način dela še ni vera in verovanje, prej farizejstvo. Oj kako nizkotna je ta svojat liberalna. In ta njihov napuh. Mislijo, da vse vedo, ti ničvredneži liberalno-levičarski. Bog pa je pravičen sodnik. On dobro plačuje in slabo kaznuje. Zato zmolimo še zadnjo molitev za vse dobropoljske davkoplačevalce in

volivce, naj sam presvetli Bog Oče razsvetli njihovo misel.

Torej:

Moj presvetli Bog nebeški Oče, vsemogočni Stvarnik sveta, pomagaj nam s svojo milostjo. Pošlji Svetega Duha na zemljo, da razsvetli mi-

sel našo in Tonetovo. Trdno sklenemo, da se bomo boljše, samo reši nas vsega hudega na naslednjih volitvah.

Amen!

Zvonimir Zabukovec

Obrazložitev na odgovorjene polresnice in neresnice

V začetku meseca maja sem kot član občinskega sveta na občino in g. župana Antona Jakopiča naslovil nekaj vprašanj, na katera sem želel odgovore. Istočasno sem vprašanja naslovil tudi uredništvu časopisa Naš kraj, z željo, da jih z odgovori objavi.

Vsa vprašanja in odgovori so bili tudi objavljeni in posredovani javnosti v junjski številki tega glasila.

Gospodu županu Antonu Jakopiču se zdi zastavljanje vprašanj in terjanje odgovorov nanje, katera se nanašajo na (ne)delo občinske uprave, bogokletno dejanje. Neračunljivo dejanje, saj mu menda primanjkuje časa za tovrstne zadeve. In kot se je izrazil, naj bi spodaj podpisani terjali odgovore na vprašanja, na katera so mi že vnaprej odgovori poznani. G. župan tudi prav nerad odgovarja v pisni obliki. Pa ne zato, ker ne bi bil pismen, ampak zato, ker se zapisanega in objavljenega ne da zanikati, dočim izrečene odgovore pozneje zelo rad spreminja in oblikuje v skladu z njegovo trenutno potrebo. Njegovi "ustni" odgovori dobijo sčasoma povsem drugačno obliko, vsebino in namen.

Da se vprašanja in odgovori javno objavijo, sem zaprosil tudi zato, ker sem nekatera vprašanja zastavil na željo nekaterih občanov, in se nanašajo na konkretne zadeve,

ki so zanimive tako za posameznike kakor tudi za širši krog občanov.

Dosedanja praksa je pokazala, da na prenekatera vprašanja od g. župana nisem nikoli prejel odgovorov, čeprav jih je naslovnik kot funkcionar v javnem interesu dolžan dati, vsaj tako je zapisano v Statutu občine Dobropolje. Da pa statuta g. župana ne spoštuje, mi je pa tudi dobro znano.

Med odgovori se je g. župan dotaknil celo moje obilice prostega časa in po njegovem naj bi bil to povod za zastavljanje neprijetnih vprašanj. Moj prosti čas je za njega motič! Kam smo prišli?

G. župan je namreč zelo vplivna osebnost in zelo rad vpliva na vse pore življenja in dela občanov. Odloča o vsem in spozna se prav na vse. Brez njegovega "žegna" se praktično ne zgodi nič. Očitno bi rad odločal tudi o mojem prostem času. Mogoče tudi o tem, da bi mislil tako kot on. Na tem mestu mu sporočam, da svoj prosti čas sem in bom tudi v nadalje izrabljaj, kot mi je najbolj všeč, ne oziraje se, če je to g. županu po volji ali ne. Njegove skrbi o mojem prostem času so zato odveč in naj energijo o takem razmišljanju preusmeri na druga, za občane bolj pomembna področja.

Med odgovore je vpletel kar precej "mašila", saj pravih odgovorov o dejanskem

stanju ni želel podati. Pаметen je ta naš župan. Prevečkrat se je že ujel v protislovja. Je pa po mojem mnenju, in mnenju mnogih, ki so članek prebrali, večina odgovorov t. i. "nakladanje" z veliko zlaganih besed, ki mu koristijo, da se pred občani pokaže v lepi luči. To verjetno počne zaradi osebnih "špekulacij".

Na zlagane in izkrivljene odgovore sem se dolžan odzvati, saj večkrat zlagani in ponavljani odgovori g. župana kaj hitro lahko postanejo resnični.

Eno od vprašanj se je nanašalo na delo dimnikarske službe v občini. G. župan v odgovoru pokaže veliko nepoznavanje zakonodaje. Ne pozna niti tistega občinskega akta, ki ga je sam spisal in predlagal OS v sprejem, in se nanaša na izvajanje dimnikarske dejavnosti v občini. Odgovor je tak, kot bi g. župana zapustil ves spomin. Leta 1996 je občinski svet na njegov predlog sprejel Odlok o gospodarskih javnih službah v občini Dobropolje. V tem odloku je navedeno, da se dejavnost dimnikarske službe opravlja kot obvezna javna služba. Občina naj bi na podlagi tega odloka podelila koncesijo in na podlagi nje bi se znaten delež finančnih sredstev vračal v "obubožani" občinski proračun. V petih letih od sprejema odloka občinska koncesijskega akta še ni pripravila. Ima pa sklenjeno "nekakšno" pogodbo z dimnikarskim podjetjem. Ker občina nima sklenjene koncesije, občinski svet tudi nima vpliva na oblikovanje cene tovrstnih storitev. To je v rokah župana. Izbrano podjetje po "nekakšni" pogodbi zato samo oblikuje ceno. In ker je stanje na tem področju s strani občine nedorečeno, je istočasno tudi v nasprotju z veljavno zakonodajo.

Med vprašanji je bilo tudi tisto o ponikovski obvoznici oziroma kako uspešno poteka ta projekt. Podan je bil dokaj dolg odgovor, a kaj, ko je v njem precej neresnice. Ker je idejni oče te obvoznice ravno g. župan, bi bilo zelo narobe, če bi odgovarjal v nasprotju s tistim, kar si je v glavi zamislil. Realno stanje in dejstva so drugačna. V dopisu županovemu strankarskemu kolegu, zdaj že bivšemu državnemu sekretarju na prometnem ministrstvu g. Žaretu Preglju, so strokovne službe Direkcije Republike Slovenije za ceste med drugimi napisale tudi to: "Zahteva po izgradnji obvoznice, ki je v vseh razgovorih z občino do sedaj edina alternativa, je ekonomsko neupravičena". In g. župan kljub citirani ugotovitvi strokovnih služb vztraja z njegovo alternativo še naprej.

Župan je tudi napisal, da naj bi bila obvoznica državni projekt, kar pa ni res. Županova "edina alternativa" ni podprta s strani države in tudi to je napisano v dopisu, omenjenem v prejšnjem odstavku. Po njegovem naj bi projekt obvoznice podpirala večina občanov, zato g. župana sprašujem, kdaj in kako je to javno mnenje občanov pridobil? In ali ni njegovo večkratno sklicevanje na podporo javnosti (v tej in še nekaterih drugih zadevah, kot npr. o zadevi kamnolom) v resnici le zavajanje javnosti?

Vztrajnost je lepa čednost in, kolikor poznam g. župana, je vztrajen. Zato mislim, da bo vztrajal še naprej. Saj ni važno, če bo uspešen, važno je, da se pred občani pokaže, da želi biti uspešen.

Ker je "županova alternativa" o obvoznici v Ponikvah zaradi "ekonomske neupravičenosti" na državnem nivoju padla v vodo, predvidevam,

da bo g. župan poskušal zaradi "ekonomskih razlogov" povečati promet skozi Ponikve.

Očitno o tem že intenzivno razmišlja in je blizu končnega cilja. Nedvomno se bo z njegovo namero o podaljšanju obratovanja kamnoloma v Predstrugah bistveno povečal promet tudi v Ponikvah. Županovo stališče je jasno in ga je tudi že večkrat povedal in napisal. "Kamnolom naj deluje. Deluje naj varno. Občina in ..."

Za sedanje nedorečeno stanje v zvezi s kamnolomom se sklicuje na občinski svet. On naj bi bil krivec za nedorečeno stanje. Glede na to, da imajo svetniki županove stranke in še nekateri sateliti, ki podpirajo županove ideje, večino v občinskem svetu, bo moral g. župan krivca poiskati kar v lastnih vrstah.

Kot enega od vzrokov za podaljševanje obratovanja kamnoloma g. župan v odgovoru na moje vprašanje navede tudi "zdajšnja zaostreno gospodarsko situacijo". Prebere se tako, kot da so izredne razmere v gospodarstvu. Res je, da gospodarstvo v občini ni ne vem kako cvetoče, a da ni boljše je delno odgovoren tudi g. župan s svojo politiko in zato naj "zaostreno gospodarsko politiko" prevzame na svoja pleča.

Z vprašanjem o obrtni coni in pripravljanih delih v njej, sem želel izvedeti, kako ureditvena dela potekajo. Obrtna cona naj bi bila razvojni projekt za izboljšanje gospodarske situacije.

V dokaj dolgem odgovoru, polnem balasta, g. župan ni zapisal nič razveseljivega za zdajšnje in bodoče obrtnike in podjetnike. Pet let je minilo od sprejetja prostorske opredelitve in zazidalnega načrta in stanje v obrtni coni je tam, kjer je bilo. Na začetku. Zato, da se določen del

zemljišča imenuje "obrotna cona", je bilo do sedaj porabljeno skoraj 6 mio Sit. V proračunu je predvidenih za oplemenitvenje imena "obrotna cona" še dodatnih 5 mio Sit. In ko bo končno porabljeno skupaj 11 mio sit občinskega denarja, bo v obrtni coni tako kot danes. Rasle bodo grmade in nikjer ne bo vidnega razvoja. Stanje bo takšno kot danes. Obrtna cona brez dovozne poti, brez vode in elektrike. In občina za vložnih 11 mio sit ne bo lastnica niti 1 kvadratnega metra zemlje.

Nekaj manj kot 11 mio sit (100 000 DEM za lažje razumevanje) davkoplačevalskega denarja je občina stala tudi čistilna naprava v Potiskavcu. Do dne, ko sem naslovil vprašanje na g. župana, o obratovanju čistilne naprave nisem zasledil, da bi bila otvoritev (in blagoslovitev) tovrstnega objekta, zato sem predvideval, da le ta še ni predana v uporabo. Župan mi je v odgovoru to tudi potrdil. Menda ne deluje zato, ker nima uporabnega dovoljenja. Krivec za tako stanje pa naj bi bil dobavitelj. Iz županovega odgovora tudi sklepam, da so bila plačana tudi dela, ki niso bila izvedena. Nič kaj pohvalno za župana, ki veliko da na poštenost in se večkrat javno pohvali, da dela po črki zakona. S plačevanjem nedela bi se lahko pozabaval tudi nadzorni odbor občine. A se ne bo. Pregovor pravi: "Vrana vrani ne izkljuje očesa". Župan se tega zaveda, saj ve, da je sestava nadzornega odbora občine sestavljena iz "njegovih" ljudi in je nemožne, da ga nadzorni odbor vzame pod drobnogled. Tudi to je del občinske politike.

"Osebno mislim, da je dolžnost vseh občanov, da vsakega kršitelja nemudoma prijavijo na policijo ali pa vsaj na občino, da bomo lah-

ko ukrepali".

Prejšnji citirani stavek je prepisan iz županovega odgovora na moje vprašanje o odvozu starih avtomobilov na urejeno deponijo. V Predstrugah ob glavni cesti že nekaj let stoji odslužen avtomobil. Po spomladanski čistilni akciji je tam tudi ostal. Po županovih navodilih iz citiranega stavka je postopala občanka iz Predstrug. Trikrat (3x) je telefonirala na občino, v želji, da star in odslužen avtomobil odpeljejo. Trikrat ji je bilo zagotovljeno, da bodo željo po odvozu avtomobila posredovali izvajalcu odvoza. Zagotovila so bila očitno lažna. Občinski uradniki torej ne govorijo resnice. Neresnici se v domačem jeziku reče tudi laž. In v tem odgovoru se je zlagal tudi g. župan, saj je zapisal. Cit. "Odpeljani so bili vsi avtomobili, za katere smo vedeli".

Zapuščen avtomobil v Predstrugah (foto SP)

S kratkim odgovorom pa me je g. župan odpravil v odgovoru o stanovanju v Jakličevem domu. Res je, da je že v eni predhodnih številčk tega časopisa pisal o tej temi. In takrat je pozabil napisati, da je vse "mahinacije" o oddaji stanovanja izvajal s soglasjem občinskega sveta. Da bi prikrikl morebitni nepravilni postopek brezplačne oddaje stanovanja, je sedaj namočil

občinski svet bivšega sklica. Prejšnji občinski svet naj bi namreč vse odobril in požel.

V dokumentaciji prejšnjega sklica občinskega sveta nisem nikjer videl sklepa, da župana pooblašča, da podari stanovanje. Prav tako sem od posameznih svetnikov izvedel, da k tej zadevi niso dali nobenega pozitivnega sklepa niti niso bili o županovi nameri seznanjeni. Tudi o "dobrohotni" podaritvi starega Jakličevega doma na občino ne obstaja uradna pisna informacija. Mogoče sem spregledal sprejeti sklep, mogoče je nekatere svetnike zapustil spomin? Vse je mogoče! Zato naprošam g. župana, da moja namigovanja o nepravilni odtujitvi občinskega premoženja ovrže, tako da v odgovoru navede, na kateri seji je bil tak sklep sprejet.

Tako, ko bodo objavljeni

argumenti, se mu bom na tem mestu opravičil, do takrat pa za mene g. župan ne piše resnice oziroma zavaja javnost.

Slavc Palčar

P.S. K županovi skrbi o mojem početu v prostem času mu sporočam, da sem gornji članek na papir spravil zadnjo julijsko nedeljo v dopoldanskem času.

Poročilo Policijske postaje Grosuplje

JAVNI RED IN MIR

PP Grosuplje je junija 2001 na območju občine Dobropolje obravnavala 9 kršitev zoper javni red in mir, v mesecu juliju pa je bilo tovrstnih kršitev 7. Razlogi za omenjene kršitve so zelo različni, od družinskih do sosedskih prepиров in pijančevanja ter preglasne glasbe, tako v zasebnih kot v gostinskih prostorih. Zoper vse kršitelje represivno ukrepamo. Če drugače ni mogoče vzpostaviti javnega reda in miru, odredimo zoper kršitelja tudi pridržanje. Prav tako represivno ukrepamo proti lastnikom gostinskih lokalov, ki prekoračujejo obratovalni čas. Enako se zgodi tistim, ki strežejo alkoholne pijače že pijanim osebam oziroma mladoletnikom.

KAZNIVA DEJANJA

V juniju smo obravnavali 11 različnih kaznivih dejanj na celotnem območju občine Dobropolje. V mesecu juliju je bilo kaznivih dejanj 9. Najpogostejša so kazniva dejanja tatvin, vlomov in poškodovanja tuje stvari. Do vlomov najpogosteje prihaja v nočnem času, predvsem v zgodnjih jutranjih urah. Na območju občine Dobropolje najpogosteje prihaja do vlomov v vikende in zapuščene hiše. Iz njih storilci odnesejo vse, kar je vrednega in se da prodati ali uporabljati, od nakita do tehničnih aparatov in orodja kakor tudi hrane. Beležimo tudi vlome v vozila, predvsem na gozdnih cestah, kjer vozniki puščajo svoja vozila in gredo opravljati gozdna opravila ali pa nabirati gobe.

Če občani opazijo kakšno osebo, ki se sprehaja oziroma vozi z vozilom v neposredni bližini vikendov ali parkiranih vozil ali se na kakšen drug način vedejo sumljivo, naj to nemudoma sporočijo policiji. Zapomnijo naj si tudi čim bolj podroben opis osebe ter morebitno prevozno sredstvo, s katerim se je osumljeni odpeljal.

Vsi občani, ki bi kar koli vedeli o kakšnem kaznivem dejanju ali prometni nesreči ali če bi opazili storilce na delu oziroma begu, naj to sporočijo na PP Grosuplje ali na telefon št.113. Vsaka informacija, ki bi kar koli pripomogla k izsleditvi storilca, je dobrodošla. Z boljšim sodelovanjem med policijo in lokalno skupnostjo - občani bomo dosegli, da se bodo varnostne razmere izboljšale, hkrati s tem pa tudi varnostno počutje občanov.

V mesecu juniju smo opravili oglede sedmih prometnih nesreč, v juliju pa šestih prometnih nesreč z materialno škodo in telesnimi poškodbami. Največ prometnih nesreč se še vedno pripeti zaradi neprilagojene hitrosti voznikov, ki ne upoštevajo omejitev hitrosti, prav tako so posledice pri teh prometnih nesrečah najhujše. Drugi najpomembnejši vzroki za prometne nesreče so še vedno stran in smer vožnje, izsiljevanje prednosti in neustrezna varnostna razdalja. Največ prometnih nesreč se zgodi v času, ko občani hodijo v službo ali iz službe ter ob slabih vremenskih razmerah. Pogoste so tu-

di prometne nesreče na parkirnih prostorih, kjer vozniki pri premiku z vozilom niso dovolj pozorni pri vzratni vožnji. Največ prometnih nesreč se zgodi na regionalni cesti R 647 Zdenska vas - Videm - Ponikve.

Policijska postaja Grosuplje vsakodnevno izvaja poostreni nadzor nad cestnim prometom na celotnem območju občine Dobropolje, posebno pozornost pa posvečamo kontroli hitrosti, seveda pa ostalih kršitev ne zanemarjamo.

V mesecu avgustu bo PP Grosuplje izvajala kontrolo hitrosti z lastnim radarjem na celotnem območju občine Dobropolje, predvsem pa na odsekih cest, kjer se dogajajo prometne nesreče oziroma tam, kjer so prekoračitve hitrosti največje in najbolj pogoste. Vozniki naj vozijo v skladu s cestno-prometnimi predpisi ter prilagajajo hitrost vožnje vremenskim razmeram ter ostalim trenutnim dejavnikom, ki kakor koli vplivajo na potek prometa. Tako bodo pripomogli k boljši prometni varnosti in predvsem k manjšemu številu prometnih nesreč.

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE

Črne točke na dobrepoljskih cestah

Pri prebiranju policijskega poročila o prometni varnosti v občini Dobropolje vedno pogrēšam podroben opis prometne nezgode, točnega mesta na cesti, kjer se je ta dogodila in najverjetnejšega vzroka zanjo.

Pozoren bralec, udeleženec v cestnem prometu, bi se s tem dovolj dobro seznanil in poučil, kje so nevarni odseki cest, zakaj preži večja nevarnost in kako jo preseči. Verjetnost novih (enakih) nezgod bi se lahko zelo zmanjšala ali celo odpravila.

Verjetno je, da narava policijskega poročila niti ne dopušča ali vsaj ne predvideva takšnega načina obveščanja. Ker pa je po radijskih valovih postalo vse popularnejše (lokacijsko natančno) obveščanje voznikov o preteči "nevarnosti" - policijskem radarju, ne bo napak, da na podoben način, poskusim v tej in v prihodnjih številkah Našega kraja podrobneje predstaviti vsaj nekaj črnih točk v Dobropolju, kjer se nezgode pogosto dogajajo, jih poskušali analizirati, seveda, s stališča voznika amaterja oz. naključnega opazovalca.

Morda najbolje "delujoča" past, ki preži na voznike, se nahaja, gledano iz smeri Grosupljega, v ovinku tik pred mostom čez železniško progo v Zdenški vasi.

Prvi klanec, ki se prične spuščati nekaj pred prometno tablo, ki označuje začetek naselja Zdenska vas, se ob poslabšanju vremenskih razmer spremeni

v drsalnico. Posledica te so zdrsi vozil s cestišča na bankino in v breg tik pred levim ovinkom, ki vodi na most.

Če sklepamo zgolj po sledovih ritja koles in podvožja vozil preko bankine, se je tu, samo v zadnjem letu ali dveh, dogodilo več deset nezgod. Spolzko cestišče v enem samem dnevu s ceste pošlje dva, tri in tudi več vozil. In če je mokrih dni več, jim sledijo tudi zdrsi. Pozoren opazovalec tako (le v razmaku nekaj ur) venomer vidi nove sledi "oranja" in polomljene obcestne znake. Bankina pa vse bolj dobiva podobo zvožene bob steze.

Vse dotlej, dokler ne bodo za to odgovorne pravne osebe poskrbele za ustrezno prometno obveščanje ali sanacijo cestišča pod klancem, naj ta zapis služi kot "prometni znak", ki pozorne voznike opozarja na nevarnost.

Kdaj se tu dogajajo nezgode? Ko je cestišče mokro! Ob dežju, rosi, snegu. Posebno ob prvih kapljah dežja, ko voda, delci prahu, pnevmatik in olj, tvorijo mastno plast na cestišču, na kateri pnevmatike, četudi nove, nimajo oprijema. Kako drsljiva je takrat cesta, se lahko prepričate tudi brez avtomobila. Ko prve kaplje dežja prekrijejo še zadnje sledi suhe ceste, se, obuti v superge, odrinite in zadržajte, kot da bi bili na zimskem drsalnišču. Res boste gladko podrsali kake dva in celo tri metre daleč, če je bil odziv močan.

Vozilo, ki se spušča po klancu in zavi-

ja v levi ovinek na most..., zavira, da zmanjša hitrost, in zavija, da sledi cesti. Ob zaviranju (zmanjševanju vrtenja koles) in zavijanju na mokrem cestišču, ki ima po vsej verjetnosti tudi neustrezno strukturo vozne površine, še tako dobre pnevmatike izgubijo potreben oprijem s cestiščem.

Katera hitrost je še varna, da brez zdrsa zvo-zimo ovinek? Pri hitrosti 40 km/h, ali le mal-ce več, je na mokri cesti vozilo v celoti zdrsnilo s ceste! Hitrost 30 km/h, in ne več, omogo-ča varno vožnjo skozi ovinek (seveda brez sunkovitega zaviranja in vrtenja volana). Pri-poročljiva pa je še nižja hitrost.

In kako se približevati in peljati po klan-cu navzdol? Če smo prehitri, lahko vse do table Zdenska vas oz. do polovice klanca zmerno močno zaviramo, nato pritisk na zavoro po-pustimo in zaviramo le toliko, da preprečuj-e-mo povečevanje hitrosti zaradi spuščanja. Če kolesa zdrsnejo (ob zaviranju), se to dogodi na mestu dna klanca in začetka ovinka v le-vo. Ne glede na to, kaj strašljivega se z vozi-lom tisti hip dogaja, ne smemo (močnejše) pri-tisniti na zavoro, pač pa moramo takoj po-pustiti zavoro! Če tega ne storimo, oddrsa-mo naravnost v breg! Kolesa se morajo pro-sto zavrteti, mi pa moramo s pazljivim doda-njem volana najti izgubljeni oprijem koles in iskati še sprejemljivo smer na cestišču. Po-membno je, da se ne ustrašimo prihajajoče-ga konca roba asfaltnega cestišča (bankina je lahko naša rešiteljica), pač pa, da počasi v loku, z desnima kolesoma zapeljemo na (opri-jemljivo) bankino in takrat stabiliziramo smer vožnje - in se rešimo iz neprijetnega po-ložaja.

Seveda se zgoraj opisano dogaja vsega dve, tri sekunde in je treba nekaj spretnosti v izredni vožnji.

Na opisanem mestu je priporočljivo ohra-njati večjo varnostno razdaljo, da se more-bitni zdrs ne ponovi tudi (v koloni) prihaja-jočim vozilom - lahko skupaj končajo v raz-bitinah. In še opozorilo pešcem in kolesar-jem (na opisanem delu ceste): Ko je cesta mo-kra, nikar ne hodite in ne vozite po tisti stra-ni ceste, na kateri je bankina vsa razrita!

Želim vam varno udeležbo v cestnem pro-metu.

P.S.: V soboto, 11. avgusta 2001, se je dogodila do sedaj najhujša prometna nezgoda s telesnimi poškodbami na opisanem delu ceste, v kateri je vozilo (po sledovih sodeč) najprej zletelo iz ovinka, se na bankini odbilo na nasprotno stran ceste in tik pred ograjo mostu zdrsnilo čez rob ter padlo približno 8 metrov globoko na železniški tir - pod most! Kljub vsemu, sreča v nesreči! Nezgoda bi lahko bila tragična - tudi brez morebitnega prihoda vlakovne kompozicije prav tisti hip!

Dean Strnad

Vsi drugačni, vsi enakopravni - vsi odžejani!

Tudi (in predvsem) živali poleti trpijo žejo!

Rastline so precej drugačne od živali. In živali se na izgled že od daleč razlikujejo od človeka.

Ne rastline ne živali ne ljudje pa ne morejo brez vode. Brez vode ni življenja!

Rastline nimajo nog, da bi shodile, ne rok, da bi kaj poprijele. Živali imajo noge, ki jih prinesejo do vira vode, kjer se odžejajo.

Rastline in živali pa lahko odže-jajo človeka. Iz delov rastlin in nji-hovih plodov človek lahko iztisne dragoceno vodo in se odžejja, ka-dar je sila. Bernardincu pa smo na-deli celo sodček okoli vratu, da po-nese dragoceno tekočino človeku.

Kaj pa človek, ki ima noge in ro-ke? Ali lahko pomaga odžejati rast-line v lončkih, koritih in na vrtu? Ali lahko pomaga odžejati živali, ki mu delajo koristno družbo na njegovem domu, v hlevu, v živinskih tovarnjah in vagonih in celo v naravi?

Lahko! Če le hoče in če ne poza-bi na to plemenito dejanje.

V poletni vročini, ko se tempera-

tura povzpne na 30 in več stopinj Celzija, se spomnite na živali. Po-sebno tiste, ki smo jim zaradi na-šega koristoljubja omejili svobodo gibanja in jih zaprli v kletke ali jih priklenili na (prekratke) verige in jim pustili prazne posode za vodo. Če le niso kot David Copperfield, jim do najbližje pipe ne bo uspelo priti, pa četudi bi jim, je ne bi znale od-preti.

Zato jim pomagajte vi in poskrbi-te, da bodo domače živali, poseb-no najštevilčnejši, psi čuvaji in druž-ni psi, imele vsak dan čisto in hlad-no pitno vodo ter senco ob vsakr-šni legi Sonca na nebu, kamor se bodo umaknile pred pripeko. Če opa-zite sosedovega psa v takšni sti-ski, mu pomagajte s potrebno te-kočino, lastnika pa vljudno spomni-te, da hladno pivo in senca tudi nje-mu poleti še kako prijata. Vsi dru-gačni, vsi odžejani!

Bodite še naprej prijazni do ljudi, živali in okolja.

Dean Strnad

► nadaljevanje s st. 22

Res je, da so v minulem šolskem letu kriminalisti povabili na razgovor 12 učenc-ov in njihovih staršev iz različnih razre-dov v zvezi z mamili, vendar je bilo konč-no poročilo precej ugodno. Izkazalo se je, da mamil na šoli ni bilo, prišlo je le do nekaterih manjših izsiljevanj.

Ravnatelj Ivan Grandovec je nato pove-dal, da je šola namenjala največji pouda-rek devetletki, s katero začenja šola v letošnjem šolskem letu. Strokovno je za devetletko v 1. razredu vse pripravljeno. Število otrok, ki jo bodo začeli obiskova-ti, je naslednje: Videm 22, Ponikve 4, Kompolje 6, Struge 8. Sicer pa število otrok tudi na naši šoli pada. Če ne bi začeli v prihajajočem šolskem letu z de-vetletko, bi bilo na šoli kar 21 otrok manj.

S pomočjo občine se bodo med po-čitnicami opravila manjša popravila po učil-nicah in sanitarijah, in to predvsem na videmski šoli.

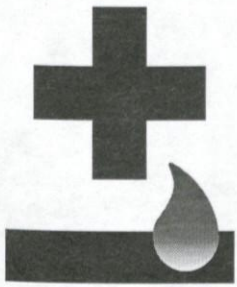
V nadaljevanju je ravnatelj poročal še o tem, kako je šola zadovoljna z organi-zacijo dejavnosti, ki jih je šola izvedla prek Centra za šolske in občolske dejav-nosti. Ekскурzija v Avstrijo je bila odlično organizirana, zato je ravnatelj predlagal, da bi omenjeno ekscurzijo v isti izvedbi realizirali tudi v naslednjem šolskem le-tu. Analiza pa je pokazala, da tako učitelji kot učenci niso bili v celoti zadovoljni z

naravoslovnim taborom, ki je bil organi-ziran prek COŠ za učence sedmih razre-dov v Bohinju, zato se bo šola v nasled-njem šolskem letu o kraju in načinu iz-vedbe naravoslovnega tabora še odločala. Na voljo sta še dve varianti: Kolpa za tri dni ali tabor v domačem okolju, da bi učenci prespali doma. Za eno od variant naj bi se starši sedmih razredov odločili jeseni.

Ravnatelj je poročal še o visokih stroš-kih za fotokopiranje in navedel nekaj pri-merov, kako šole rešujejo ta problem. Članom Sveta staršev se je zdel najboljši predlog, da bi šola pri vsaki položnici za malico zaračunala po 200 SIT za fotoko-piranje. Dokončno se bo odločalo na na-slednji seji.

Nekaj razprave je bilo tudi v zvezi z zobozdravstveno službo na šoli. Prihaja do pritožb, da so otroci naročeni k zo-bozdravniku ob določeni uri, vendar ne-kateri ne prihajajo, ker se bojijo. V vrtcu teh težav ni, ker imajo spremstvo. Težje je v šoli, ker otroci odhajajo k zobozdrav-niku sami med rednimi šolskimi urami in jih ni mogoče ustrezno kontrolirati. Starši so priporočali ravnatelju, da se pogovori s pristojnimi, da bo asistentka po potrebi prišla v razred po učenca. Zaradi nesklep-čnosti bodo starši nekatere stvari obravna-vali še na naslednji seji.

M. Steklasa

Krvodajalska akcija v septembru 2001

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje organizira redno krvodajalsko akcijo dne 10. 11. 12. in 13. septembra 2001 na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje.

- **PONEDELJEK, 10. 09. 2001** bo odvzem krvi v **KULTURNEM DOMU V IVANČNI GORICI**, od 7. do 13. ure.
- **TOREK, 11. 09. 2001** bo odvzem krvi v **OSNOVNI ŠOLI "FERDO VESEL" V ŠENTVIDU**, od 7. do 12. ure.
- **SREDA, 12. 09. 2001** bo odvzem krvi v **OSNOVNI ŠOLI "LOUIS ADAMIČ" V GROSUPLJU**, od 7. do 13. ure.
- **ČETRTEK, 13. 09. 2001** bo odvzem krvi v **OSNOVNI ŠOLI DOBREPOLJE**, od 7. do 12. ure.

*Predsednica OBMOČNEGA ZDRUŽENJA
RK GROSUPLJE Marija Jesih*

RAZPORED URADNIH UR IN URADNIH UR PO TELEFONU IN PO ELEKTRONSKIH MEDIJH UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

Od 26. 6. 2001 velja za poslovanje s strankami na Upravni enoti Grosuplje naslednji razpored uradnih ur po telefonu ter elektronskih medijih:

UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE, KOLODVORSKA CESTA 2:

v ponedeljek od 8. do 11.30 ure in od 12. do 15. ure
v sredo od 8. do 16.30 ure
v petek od 8. do 13. ure

KRAJEVNI URAD IVANČNA GORICA:

v ponedeljek od 8. do 11. ure in od 12. do 15. ure
v sredo od 8. do 11. ure in od 12. do 16.30 ure
v petek od 8. do 11.30 ure in od 12. do 13. ure

KRAJEVNI URAD DOBREPOLJE:

v torek od 8. do 12. ure
v sredo od 12. do 16.30 ure

**TEL.ŠTEVILKA KRAJEVNEGA URADA DOBREPOLJE:
7867060**

OBČINA DOBREPOLJE

Uradne ure:

Ponedeljek 8.00 - 11.00 13.00 - 15.00
Sreda 8.00 - 11.00 13.00 - 17.00
Petek 8.00 - 11.00

RAZPORED DELA SPLOŠNE IN ZOBNE AMBULANTE NA VIDMU

DELOVNI ČAS SPLOŠNE AMBULANTE VIDEM

	DOPOLDAN	POPOLDAN	SPL.AMB. STRUGE
PONEDELJEK	7.00 - 13.00	13.00 - 17.00	
TOREK	7.00 - 11.00	13.00 - 19.00	
SREDA	7.00 - 11.00		7.00 - 13.00
ČETRTEK	7.00 - 11.00	12.00 - 18.00	
PETEK	7.00 - 13.00	13.00 - 17.00	

Otroška ambulanta: vsak petek, od 7.00 do 13.00.

DELOVNI ČAS ZOBNE AMBULANTE VIDEM

	DOPOLDAN	POPOLDAN	
PONEDELJEK		13.00 - 19.00	
TOREK	7.00 - 13.00		
SREDA	7.00 - 13.00		
ČETRTEK		13.00 - 19.00	
PETEK	7.00 - 13.00		

Dežurni zdravnik: 781-90-09
050-624 071

DELOVNI ČAS LEKARNE VIDEM

	DOPOLDAN	POPOLDAN	
PONEDELJEK	7.30 - 14.30		
TOREK		12.00 - 19.00	
SREDA	7.30 - 14.30		
ČETRTEK		11.00 - 18.00	
PETEK	7.30 - 14.30		

RAZPORED TEHNIČNIH PREGLEDOV TRAKTORJEV IN MOTORNH KOLES NA OBMOČJU UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE V LETU 2001

DOBREPOLJE

torek, 6. 3. 2001 od 8. do 16. ure
torek, 4. 9. 2001 od 8. do 11.30 ure

Obvestilo

Obveščamo vas, da bo **Davčni urad Ljubljana, izpostava Grosuplje z dne 1.9.2001 začela poslovati z novim delovnim časom**. S tem se bodo spremenile tudi uradne ure, namenjene poslovanju s strankami ter uradne ure po telefonu in elektronskih medijih, ki bodo eno uro krajše.

URADNE URE

Ponedeljek: od 8.00 do 11.30 in od 12.00 do 15.00
Sreda: od 8.00 do 11.30 in od 12.00 do 16.30
Petek: od 8.00 do 11.30 in od 12.00 do 14.00

**DAVČNI URAD LJUBLJANA
IZPOSTAVA GROSUPLJE**

Poučujem diatonično harmoniko ("frajtonarico").

Informacije na telefonu:
7807646 ali GSM 031 568360
(Damjan Erčulj)

USTANOVA "POTI KULTURNE DEDIŠČINE" SLOVENIJA
 PROJEKT "SLOVENSKI KOZOLEC"
 Kranjska cesta 4, 4240 Radovljica
 in OBČINA DOBREPOLJE

vabita v petek, 14. septembra, ob 18.00 uri v sejno sobo občine Dobrepolje
 na otvoritev in ogled razstave

SLOVENSKI KOZOLEC - RAZSTAVA ARHITEKTURNIH MAKET IN RISB

avtorja arhitekta Borana Hrelja.

Razstava je kulturno-izobraževalnega in animativnega značaja. Predstavljena je bila v avli NLB Ljubljana, slovenskem parlamentu, na Nizozemskem, na Dunaju, v Milwaukeeju, princu Charlesu in širom po Sloveniji. Po razstavi bosta vodila g. Slavko Mežek in ga. Anka Novak.

Hkrati bo razstava fotografij

KOZOLCI V OBČINI DOBREPOLJE
 Pregled kozolcev po naseljih avtorice Mojce Lovšin

Po končani otvoritvi vas vabimo na

SREČANJE POD KOZOLCEM
 Na Cesti pri g. Antonu Strnadu, Cesta 9

ob 19.00 uri, kjer bo srečanje pod kozolcem s kulturnim programom.

Sodelovali bodo: različni govorniki, Zagoriški fantje, dramska skupina Scena in Društvo podeželskih žena Dobrepolje - Struge.

Vsi vljudno vabljeni, da podoživite stare čase, ko se je življenje dogajalo na vasi in pod kozolci.
 Prijeten, že skorajšnji jesenski večer, vam želimo.

Razstava na občini Dobrepolje bo odprta do 28.9.2001 v času poslovanja občine.